School of Theology at Claremont
1001 1381863

BS
1342
K5
1895

The Library

SCHOOL OF THEOLOGY
AT CLAREMONT

WEST FOOTHILL AT COLLEGE AVENUE
CLAREMONT, CALIFORNIA

R. Kittel

The Books of Chronicles

in Hebrew

THE present Edition of the *Sacred Books of the Old Testament* in Hebrew exhibits the reconstructed text on the basis of which the new translation of the Bible has been prepared by the learned contributors mentioned on the other page of the cover. It is, therefore, the exact counterpart of the English edition. Wherever the translation is based on a departure from the Received Text, the deviation appears here in the Hebrew text. Transpositions in the translation are also found here in the original.

Departures from the Received Text are indicated by diacritical signs: ‹› (*i. e.* V = *Versions*) designates a reading adopted on the authority of the Ancient Versions; ‹› (*i. e.* c = *conjecture*), conjectural emendations; and ‹› (*i. e.* נ = נקוד), changes involving merely a departure from the Masoretic points, or a different division of the consonantal text (*e. g.* זבובי ימות, Eccl. 10, 1). A פסק ׀ indicates transposition of the Masoretic סוף פסוק; ˙˙ is used in cases where the קרי has been adopted instead of the כתיב, and ‖ for changes introduced on the strength of parallel passages. Doubtful words or passages are marked with notes of interrogation (‹›). Occasionally two diacritical marks are combined, *e. g.* ‹›, *i. e.* deviations from the Received Text suggested by the Versions as well as by parallel passages; or ‹›, *i. e.* departures from the Masoretic points supported by the Versions, &c. — ⌷ calls attention to transposed passages, *e. g.* א, 9, 26, the traditional position of the words in the Received Text being marked by ⌷ while the transposed words are enclosed in [ ]. In cases where two or three consecutive words are transposed the traditional sequence is indicated by ¹ ² ³ &c. respectively prefixed to the individual words (*e. g.* א, 18, 16). Hopelessly corrupt passages are indicated by ‹ ‹ ‹ ‹ ‹, while asterisks * * * * point to *lacunæ* in the original.

The Ancient Versions are referred to in the *Notes* under the following abbreviations: 𝔐 = Masoretic Text; 𝔊 = LXX; 𝔗 = Targum; 𝔖 = Peshita; 𝔏 = Vetus Latina; 𝔄 = Arabic Version; 𝔍 (*i. e.* St. Jerome) = Vulgate (𝔍A = Amiatinus); Ά = Aquila; Θ = Theodotion; Σ = Symmachos. 𝔊A means Codex Alexandrinus (A), 𝔊L = Lucianic recension (Λ), 𝔊S = Sinaiticus (א), 𝔊V = Vaticanus (B). It has not been deemed necessary to classify all the divergences exhibited by the Ancient Versions. As a rule, only those variations have been recorded on the authority of which an emendation has been adopted by the editor of the text.

The heavy-faced figures in the left margin of the *Notes* (**1**, **2**, **3**, &c.) refer to the chapters, the numbers in ( ) to the verses of the Hebrew text. The mark ^ means *omit(s)* or *omitted by*.

The Books of Chronicles

KITTEL

THE SACRED BOOKS

OF

The Old Testament

A CRITICAL EDITION OF THE HEBREW TEXT

PRINTED IN COLORS, WITH NOTES

PREPARED

by eminent Biblical scholars of Europe and America

UNDER THE EDITORIAL DIRECTION OF

PAUL HAUPT

PROFESSOR IN THE JOHNS HOPKINS UNIVERSITY, BALTIMORE

PART 20

The Books of Chronicles

BY

R·KITTEL

Leipzig

J·C·HINRICHS'SCHE BUCHHANDLUNG

1895

Baltimore
THE JOHNS HOPKINS PRESS

London
DAVID NUTT, 270-271 STRAND

BS
1342
K5
1895

THE BOOKS
OF
The Chronicles

CRITICAL EDITION OF THE HEBREW TEXT

PRINTED IN COLORS

EXHIBITING THE COMPOSITE STRUCTURE OF THE BOOK

WITH NOTES

BY

R. KITTEL, D. D.
PROFESSOR IN THE UNIVERSITY OF BRESLAU

English translation of the Notes

BY

B. W. BACON, M.A., D.D.
OSWEGO, N.Y.

Leipzig
J. C. HINRICHS'SCHE BUCHHANDLUNG
1895
Baltimore
THE JOHNS HOPKINS PRESS
London
DAVID NUTT, 270-271 STRAND

Theology Library
SCHOOL OF THEOLOGY
AT CLAREMONT
California

PRINTING BY W · DRUGULIN

POLYCHROMY BY J · G · FRITZSCHE

D. R. G. M. NO. 28784

PAPER FROM FERD · FLINSCH

Leipzig

[All rights reserved]

Parallel Texts to the Books of Chronicles.

א, 1, 1-34	= Gen. 5; 10; 11, 10ff.; 25, 13ff.; 25, 1ff.
א, 1, 35-54	= Gen. 36, 1ff. 31ff.
א, 2, 1ff.	= Gen. 35, 22ff.; 38, 1ff.; 46, 12; 1 Kings 5, 11.
א, 2, 9ff.	= Ruth 4, 19ff.; 1 Sam. 16, 6ff.
א, 3	= 2 Sam. 3, 2ff.; 5, 5.14.
א, 6, 39ff.	= Jos. 21, 10ff.
א, 7, 1.6.13.30	= Gen. 46, 13; Num. 26, 23; Gen. 46, 21.24.17.
א, 10, 1-12	= 1 Sam. 31.
א, 11, 1-9	= 2 Sam. 5, 1-3.6-10.
א, 11, 10-41[a]	= 2 Sam. 23, 8-39[a].
א, 13, 6-18	= 2 Sam. 6, 2-11.
א, 14, 1-16	= 2 Sam. 5, 11-25.
א, 15, 25-29	= 2 Sam. 6, 12-16.
א, 16, 1-3	= 2 Sam. 6, 17-19.
א, 16, 8-22	= ψ 105, 1-15.
א, 17-19	= 2 Sam. 7; 8; 10.
א, 20	= 2 Sam. 12, 1.26-31; 21, 18-22.
א, 21	= 2 Sam. 24.
א, 27, 2-15	= 2 Sam. 23, 8ff.
ב, 1, 6.7-13	= 1 Kings 3, 4.5-15.
ב, 1, 14-17	= 1 Kings 10, 26-29.
ב, 2-4	= 1 Kings 5-7.
ב, 5, 1-7, 10	= 1 Kings 8.
ב, 7, 11-22	= 1 Kings 9, 1-9.
ב, 8, 1-13.18f.	= 1 Kings 9, 10.17-28.
ב, 9, 1-28.29-31	= 1 Kings 10, 1-27; 12, 42f.

ב, 10, 1-11, 4	= 1 Kings 12, 1-19. 21-24.
ב, 12	= 1 Kings 14, 25-31.
ב, 13, 1f. 22f.	= 1 Kings 15, 1f. 7f.
ב, 14, 1f.	= 1 Kings 15, 11f.
ב, 15, 16-16, 6.11-13	= 1 Kings 15, 13-24.
ב, 18	= 1 Kings 20.
ב, 20, 31-21, 1	= 1 Kings 22, 41-51.
ב, 21, 5-10	= 2 Kings 8, 17-22.
ב, 22, 1[b]-6	= 2 Kings 8, 26-29.
ב, 22, 10-23, 21	= 2 Kings 11.
ב, 24	= 2 Kings 12.
ב, 25, 1ff. 11.17ff.	= 2 Kings 14, 2-14. 17-20.
ב, 26, 1-4.21-23	= 2 Kings 14, 21f. 15, 2f. 5-7.
ב, 27, 1-28, 6	= 2 Kings 15, 33-38. 16, 2ff.
ב, 28, 16-27	= 2 Kings 16, 7. 17ff. 26f.
ב, 29, 1f.; 31, 1; 32	= 2 Kings 18, 1-4; 18, 13-20, 20.
ב, 33, 1-9.21-25	= 2 Kings 21, 1-9, 19-24.
ב, 34, 1f. 8-12	= 2 Kings 22, 1f. 3-7.
ב, 34, 15-31; 35, 18-27	= 2 Kings 22, 8-23, 3; 23, 22f. 29ff.
ב, 36, 1ff. 9f. 11	= 2 Kings 23, 30ff.; 24, 1.5ff. 15ff.
ב, 36, 22f.	= Ezr. 1, 1ff.

Corrigenda.

Page 26, line 10: the word בָּתִּים should be overlined: בָּתִּים.
Page 28, line 40: the words הבקר — המלך — העם should be overlined: הבקר — המלך — העם.
Page 28, line 41: the words העם — האלהים should be overlined: העם — האלהים.
Page 30, line 20: the word עליהם should be overlined: עליהם.

33 (8) 𝔐 לְהָסִיר; 𝔊 σαλεῦσαι as in 𝔐𝔊 in 2 Kings **21**,8.
𝔐 לאבותיכם; 2 Kings and 𝔊𝔍𝔖𝔄 have the suffix of the third person.
(16) 𝔐 in most MSS וַיִּבֶן. Still, quite a number of MSS (see KENNIC.) as well as 𝔊𝔍 have ויכן, which agrees better.
(19) 𝔐 חוֹזָי; 𝔊 τῶν ὁρώντων=חוים(ה); *cf.* also ܢܒܝ̈ܐ ܡܩܒܠܐ of 𝔖, in which the same seems to be implied. With reference to v. 18 BUDDE, ZAT, 1892, 38, conjectures חוזיו.
(20) 𝔐 בֵּיתוֹ. See KLOSTERM. on 2 Kings **21**,18, and read בגן ב׳.

34 (5) 𝔐 K^{e}thîb מזבחותים, Q^{e}rê תם—.
(6) 𝔐 K^{e}thîb בָּחַר בָּתֵּיהֶם, Q^{e}rê בְּחַרְבֹתֵיהֶם, both mere guesswork, to which the Versions also resort. Read —בְּחָרְ.
(7) 𝔐 לְהֵדַק, either a quite abnormal infin., or we should rather emend לְהָדֵק.
(8) 𝔐 מַעֲשֵׂיָהוּ; 𝔊^{V} Μαασα, probably=Μαασαια; *cf.* 𝔊^{A} Μαασίαν. *Cf.* **26**,11.
(9) K^{e}thîb וישבי יר׳, Q^{e}rê וַיָּשֻׁבוּ. 𝔊 agrees with the K^{e}thîb, but the Q^{e}rê is preferable, because the inhabitants of Jerusalem are included in all Judah.
(12) 𝔐 וְעֹבַדְיָהוּ; 𝔊 Αβδεια, 𝔍 *Abdias*=עַבְדְּיָהוּ.
(20) 𝔐 עַבְדּוֹן בֶּן־מִיכָה; 2 Kings **22**,12.14 עכבור בן־מיכיה, with which *cf.* 𝔖 and Jer. **26**,22; **36**,12; 𝔊 Αβδων υἱῷ Μιχαία.
(22) 𝔐 ואשר מלך; 𝔊 οἷς εἶπεν (+אמר).
𝔐 שַׁלֻּם; 𝔊 Σελλημ=שֶׁלֶם; so, too, 2 Kings; but 𝔊^{A} has there Σελλουμ, 𝔍 *Sellum.* See on א,**2**,40.41.
𝔐 K^{e}thîb תוקהת, Q^{e}rê תָּקְהַת, 𝔊^{A} Θακουαθ; 2 Kings תִּקְוָה; 𝔊 Θεκουαθ, Θεκκουε.
𝔐 חַסְרָה, 𝔊 Χελλης, Εσσερη, Ασερ; 2 Kings חַרְחַס, 𝔊 Αραας; doubtful.
(25) 𝔐 וַתִּתַּךְ; 2 Kings **22**,17 וְנִצְּתָה. 𝔊 there ἐκκαυθήσεται, here ἐξεκαύθη; *cf.* v. 21, where the substance is similar, and the alteration is appropriate; here, on the contrary, it is disturbing, on account of the תכבה. It would appear, therefore, to be an interpolation from v. 21.

35 (4) 𝔐 Q^{e}rê וְהָכִינוּ. 𝔊𝔍 rightly adopt the K^{e}thîb.
𝔐 בִּכְתָב .... בְּמִכְתַּב. The Versions have more correctly כ.
(9) 𝔐 K^{e}thîb כוננִיהו; *cf.* **31**,12.
(21) 𝔐 כִּי אֶל־בֵּית מִלְחַמְתִּי=*but against the dynasty that is at war with me* (*i. e.* my hereditary enemy). The translation might pass at need, but it is striking that the Versions ignore it. 𝔊 translates quite freely; 𝔍 *sed contra alium pugno domum.* In view of this the text preserved in 1 Esdras (SWETE, ii, 129ff.) **1**,25 seems to have most in its favor: ἐπὶ γὰρ τοῦ Εὐφράτου ὁ πόλεμός μού ἐστιν.
(22) 𝔐 הִתְחַפֵּשׂ=*he disguised himself*, does not make sense. The Versions for the most part point to התחזק.

36 (3) 𝔐 מצרים בירו׳; see ÖTTLI *ad locum.*
𝔐 וככר זהב; 2 Kings 𝔊𝔖 *ten talents.*
(9) 𝔐 שמונה שנים; 2 Kings 𝔊𝔖 *eighteen years.*
(23) 𝔐 יהוה אלהיו. Ezr. **1**,3 and 𝔊 in our passage here read יהי for יהוה. As יהוה is mentioned before, אלהיו is here quite sufficient. The reading יהי is therefore preferable.

30 (27) 𝔐 הלוים; Heb. MSS in Kennicott and 𝔊𝔍𝔖 + ו.

31 (10) 𝔐 וְהַנּוֹתָר. 𝔊 καὶ κατελίπομεν=וַנּוֹתֵר; this decidely simplifies the construction of the sentence.

(12.13) 𝔐 כָּוֹנַנְיָהוּ. *Caf cum Chatef-Kamez in codd. veteribusque edd. Item v. 13. 35,9. Keri literam Vav expungit* (יתיר ו') — Bär 125. 𝔊 Χωχενίας is in favor of the Kethîb.

(13) 𝔐 עֲזַזְיָהוּ; 𝔊V Οζειας; so also Heb. MSS in Kennic. and 𝔖𝔄; 𝔍 *Azarias.*

(15) As to עֵדֶן, *cf.* note on 29,12.

𝔐 מִנְיָמִן. Two Heb. MSS in Kennic. and all Versions, בנימין.

(17) 𝔐 וְאֵת; 𝔊 οὗτος, no doubt correctly.

32 (5) 𝔐 ויעל על־הַמּ' *mounted upon the towers*, can scarcely be correct. Read with 𝔍 עליה מ'.

(22) 𝔐 וַיְנַהֲלֵם *and led them*, harsh. Better with 𝔊𝔍 וַיָּנַח לָהֶם, according to the well known phrase.

(28) 𝔐 וַעֲדָרִים לַאֲוֵרוֹת *and flocks for the teams, i. e.* if אֲוֵרוֹת can be taken as=אֻרְוֹת (see Olsh. § 178). Yet we do not gain much by that; for the meaning, in that case, would be totally obscure. *Cf.* Olsh. *loc. cit.*, and read with 𝔊𝔍 (*cf.* also 𝔖𝔄) ואוּרוֹת לָעֲדָרִים.

(31) 𝔐 עליו, הַמְשַׁלְּחִים; we should expect אליו, but even then the construction would still be harsh. 𝔊 ἀποσταλεῖσιν πρὸς αὐτόν is therefore decidedly preferable (Kautzsch). Read מְשֻׁלָּחִים אֵלָיו.

(32) 𝔐 על ספר. But 𝔗𝔊𝔍 read וְעַל ס'. We have, indeed, a second relation of that history in the Book of Isaiah, and this book bears the characteristic title חזון ישעיהו בן אמוץ (Is. 1,1). *Cf.* Kautzsch.

33 (4) 𝔐 וּבָנָה מִזְבְּחוֹת בְּבֵית יְהוָה . . . . בִּירוּשָׁלַםִ וגו'. The text cannot possibly be correct. If we suppose the reference to be to altars of JHVH, the second half-verse proves that we have to do with altars situated either outside Jerusalem, or outside the Temple in other localities than that chosen by JHVH. In the latter case we should have had: *he built altars in Jerusalem, but not in the temple of JHVH, of which JHVH had said: There shall my name* &c.; in the former case it may be sufficient to insert a ולא before בבית. As v. 3 has already treated of the high places, the second supposition is preferable. Yet it is questionable if the reference really is to altars of JHVH. It seems to me that the altars of v. 3 are meant. In that case, it is sufficient to insert another ה after the ה of בנה.

(6) 𝔐 העכיר. See on 28,3.

(7) 𝔐 לְעֵילוֹם, an obvious scribal error for לעולם. [עֵילוֹם may be dissimilation for עוֹלוֹם=עוֹלָם; *cf.* דָּרְבָן 1 Sam. 13,21 and דָּרְבוֹן Eccl. 12,11; Syriac [illegible] and [illegible], [illegible] and [illegible], Nöldeke, *Syr. Gramm.* § 128, B (*cf.* Lagarde, *Mittheil.* i, 80). In the same way we have עֵירֹם=עוּרֹם=עוֹרָם; *cf.* also רִאשׁוֹן for ראשון, תִּיכוֹן for תוכון, חִיצוֹן for חוצון; see Barth, *Nominalbildung*, p. xxix. The *ê* in עֵילוֹם and עֵירוֹם, instead of *î* as we have it in חִיצוֹן &c., is due to the influence of the initial ע. For the interchange between *ô* and *ê*, see Haupt, *The Assyrian E-vowel*, Baltimore, 1887, p. 22; *Beiträge zur Assyriologie*, i,329 (*ad* p. 296). עוֹבָל Gen. 10,28 is probably a scribal error for עֵיבָל 1 Chr. 1,22. For *ô* in Hebrew and *ê* in Assyrian, compare also סַרְגּוֹן, Assyr. *Šarrukenu* (שַׂר + כֵּן, an artificial transformation of the original form *Sargânu*), and תּוֹרָה, plur. תּוֹרוֹת, Assyr. *tertu*, pl. *têrêti* (for *têrâti*). The stem of *tertu* is מהר, so that *tertu*=Ethiopic ትምህርት፡ For אוֹרַיְתָא (Syr. ܐܘܪܝܬܐ, Ethiop. ኦሪት፡) and אוֹרְיָאן, *cf.* Assyr. *ûrtu*=*muhurtu*, from *ú'uru*=*muhhuru* 'to send,' part. *mu'îru*=*mumahhiru*, *cf.* Jensen, *Kosmologie*, p. 417; *Beitr. zur Assyr.* i,98 below. — *Tertu* is also found in Assyrian with the meaning *oracle*; see *Beitr. z. Assyr.* iii,271].

26 (21) 𝔐 Kethîb החפשות, Qerê הַחָפְשִׁית. 𝔊 απφουσωθ, which according to Ἀ=(ἐν οἴκῳ) τῆς ἐλευθηρίας, according to Σ=ἐγκεκλεισμένος, according to Theodoret=κρυφαίως (τουτέστιν ἔνδον ἐν θαλάμῳ ὑπ᾽ οὐδενὸς ὁρώμενος); *cf.* FIELD on 2 Kings 15,5. ℑ *in domo separata*; 2 Kings, *in domo libera seorsum.* 𝔖 ܒܒܝܬܐ ܘܣܬܝܪܬܐ, 2 Kings ܡܛܫܝܐܝܬ *in occulto.* 𝔗 בית סגירותא. We may therefore, perhaps, read, with KLOST. on 2 Kings 15,5, on the basis of the Ancient Versions, בְּבֵיתֹה חָפְשִׁית. Otherwise STADE in ZAT, 1886, 156ff.

28 (1) 𝔊𝔖 have 25 years as the age of Ahaz. Apparently it has crept in here from 27,1 and 29,1.

(3) 𝔐 בָּנָיו, 2 Kings 16,3 and 𝔖 בְּנוֹ.
𝔐 וַיַּבְעֵר, 2 Kings and Versions ויעבר. But see GEIGER, *Urschr.* 305. העביר באש is an old correction of the offensive phrase הבעיר באש, and the Chronicler has preserved the original form (*cf.* Esh-baal, א,8,33 &c.).

(7) 𝔐 מַעֲשֵׂיָהוּ; 𝔊 Μαασαιαν, ℑ *Maasiam*; *cf.* 26,11.

(12) 𝔐 עֲזַרְיָהוּ; 𝔊V Ουδεια (=Οζεια=עֻזִּיָּהוּ?).
𝔐 מְשִׁלֵּמוֹת; 𝔊 Μοσολαμωθ=מְשֻׁלָּמוֹת. *Cf.*, however, the notes on א,20,4 (Σοβοχαι) and on א,2,40.41.
𝔐 שַׁלֻּם; 𝔊 Σελλημ=שַׁלֵּם; ℑ *Sellum.* See on א,2,40.41.
𝔐 עֲמָשָׂא, 𝔊 Ἀμασείας=עֲמָשַׁי; *cf.* 29,12.

(16) 𝔐 מַלְכֵי. Read מלך, in accordance with parallels and Versions.

(19) 𝔐 יִשְׂרָאֵל. The Versions render *Judah.*

(20) For תִּלְּגַת פִּלְנְאֶסֶר see the note on א,18,3.

(22) 𝔐 וּבְעֵת הָצֵר לוֹ=*and at the time that he was hostile to him.* Who? See preceding note. 𝔊 ἀλλ᾽ ἢ τῷ θλιβῆναι αὐτόν=כִּי אִם לְצָרָה לוֹ, connects the passage with the preceding context which gives a clear and grammatically correct sentence. Moreover, the ensuing evil deeds are not, in point of fact, regarded in the least as a consequence of Ahaz' distress, but as a spontaneous outbreak of simple godlessness. *Cf.* WINCKLER, *Alttestam. Unters.* 167.

(23) For דַּרְמֶשֶׂק see the note on א,18,3.

29 (8) 𝔐 Kethîb זועה, Qerê זַעֲוָה. We find the same in Jer. 15,4; 24,9; 29,18; 34,17. The Kethîb is intended for זְוָעָה, and the Qerê זַעֲוָה simply eases the pronunciation. The Kethîb has זַעֲוָה in Deut. 28,25 and Ez. 23,46. Another eased pronunciation of the same word is זְוָעָה Is. 28,19. 𝔊 εἰς ἔκστασιν. *Cf.* DILLMANN on Deut 28,25; GIESEBRECHT on Jer. 15,4.

(12) 𝔐 וְעֵדֶן; 𝔊 καὶ Ιωδαν=καὶ Ωδαν; *cf.* 31,15, Οδομ. As to vocalization, no inferences can here (with ע) be drawn. See on א,5,24.

(13) 𝔐 Kethîb יעואל, Qerê יעיאל; 𝔊V Ειηλ, 𝔊A Ιειηλ.

(14) 𝔐 Kethîb יחואל, Qerê יחיאל, 𝔊 Ιειηλ.
𝔐 הֵימָן; 𝔊 Αιμαν. See on א,1,2.
𝔐 יְדוּתוּן; 𝔊 Εδειθωμ, ℑ *Idithun.*

(29) 𝔐 Kethîb מחצצרים. See on א,15,24.

30 (6) 𝔐 וּכְמִצְוַת. 𝔊ℑ ‸ ו, which decidedly eases the construction.

(18) 𝔐 Kethîb יששכר; see on א,7,1.

(18.19) The verse-division in the present text is absurd. 𝔊ℑ connect בעד and כל, by which the present division falls of itself. Similarly 𝔖𝔄 also.

(21) 𝔐 בִּכְלֵי עֹז. The Versions are one and all in confusion, and give little aid. Read with BERTHEAU בְּכָל־עֹז.

(22) 𝔐 וַיֹּאכְלוּ אֶת־הַמּוֹעֵד=*they ate the (offering of the) feast*; but nowhere else does מ׳ mean *offering of the feast.* 𝔊 συνετέλεσαν has the true reading.

(23) 𝔐 שמחה; but see the MSS in KENNICOTT; so, too, 𝔊ℑ.

23 the sense of רָצִים *attendants, life-guards.* See 2 Kings 11,6.19, שער הרצים, and compare, on the other hand, Jer. 39,3, שער הַתָּוֶךְ. *Non liquet.*

(11) 𝔐 הָעֵדוּת *testimony, law.* The context requires with נֵזֶר some kind of personal ornament (*cf.* 𝔖).

(14) 𝔐 וַיּוֹצֵא; 2 Kings ויצו; 𝔊𝔍 show the origin of the mistake, reading א instead of ו (ויצא).

(16) 𝔐 בינו; 2 Kings, much more fittingly, בין יהוה.

(18) 𝔐 הלוים. 𝔊𝔍𝔖 + ו; so also two MSS cited by KENNICOTT.

24 (7) 𝔐 בָּנֶיהָ; 𝔊𝔍 + ו, not absolutely necessary, but desirable.

(12) 𝔐 עוֹשֵׂה המל'; but *cf.* v. 13 עֹשֵׂי מל'; see further 2 Kings, 𝔊𝔍, as well as some MSS in KENNICOTT.

(25) 𝔐 בְּנֵי; 𝔊𝔍 בן.

(26) 𝔐 זָבָד; 2 Kings 12,22 יוֹזָכָר. The present form, like that in Kings, seems to have been derived from the יוזבד following.

𝔐 שִׁמְרִית; 2 Kings שֹׁמֵר, a man's name there. See the note on א,7,32 and STADE, ZAT 5,166.

(27) 𝔐 K^e^thîb וְרֹב; Q^e^rê יִרֶב, which is well nigh unintelligible. The passage is supposed to mean (see KAUTZSCH): *As to his sons, let the oracle concerning him increase!* that is, Let Zechariah's curse (v. 22) be fulfilled in every respect. But what would be the import of such a wish on the part of the Chronicler in this passage? The Versions afford little help: 𝔍 *summa pecuniae* seems to follow the K^e^thîb. The K^e^thîb evidently represents the true reading, the Q^e^rê being merely a forced explanation of an ancient scribal error.

25 (3) 𝔐 עָלָיו; 2 Kings 14 and 𝔊 בידיו, a desirable, but not absolutely necessary, emendation.

(4) 𝔐 + כי, which needlessly involves the construction, and is wanting in 2 Kings 14.

(8) 𝔐 כִּי אִם־בֹּא אַתָּה עֲשֵׂה חֲזַק לַמִּלְחָמָה=*for if thou comest* (בָּא?) *do it, be strong for the war.* 𝔊 ὅτι ἐὰν ὑπολάβῃς κατισχῦσαι ἐν τούτοις. *Cf.* the quotation in Lucifer Calaritanus, ed. GUIL. HARTEL (*Corp. Script. eccl. Lat.*, vol. xiv, Vienna, 1886), p. 11: *quia si te existimaveris praevalere in istis*=כִּי אִם אַתָּה תַחְשֹׁב לַחֲזֹק בְּזֹאת. The word מלחמה, also, would seem to be a later addition, whose origin can still be traced in 𝔊, and which has found its way thence into 𝔐.

(19) 𝔐 לְהַכְבִּיד; the Hif'il does not suit well; 2 Kings הִכָּבֵד as an imper. Nif'al; 𝔊 ἡ βαρεῖα=הַכָּבֵד; 𝔍 *in superbiam*=לְהִכָּבֵד; 𝔖 لمعبد. Hence we can only have to do with a Nif'al form, whether an inf. with ל, or an imperative as in the parallel.

𝔐 הִנֵּה הִכִּיתָ, 𝔊 ἰδοὺ ἐπάταξας. But 2 Kings הַכֵּה ה'. הנה, therefore, may be a scribal error.

(23) 𝔐 הַפּוֹנֶה, meaningless; 2 Kings הַפִּנָּה; so, too, 𝔊𝔍.

(24) 𝔐 וְכָל־. A verb meaning *to take* is indispensable, and should therefore be inserted, following 2 Kings.

(28) 𝔐 יְהוּדָה; *cf.* 2 Kings and the Versions.

26 (2) 𝔐 אֵילוֹת; 𝔊 Αιλαθ, 𝔍 *Ailath*; 2 Kings 14,22 אֵילַת; thus *-lath* as the last syllable seems established; as to *ê* or *ai*, see above on א,1,2.

(3) 𝔐 K^e^thîb יכיליה; Q^e^rê יְכָלְיָה, as in 2 Kings 15,2. The pronunciation, however, is not certain, as 𝔊 has Ιεχελια, 𝔍 *Iechelia.*

(5) 𝔐 הַמֵּבִין בִּרְאוֹת. Read with 𝔊𝔖𝔄𝔗 and many Heb. MSS in KENNIC. בְּיִרְאַת.

(7) 𝔐 בְּגוּר־בָּעַל; 𝔊 ἐπὶ τῆς πέτρας, hardly because the city of *Petra* was thought of (BERTH.), but rather, as 𝔍^A^ with its *Turbaal* proves, because טור=צוּר, i. e. *rock, mountain* is presupposed.

(11) 𝔐 מַעֲשֵׂיָהוּ; 𝔊 Μασσαίου, 𝔍 *Maasiae.* *Cf.* מַעֲשַׂי א,9,12.

𝔐 K^e^thîb יעואל, Q^e^rê יְעִיאֵל; 𝔊 Ιειηλ.

18 (29) 𝔐 הִתְחַפֵּשׂ וָבוֹא; 𝔊 1 Kings **22** συνκαλύψομαι καὶ εἰσελεύσομαι; 𝔍 here: *Mutabo.... et vadam.*

(31) 𝔐 וַיָּסֹבּוּ; 1 Kings וַיָּסֻרוּ, much less characteristic. 𝔊 also has in Kings an additional ἐκύκλωσαν.

(33) 𝔐 הַמַּחֲנֶה *camp* is unsuitable; 𝔊 πολέμου, 𝔍 *acie.*

(34) 𝔐 מַעֲמִיד; an unusual Hif'il; 1 Kings preferably Hof'al.

19 (8) 𝔐 וַיָּשֻׁבוּ *they returned* cannot be intended, for the plural does not refer to Jehoshaphat and his men, but to the judges. 𝔊𝔍 have ישב *dwell* in mind (יֹשְׁבֵי); whence Öttli conjectures יֵשְׁבוּ *they dwelt in Jerusalem.* This would suit very well if we did not have *in Jerusalem* just before. The best course, therefore, will be to read וַיָּשָׁב, with 𝔖; by which means the clause becomes connected with the following verse. — Kautzsch, with 𝔊, יֹשְׁבֵי ירוי.

20 (1) 𝔐 מֵהָעַמּוֹנִים, 𝔊 Μειναίων; see Bertheau; for מעונים, *cf.* the note on א,4,41.

(2) 𝔐 מֵאֲרָם; see Berth.; further, Fränkel, *loc. cit.*, p. 48.

(13) 𝔐 + וּבְנֵיהֶם, and before that, נְשֵׁיהֶם; a reading which can scarcely be original. 𝔖𝔄, consistently, still further enlarge the number of those present. 𝔊 would seem to be correct: τὰ παιδία αὐτῶν καὶ αἱ γυναῖκες.

(14) 𝔐 יַחֲזִיאֵל; 𝔊 Οζειηλ seems to presuppose עֻזִּיאֵל (*cf.* 15,18) or חֲזִיאֵל.
𝔐 יְעִיאֵל; 𝔊 Ελειηλ seems to indicate אֱלִיאֵל.

(25) 𝔐 בהם; 𝔊 κτήνη = בהמה (Kautzsch).
𝔐 וּפְגָרִים *corpses.* Many Heb. MSS (cited by Kennic.) read בגדים; so, too, 𝔍.

(37) 𝔐 דּוֹדָוָהוּ, 𝔊 Ωδεια, Δωδιου.

21 (2) 𝔐 עֲזַרְיָה. It is scarcely possible, however, that two sons of Jehoshaphat bore the same name, *Azariah* and *Azariahu.* This consideration was probably the occasion of the striking out in $𝔊^{V}$ of the first two names. That it was done with full consciousness, appears from the inserted 𝔈𝔈.
𝔐 ישראל; but see some Heb. MSS cited by Kennic., further 𝔊𝔖𝔄 and $𝔍^{A}$.

(7) 𝔐 וּלְבָנָיו, derived by misunderstanding from לפניו; *cf.* 1 Kings 11,36.

(9) 𝔐 עִם־שָׂרָיו, certainly incorrect, as the name of a place is to be expected; 2 Kings 8,21 reads צָעִירָה, the correctness of which, it is true, is also open to question.
𝔐 ואת; a scribal error (*cf.* אליו).

(11) 𝔐 בְּהָרֵי; 𝔊𝔍 בערי, which is more suitable according to usage elsewhere.

22 (2) 𝔐 אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם. See the Notes on the Translation.

(5) 𝔐 הָרַמִּים, 2 Kings 8,28 ארמים; 𝔍 *Syri*; 𝔖𝔄 thoughtlessly, but by derivation from the true reading: *Edomites*; 𝔊 τοξόται.

(6) 𝔐 כִּי הַמַּכִּים; 2 Kings מִן־המ׳; 𝔊 ἀπὸ τῶν πληγῶν; but in that case we must read here and in 2 Kings, המכות.
𝔐 וַעֲזַרְיָהוּ, a scribal error.

(9) 𝔐 וימיתהו; read with 𝔊𝔍𝔖𝔄 —*ehu.*

(10) 𝔐 וַתְּדַבֵּר, scribal error for ותאבד (2 Kings and Versions).

(10.11) 𝔐 יְהוֹשַׁבְעַת; 2 Kings יְהוֹשֶׁבַע, so, too, $𝔊^{V}$𝔖𝔄. The ת may have been derived from the following בת.

(12) 𝔐 אִתָּם; 2 Kings אתה; $𝔊^{A}$ μετ᾽ αὐτῆς. So, too, 𝔖𝔄.

23 (1) 𝔐 מַעֲשֵׂיָהוּ, 𝔊 Μασσαίαν = מעשיהו, *cf.* א,9,12: מַעֲשַׂי.
𝔐 זִכְרִי, 𝔊 Ζαχαρια (elsewhere Ζεχρει and Ζαχρει; *cf.* א,8,19.23.27; 9,15; **26**,25; **27**,16) = זְכַרְיָה.

(5) 𝔐 בְּשַׁעַר הַיְסוֹד, 𝔍 *ad portam quae appellatur Fundamenti*, 𝔊 ἐν τῇ πύλῃ τῇ μέσῃ = בש׳ (הַ)תִּיכוֹן. 𝔖 ܒܬܪܥܐ ܕܛܒ̈ܚܐ (*coquorum*) = Heb. טַבָּחִים (*cf.* שַׂר הט׳ and רב ט׳) in

13 (2) 𝔐 מִיכָיָהוּ, an obvious scribal error for מעכה; *cf.* 𝔊𝔖, 1 Kings 15,2.

(4) 𝔐 צְמָרַיִם; 𝔊 Σομορων. So far as the termination is concerned the relation between the two forms is evidently the same as in the case of עֶפְרוֹן and עֶפְרַיִן (v. 19), or שׁמְרוֹן and שָׁמְרַיִן, (Ezr. 4,10.17; *cf.* ܫܡܪܝܢ and Assyr. *Samerîna*), or דֹּתָן and דֹּתַיִן (Δωθειμ). The ending *-aim* (*-ain*) is an Aramaizing locative termination for Heb. *-âm* (or *-ân*, which again interchanges with *-ôm* or *-ôn*). The names ירושלַים, מצרַים, אפרַים &c. belong to the same category. *Cf.* WELLHAUSEN, *Jahrb. f. deutsche Theol.* xxi, 433=*Compos. d. Hexat.*[2] 45; STADE, ZAT 5,170.

Nor must the vocalization of the first part of צמרים be lost sight of. Here we may again compare שׁמְרוֹן and שָׁמְרַיִן, Σαμαρεῖα. But in צְמָרַיִם-Σομορων the relation between 𝔐 and 𝔊 is just the opposite. In view of שָׁמְרַיִן-שׁמְרוֹן we may presume that 𝔊 presupposes the vocalization צֳמְרוֹן*, and the Masoretic pointing צְמָרַיִם stands perhaps for צֳמָרַיִם*. In that case STADE's hypothesis (ZAT 5,171) that the *o*-vowel in the first syllable of שׁמְרוֹן is due to a very late influence of the Aramaic å (later than the time of 𝔊), would seem to be rather improbable. In view of סִבְּכַי-Σοβοχαι (*cf.* א,20,4) it is not impossible that there was a form צִמְרוֹן, or צְמְרוֹן, or צִמְרַיִם; but this appears less probable.

(14) מחצצרים, *cf.* א,15,24.

(19) 𝔐 בֵּית־אֵל, 𝔊 Βαιθηλ. See on א,1,2.
𝔐 Kethîb עֶפְרוֹן (Qerê עֶפְרַיִן); 𝔊 Εφρων, 𝔍 *Ephron*, 𝔖 ܥܦܪܘܢ. See on v. 4.

14 (6) 𝔊 translates here somewhat freely; but it is unnecessary to conform 𝔐 to 𝔊 as suggested by WINCKLER, *Alttest. Unters.* 187. Above all, the emendation proposed by WINCKLER for the end of the verse, מאיבינו instead of 𝔐 ויבנו, is not a happy one. If 𝔊 translated literally, it would be hard to say what had become of the word מאיבינו. 𝔐 is quite satisfactory. Moreover הצליח is much more frequently intransitive than transitive.

15 (8) 𝔐 מַהֵר; 𝔊𝔖 (and apparently 𝔍 also) more correctly בְּהַר.

(16) 𝔊𝔖 1 Kings 15 ^ וידק. The word perhaps only crept into the text from Ex. 32,20.

16 (4) 𝔐 עִיּוֹן; 𝔊 Αιων, 𝔍 *Ahion*.
𝔐 כל־מִסְכְּנוֹת ערי נפ׳, 𝔊 πάσας τὰς περιχώρους N.=כל־כִּכְּרוֹת נפ׳ (or perhaps כִּכְּרוֹת? see TROMMIUS' Concordance (1718) *s. v.* περίχωρος), with which *cf.* 1 Kings 15,20. Perhaps וְעָרֵי נפ׳ followed; it is more probable, however, that ערי was only added as a gloss, after the scribal error מסכנות had come into the text.

(1.13) 𝔊 read 38 and 39, instead of the numbers 36 and 41 (𝔊V 30 would seem to be a scribal error).

17 (8) 𝔐 Kethîb שמרימות, Qerê שְׁמִירָמוֹת, 𝔍 Σαμειραμωθ.

18 (5) 𝔐 הֲנֵלֵךְ; 𝔊 with 1 Kings 22 האלך, which is supported by the context; here the question is put by Ahab alone (*cf.* v. 14).

(9) 𝔐 בגדים וְיוֹשְׁבִים בְּגֹרֶן; see KLOST. on 1 Kings 22,10. 𝔖 seems to point to בְּרֻדִּים (BERTHEAU).

(12) 𝔐 דִּבְּרֵי; 𝔊, grammatically more correctly, ἐλάλησαν=דִּבְּרוּ.

(14) 𝔐 אֶחְדָּל. Here the plural is in place, with 1 Kings 22 against 𝔊; the two kings ask in common.

(18) 𝔐 לָכֵן; read, with 𝔊 and 1 Kings, לֹא כֵן.

(19) 𝔐+אֹמֵר. The word seems to have arisen from a scribal error (see 1 Kings).

(25) 𝔐 אָמוֹן; 𝔊 Εμηρ=אִמֵּר (𝔊A and 1 Kings πρὸς [Σ]εμ[μ]ηρ). See for this name STADE, ZAT 5,173 f.

9 (4) 𝔐 וַעֲלִיָּתוֹ=*and his upper chamber*, unsuitable. 1 Kings 10,5 has עֹלָתוֹ, and 𝔊𝔍𝔖 the plural of the same.

(7) 𝔐 אֲנָשֶׁיךָ; see KLOST. on 1 Kings 10,8.

(10) 𝔐 חורם; see note on 2,2.

(11) For אַלְגּוּמִּים see the note on א,18,3.

(14) 𝔐 מֵאַנְשֵׁי הַתָּרִים. It is almost universally admitted that the text is incorrect; for הַתָּ' means *the spies*, not *those who journey by caravan* (against ÖTTLI). 𝔊 ἀνδρῶν (1 Kings 10 φόρων) τῶν ὑποτεταγμένων seems to be guesswork. At any rate this view also proves that the sense is an increase, not a reduction (KLOST.), of the royal revenues. The simplest basis for emendation of the text is afforded by 𝔖, where עָרִים *cities* is read instead of תרים. The very wavering of 𝔊𝔍 between Kings & Chron. proves that אנשי is not original; it appears to be a misreading of אשר (*cf.* further BERTH. and FRÄNKEL, *Jahrb. prot. Theol.* 1879, *ad loc.*).

(18) 𝔐 וְכֶבֶשׁ . . . . . מָאֳחָזִים. The words can be explained satisfactorily only from the (emended) parallel 1 Kings 10,19. As to the latter, *cf.* 𝔊 and GEIGER, *Urschr.* 343 (against KAMPH. in KAUTZSCH). As there the *calf* has been transformed into *roundness* (עָגוֹל), so here the *lamb* (כבש) has, by misreading, become a *footstool* (כבש).

(19) 𝔐+שָׁם; to be struck out in accordance with 𝔊.

(20) 𝔐 ^ הכסף לא; but see 𝔊^L 1 Kings 10,21 and KLOST. on the same passage.

(21) 𝔐 חורם; see note on 2,2.

(28) 𝔐 ממצרים; see on 1,16.

(29) 𝔐 K^e^thîb יעדי, Q^e^rê יֶעְדוֹ. The latter is either a miswriting of עִדּוֹ (or עַדּוֹ) 12,15; 13,22 (𝔊𝔍 Αδω, *Addo*), or its equivalent. The former supposition is more probable, as is proved by 𝔊, which carries the error a step further. There יעדו has become יועד (Ιωηλ=Ιωηδ).

10 (2) 𝔐 ^ כי מת שלמה; but see 𝔊^L and 𝔍 in 1 Kings 12,2.

(5) 𝔐 ^ לכו; but see 1 Kings 12,5 and 𝔊.

(7) 𝔐 ^ היום, inserted in accordance with 𝔊 and 1 Kings 12,7, because the contrast of *to-day* and *forever* makes the utterance much more emphatic.

(14) 𝔐 in the best MSS (see BÄR 118 f.) לאמר אַכְבִּיד את. But it must be an old scribal error, and the reading of our usual editions is fully justified by the context, as well as by 1 Kings 12. See KAUTZSCH.

(16) 𝔐+אִישׁ, against 𝔊𝔍, (dittogram from ישי).

𝔐 הֲדֹרָם; 𝔊𝔖 Αδωνειραμ, *cf.* 1 Kings 4,6; 5,28.

11 (6.7) 𝔐 בֵּית־לחם and בֵּית־צור; 𝔊 Βαιθλεεμ and Βαιθσουρα. See on א,1,2.

𝔐 עֵיטָם; 𝔊 Αιταμ. See on א,1,2.

(18) 𝔐 K^e^thîb בן; Q^e^rê, 𝔊𝔍, correctly, בת.

𝔐 אביהיל; 𝔊𝔍+ו.

(20) 𝔐 שְׁלֹמִית; 𝔊 Σαλημωθ.

(21) 𝔐 ששים; 𝔊^V τριάκοντα. So, too, Josephus, *Arch.* viii, 10,1.

(22.23) At the end of v. 22 and at the beginning of v. 23 the text is scarcely quite sound. In v. 22 KAUTZSCH reads כִּי חָשַׁב; but the next sentence, too, presents some difficulties.

(23) 𝔐 לכל־ערי; 𝔊+ו.

12 (2.5 &c.) 𝔐 שִׁישַׁק; 𝔊 Σουσακειμ. K^e^thîb in 1 Kings 14,25 שושק.

(15) 𝔐 עִדּוֹ; see on 9,29.

4 (3) 𝔐 בְּקָרִים, and afterwards הַבָּקָר, should be corrected in accordance with 1 Kings 7,24.
(5) 𝔐 אֲלָפִים. The words שלשת and מחזיק are glosses.
(11) 𝔐 חוּרָם and (K^{e}thîb 11^{b}) חירם. It is the same man as in v. 16 and 2,12.
(13) 𝔐 עַל־פְּנֵי; emend, with Öttli, שְׁנֵי.
(14) 𝔐 twice עָשָׂה; emend, following 1 Kings 7,43.
(16) 𝔐 הַמִּזְלָגוֹת; emend, following 1 Kings 7,45; *cf.* Field, *Hexapla*.
𝔐 אָבִיו, the misunderstanding of a later scribe, who (with 𝔊𝔍) regarded אבי as an honorary addition to the name חורם; *cf.* 2,12.
(19) 𝔐 וְאֵת; emend in accordance with 1 Kings 7,48; the enumeration itself follows directly.
(22) 𝔐 וּפֶתַח הַבַּיִת דַּלְתֹ׳; emend, following 1 Kings 7,50: ופתת הבית לדלת׳.
𝔐 וְדַלְתֵי; read, with Kamph. on 1 Kings 7,50, ולדלתי.

5 (3) Kautzsch would add after בחג, following 1 Kings 8,2, בירח אתנים. But it is more probable, that the Chronicler intentionally omitted the heathenish name of the month.
(5) 𝔐 הלוים; 1 Kings 8,4 and 𝔊𝔍𝔖 + ו.
(9) 𝔐 הָאָרוֹן, hard to understand. 𝔊 and 1 Kings: הקדש (Klosterm. הַקֹּדֶם; Kamph. הַמָּקוֹם).
𝔐 ויהי, 1 Kings ויהיו.
(10) 𝔐 ‸ לחות הברית, inserted in accordance with 1 Kings 8.
(12) 𝔐 לְהֵימָן; see on א,1,2.
(12.13) 𝔐 K^{e}thîb מחצצרים and למח׳; see on א,15,24.
(13) 𝔐 עָנָן בֵּית יי׳. 𝔊 νεφέλης δόξης Κυρίου, which is suitable; whereas בַּיִת after והבית is disturbing.

6 (22) 𝔐 וּבָא אָלָה. 𝔊 (here and likewise in 1 Kings) καὶ ἔλθῃ καὶ ἀράσηται. But see Kamph. on 1 Kings in Kautzsch's AT.
(23) 𝔐 לְהָשִׁיב לְרָשָׁע; emend, following 1 Kings & 𝔊.
(26) 𝔐 מֵחַטָּאתָם . . . . . תַעֲנֵם; emend, following 𝔊 (and in part 1 Kings).
(27) 𝔐 השמים, 𝔊𝔍 + מן, as elsewhere.
(28) 𝔐 אֹיְבָיו בְּאֶרֶץ שעריו. 𝔊 ὁ ἐχθρὸς κατέναντι τῶν πολέων αὐτῶν, a scribal error for κατὰ μίαν τ. πολ. (Klost.) = 𝔊 on 1 Kings 8, which contains the true reading.
(38) 𝔐 שְׁבָיָם. 𝔊 αἰχμαλωτευσάντων αὐτούς. This alone agrees with the succeeding relative clause, which is wanting, it is true, in the genuine LXX, and hence may be a later gloss.

7 (6) 𝔐 K^{e}thîb מחצצרים; see on א,15,24.
(17) 𝔐 ולעשות. In 1 Kings 9,4 the ו is wanting, correctly as it would seem.

8 (1) 𝔐 עשרים; read with Klost. (*ad* 1 Kings 9,10) הָעֶשְׂרִים.
(2.18) 𝔐 חורם 𝔊 Χειραμ; see note on 2,2 and א,14,1.
(5) 𝔐 בֵּית חורון; 𝔊 Βαιθ-. See on א,1,2.
(8) 𝔐 מן בניהם. In 1 Kings 9,21 and 𝔖 מן is rightly wanting; for it is not *a part* of the remaining descendants of these peoples which is meant, but the whole (against Öttli, 94).
(9) 𝔐 + אֲשֶׁר, against 1 Kings and 𝔊𝔍𝔖.
𝔐 וְשָׂרֵי שָׁלִישָׁיו; 1 Kings 9,22 and 𝔊 more correctly וְשָׂרָיו וְשָׁ׳.
(15) 𝔐 מִצְוַת; 𝔊𝔍 more correctly the plural.
(16) 𝔐 עַד־הַיּוֹם; 𝔊𝔍𝔖 correctly מִיּוֹם.
(17) 𝔐 אֵילוֹת; 𝔊 Αιλαμ, 1 Kings Αιλαθ; 𝔍 *Ailath*. See on א,1,2.

1 Nevertheless it is most unlikely that 𝔐 represents the true text of the Chronicler. וסח' המ' מקוא מקוא י' במ' as proposed above, would certainly be an improvement. It is not impossible that the Chronicler found a corruption of the original text in the Book of Kings, in which מִצְרַיִם was substituted for מצר in Northern Syria. He then further modified the text to suit the reading מצרים. But since 𝔊 as well as the other Versions does not afford much help for our passage, while 𝔊𝔍 in 1 K. 10 and other witnesses confirm the fact that קוה or קוא was still looked upon as a name of a country at a relatively late period, it is most likely that the Chronicler originally adopted the true reading, and that the corruption of the text in both Chron. and Kings, is secondary.

(17) 𝔐 יוֹצִיאוּ; see KAMPH. on 1 Kings 10,29.

2 (2 &c.) 𝔐 חורם, but see Heb. MSS cited by KENNICOTT. חירם, likewise in 4,11^{a}; in 4,11^{b} K^{e}thîb חירם, Q^{e}rê חוּרָם. *Hîram* also in 𝔊𝔍𝔖𝔄 and Kings. See the note on א,14,1.

(7) For אַלְגּוּמִּים, see the note on א,18,3.

(9) 𝔐 מַכּוֹת. 1 Kings 5,25 מַאֲכֹלֶת=מַכֹּלֶת; hence 𝔊 εἰς βρωματα, 𝔍 *in cibaria*. So, too, 𝔖𝔄.

(12) 𝔐 לְחוּרָם אָבִי, 𝔊 Χειραμ τὸν πατέρα μου (*My father Hiram=Hiram, my master, or my counselor*; *cf.* Gen. 45,8). But the fact that this honorary addition is entirely omitted in 4,11, and modified in an absurd manner in 4,16, proves that such honorary additions were not usual. *Huram-abi* must be a proper name like *Abi-melech*, *Ben-jamin* &c. — For *Huram* see on v. 2.

3 (1) In examining the text of cc. 3 ff., we must bear in mind what has been stated at the end of the note on ב,1,16. The description of the building of the Temple is, of course, taken from 1 K. 6 ff. Now it is well known that the textual criticism of those sections in the Book of Kings presents exceptional difficulties; there can be no doubt that the text is full of both accidental corruptions and intentional alterations. But our task is not to determine what was the original text in the Book of Kings, but solely, what did the Chronicler write, either adopting the wording of his sources or modifying the original text. The question whether the document which the Chronicler used for his work really contained throughout the authentic text of the original historian, is no doubt most important and highly interesting; but it does not belong to the domain of the textual criticism of the Book of Chronicles. Nor will it be possible to give a clear and positive answer in every case. But apart from various general considerations, the history of the text of the Book of Kings makes it most likely that the text of the Book of Kings, which served the Chronicler as a basis for his work, resembled the present 𝔐 text of Kings much more closely than it resembled the original autograph of the historical documents.

𝔐 אשר נראה לדויד אביהו אשר הכין במקום. The construction of these words is simply impossible, as appears from the commentaries. 𝔊 has the simplest solution, with which 𝔍 in part agrees.

(2) 𝔐 + בַּשֵּׁנִי, obviously the result of dittography. It does not appear in 𝔊𝔍 (see KENNICOTT).

(4) 𝔐 absolutely meaningless: והאולם אשר על פני הארך על פני רחב הבית אמ' עש'. On the basis of 𝔊 and 1 Kings 6,3 ÖTTLI restores the text to a form similar to that we have adopted. Another solution is given by BERTHEAU and KAUTZSCH.

𝔐 מֵאָה וְעֶשְׂרִים, impossible. Read in accordance with 𝔊^{A}: אמת עש' (perhaps, contrary to usage, אַמָּה stood here, whence מאה).

(16) 𝔐 בַּדְּבִיר gives no sense. Read with BERTH. בָּרָבִיד. The word signifies a *necklace*, here the *lower border of the capital.*

Book 2.

1 (13) 𝔐 לַבָּמָה, contrary to the sense; 𝔊𝔍 'מֵהַבָּ.

(16) 𝔐 מִמִּצְרָיִם וּמִקְוֵא סחרי המלך מִקְוֵא. The rendering of 𝔊 is here certainly incorrect. It is more likely that 𝔊 may be right in 1 Kings **10**, where it suggests *Tekoah*. But this would only serve to generate new difficulties. It is at least *possible* for מקוא to mean a *gathering*, hence a *band*, a *troop of horse*. It would, therefore, seem sufficient either to strike out the first 'מ (thus Kamph. in Kautzsch on 1 Kings **10**,28), or to transpose it, and translate: *the king's traders getting every time a troop of horses for money* (וסחרי המלך מקוא מקוא י' במ'). (Another theory may be found in Fränkel, *Jahrb. f. prot. Theol.* 1879 *ad loc.*).

It is true that this does not remove all difficulties. מקוא=מקוה means elsewhere *gathering* (*e. g.* of water, Gen. **1**, 10). Granted that it may denote a number of horses, it could not be used here in that meaning without the addition of the genitive הסוסים. Moreover, we must consider two facts:

(i) The position which Egypt occupies here, is strange. Egyptian horses, chariots, and horsemen, to be sure, are often referred to in OT, yet there can be no doubt that horses were not imported into Egypt until a relatively late period, and most probably from Syria. The early period of Egypt knows nothing of the horse: it is not mentioned before the 17th or 18th dynasties (B. C. 1700—1500); and if the Egyptians bred horses for their own use from that time, it may be doubted whether they raised them on such an extensive scale as to be able to export them in large numbers. Egypt possesses no vast pasture-grounds, and the horse is an animal of the plains.

(ii) Under Θεκουε of 𝔊 another local name is evidently concealed. The Hexapla *ad* 1 K. **10**,28 mentions a variant καὶ ἐκ Κωα. It is also referred to by Eusebius and St. Jerome in the Onomastica (*Coa* — Κωὰ is, of course, the same — *quae est juxta Aegyptum;* see Field i, 616). Accordingly 𝔍 translates in our passage *de Coa*.

Textual criticism confirms here a conjecture proposed by Hugo Winckler in his *Alttestamentliche Untersuchungen* (Leipzig, 1892, p. 168 ff.; *cf.* also Winckler's *Altorient. Forschungen*, part i, Leipzig, 1893, p. 28). Philological and historical considerations lead him to think that מצרים of 𝔐 in 1 K. **10**, 28, as well as in our passage here, does not denote Egypt, but *Muçr** in Northern Syria, south of the Taurus. Accordingly Winckler suggests that מקוה in 1 K. **10**,28 (=מקוא in our passage) is the name of a country, *viz.* Kuë (*i. e.* Cilicia), which would be in Hebrew, perhaps, קְוֵה or קוא. Kuë is also mentioned along with Muçr elsewhere. Now we know from Ezek. **27**, 14 that Syria received her horses not from Egypt but from Togarmah, *i. e.* from those very districts in Asia Minor and Armenia — an additional confirmation of Winckler's conjecture. *Cf.* also Herod. iii, 90 and V. Hehn, *Kulturpflanzen und Haustiere*, 4th ed. (1883), p. 20.

Consequently we must read: מִמְּצְרַיִם ומקוא ...... מקוא.

We must bear in mind, however, that there is a considerable interval between the date of the Books of Samuel and Kings and the compilation of the Chronicles. If we succeed in restoring the original text in Samuel and Kings, it does not follow that this was also the reading of the Chronicler or the text of the document on which he based his work. It is quite possible that he depended on a corrupted text. He may also have altered the correct text, and his alteration may have entailed a corruption of the text in the original document. We must always allow for both possibilities.

* [The *i* in *Muçri* is the ending of the Assyrian genitive depending on the preceding construct state *mât* 'country;' *cf.* نَهْرِ الفُرَاتِ &c.].

26 (7) 𝔐 אלזבד אחיו. Prefix in both cases a ו, following 𝔊 and Heb. MSS (cited by Kennicott).
(12) 𝔐 מחלקות, grammatically harsh.
(14) 𝔐 וזכריהו; insert ל with 𝔊𝔍.
(16) 𝔐 לְשֻׁפִּים ולחסה; the first word has obviously arisen out of the preceding האספים, and should be struck out.
(20) 𝔐 אֲחִיָּה; *cf.* 𝔊; likewise Bertheau and Öttli.
(24) 𝔐 וּשְׁבֻאֵל; see note on **23**,16.
(25.26) 𝔐 שְׁלֹמוֹת, in v. 25 Q^erê שלמית. 𝔊 has here and v. 29 Σαλωμωθ; but v. 29 and **23**,9 are in favor of שלמית.
(26) 𝔐 לְשָׂרֵי האלפים. Bertheau's explanation is difficult. Read ושרי, following 𝔍 and **29**,6 (Öttli).
(29) As to *Chenaniah*, see note on **15**,22.27.
(31) The pronunciation of 𝔐 יְרִיָּה is here doubtful (see note on **23**,19). 𝔊 has an *o*-vowel in the first syllable (Ιωριας, Ωριας, Ουριας; thence in 𝔊^{V} Τουδειας).

27 (2) 𝔐 יָשָׁבְעָם. 𝔊^{V} Σοβαλ, 𝔊^{A} Ισβοαμ. See the remark on **11**,11.
(4) 𝔐 השני דודי, to be corrected on the basis of **11**,12 and 2 Sam. **23**,9.
𝔐 ומחלקתו, to be corrected as in v. 6. Still the whole passage (from ומחלקתו to הנגיד) may be a gloss due to dittography (*cf.* the strange name מקלות).
(6) 𝔐 ומחלקתו. Read ועל מחלקתו, following 𝔊 ἐπὶ . . . .
(8) 𝔐 היזרח. We should expect here, as in the parallels, a *nomen gentile*. Otherwise ויזרח must be read.
(10) 𝔐 הַפְּלוֹנִי; 𝔊 ὁ ἐκ Φαλλους; *cf.* 2 Sam. **23**,26.
(11) 𝔐 סִבְּכַי; see on **20**,4.
(12) 𝔐 K^ethîb לַבֶּנְיָמִינִי, contrary to the usual spelling when the word has the article, *viz.* בן הימני. The writer treats בנימיני as *one* word. The Masorah does not approve of this spelling, and prefers, contrary to sense, to write לַבֶּן ימיני (Q^erê), as though בֶּן were a *status absolutus.*
(18) 𝔐 אֱלִיהוּ, 𝔊 Ελιαβ. This is the name of David's brother elsewhere: א,**2**,13; 1 Sam. **16**,6; **17**,13 &c.
𝔐 K^ethîb ישׂשכר; see on **7**,1.
(19) 𝔐 עֲזְרִיאֵל; 𝔊 Εσρειηλ, which corresponds better with the meaning of the word (=עֶזְרִי אֵל); עֲזְרִי is an Aramaic pronunciation (*cf.* עדריאל), as to which the only remarkable thing is that here 𝔊, contrary to his usual practice, prefers the Hebrew vocalization.
(20) 𝔐 עֲזַזְיָהוּ; 𝔊 Οζείου, with which agree a number of Heb. MSS which read עזיהו (see Kennic.); the present spelling is to be explained by עוזיהו, Kennic. 155.
(21) The vowels of 𝔐 יִדּוֹ are doubtful; 𝔊 uniformly Ιαδδαι, 𝔍 *Iaddo.*
𝔐 זכריהו; 𝔊 Ζαβδείου, an error in reading (זבדיהו).
(24) 𝔐 בְּמִסְפַּר, a manifest outgrowth of the preceding word; *cf.* the frequent expression ספר דברי הימים (*e. g.* 2 Kings **12**,20; **13**,8.12 &c.) and 𝔊 ἐν βιβλίῳ.
(25) 𝔐 עַזְמָוֶת, 𝔊𝔍 *Asmot.* See on **1**,20.

28 (11) 𝔐 ואת־בתיו; see Öttli *ad locum.*
(17) 𝔐 והמזג' והמ' והק'. The context requires the dative.

29 (11) ובאָרץ לך יהוה. The difficulty is most readily solved by the assumption that לך was originally written twice at this point.

4 error caused by dictation (ז for ש); *cf.* LAGARDE, *Onom.* 168,48 (ποιήσεις θεοῦ). In Neh. **12**,5 the name is given as מַעַדְיָה, with which מוֹעַדְיָה Neh. **12**,17 and מַעֲדַי Ezr. **10**,34 may be compared (𝔊 Μαασιας, Μααδαι, Μοοδια &c.). I regard this as merely the Aramaized form of מעזיה.

(19) 𝔐 פְּקֻדָּתָם, scarcely admissible beside אֵלֶּה.

(23) וּבְנֵי, against the strict tradition of 𝔐 (see BÄR 113), but correct.
𝔐 ובני יריהו אמריהו, corrected in accordance with **23**,19.
𝔐 יחזיאל, 𝔊 Οζειηλ as in **23**,20.

(24) 𝔐 Kethîb שמור, Qerê יר—. 𝔊 Σαμηρ.

(26.27) 𝔐 בְּנֵי יַעֲזִיָּהוּ בְנוֹ: בני מררי ליעזיהו בנו וְשהם. *Cf.* as to this BERTH. and ÖTTLI; neither attempt gives a satisfactory solution; least of all BERTHEAU's, which leaves the principal difficulty untouched. 𝔊𝔍 give little aid; still the *quoque* in 𝔍 is noteworthy. 𝔍𝔗 make a proper name, *Benno*, of בְּנוֹ. As to יַעֲזִיָּהוּ, *cf.* 𝔊 Οζεια.

5 (1.4 &c.) As to הימן of 𝔐, *cf.* 𝔊 Αιμαν, and see above *ad* **1**,2.
𝔐 Kethîb הַנְּבִיאִים; better Qerê נִבָּאִים=נִבְּאִים.

(2) 𝔐 in the usual editions וַאֲשַׂרְאֵלָה, better (see BÄR 113) וַאֲשַׂרְ'; *cf.* v. 14 יְשַׂרְאֵלָה. See further on that name the note on **4**,16.

(3) 𝔐 וּצְרִי, 𝔊A Σουρι, 𝔍 *Zori.*
𝔐 וישעיהו חשביהו. The missing ו is evidence in itself of damage to the text. Still more the number *six.* — 𝔊 has preserved Σεμεει, by which the number is completed. The addition is confirmed by v. 17.
𝔐 בכנור הנבא is not Hebrew.

(4) 𝔐 שְׁבוּאֵל; 𝔊 Σουβαηλ, as in v. 20.
EWALD had already recognized (*Lehrb. hebr. Spr.*^{8} 680) that in v. 4^b something else besides names was originally present; the basis of the text seems to be:

(a)	חָנֵּנִי יה חננִי	אלי אתה
(b)	גדלתי ורממתי עֵזר	יֹשֵׁב בקָשָׁה
(c)	. . . .	. . . .

I can make nothing of the last three words; *cf.* further KAUTZSCH, ZAT 1886, 260, and ÖTTLI *ad loc.* We seem to have to do with a prayer, which, because here out of place, was read as a continuation of the list of names. If so, the misunderstanding was shared even by 𝔊𝔍; 𝔖, as is noteworthy, breaks off with Hananiah. But a more probable solution is given by the theory that we have here not an accidental misunderstanding, but that the author, or some reviser, put the last nine names together in such a way that some lines of verse could be made from them. For it is quite as inconceivable that such should find their way as a gloss into just this context, with which they have not the remotest connection, as that a later reviser seriously took these lines to be a series of proper names. See also the note on the Translation.

(5) 𝔐 קֶרֶן. Read by addition of the ו following: קרנו.

(9) 𝔐 לְיוֹסֵף. Symmetry, as well as the total of 288, requires the addition; *cf.* 𝔊.

(9 ff.) 𝔐 גדליה, סכור &c. The construction requires ל before the proper names; which, however, is placed erroneously before the numbers in vv. 20 ff. On v. 18 (עשתי עשר, not: העשתי ע', or עשתי הע') see **27**,14.

(14) On יְשַׂרְאֵלָה see the notes on v. 2 and especially on **4**,16.

(18) 𝔐 עֲזַרְאֵל. As a number of MSS of 𝔊 have here also Οζιηλ, the reading of **16**,5; **23**,20; **24**,23 would seem to be correct.

6 (1) 𝔐 אָסָף. 𝔊V Αβια Σαφαρ, an obvious corruption of Αβιασαφ 6,8.22; 9,19; Ex. 6,24. According to 9,19 the name here, too, must have sounded אֶבְיָסָף or אֲבִיאָסָף. On account of the surviving א, the latter form is to be adopted.

(5) 𝔐 Kethîb יששכר, Qerê ישׂכר. See on **7**,1.

20 (2) 𝔐 מַלְכָּם=*their king*, here and 2 Sam. **12**,30. 𝔊^V in both passages Μ(ε)λχολ τοῦ βασιλέως αὐτῶν, which is a double translation. מֶלֶךְ may be the original name of the god of the Ammonites; in the mouth of the Israelites, however, his name is מַלְכָּם=*their Malk, their king*. A parallel, but later, form with an approach to מֹלֶךְ (1 Kings **11**,7) seems to be מִלְכֹּם-Μολχομ.

(3) 𝔐 וַיָּשַׂר and וּבַמְּגֵרוֹת; both easily corrected after 2 Sam. **12**,31.

(4) 𝔐 וַתַּעֲמֹד מלי׳ בְּגֶזֶר. 𝔊 καὶ ἐγένετο ἔτι πόλ. ἐν Γαζερ; 2 Sam. **21**,18 ותהי עוד מל׳ בגב, *cf.* WELLH. on this passage.

𝔐 סִבְּכַי, 𝔊 Σοβοχαι; see LAG. *Übers.* 96; FRANKEL, *Vorstud.* 120, and *ad* **11**,12.

(5) 𝔐 K^e^thîb יעור, Q^e^rê יעיר, 𝔊 Ιαειρ.

(8) 𝔐 נוּלְּדוּ; see the note on 3,5.

21 (12) 𝔐 נִסְפֶּה, obvious scribal error for נִסְכָה; 2 Sam. **24** נֻסְךָ, 𝔊 φεύγειν σε.

𝔐 לְמַשֶּׂגֶת וְאִם; *cf.* WELLH. on 2 Sam. **24**,13.

(20) 𝔐 הַמַּלְאָךְ, 𝔊 τὸν βασιλέα; an obvious scribal error for המלך in **2** Sam. **24**. But its consequences were important, for it entailed the insertion of 𝔐 מִתְחַבְּאִים. 𝔊, who surely knew enough Hebrew to understand this word by itself, is naturally at a loss to understand it in connection with the king, and hence renders it by simple transliteration into Greek letters. This is a proof that the מלך which stood in his text was already read by others as *mal'ākh*; and מלאך may, therefore, even in 𝔊's time have been written מלך (see **2**,5 and WELLH. *Sam.* 19). We may conjecture that מתחבאים was derived from a similar word, which we may very well suppose, with KLOST., to have been מתהלכים. But even so the original wording of the verse is not yet restored. See the further discussion in the note on the Translation. Ornan's turning round was first made necessary by his threshing, and the introduction of his sons by the introduction of the angel.

22 (7) 𝔐 K^e^thîb בנו, Q^e^rê בני; 𝔊 τέκνον.

23 (9) 𝔐 K^e^thîb שלמות, Q^e^rê שלמית (see v. 18); 𝔊^V Αλωθειμ, 𝔊^A Σαλωμειδ.

(10) 𝔐 זִינָא; 𝔊𝔍 with one MS cited by KENNIC. זיזא. *Cf.* v. 11 and 4,37.

𝔐 יְעוּשׁ, 𝔊 Ιωας.

(16) 𝔐 שְׁבוּאֵל. 𝔊 here as 𝔐 **24**,20 Σουβαηλ.

(18) Instead of 𝔐 שְׁלֹמִית, 𝔊 has here by a strong preponderance וֹת—, like the K^e^thîb in v. 9. Still both names are probably to be pronounced alike. (In **24**,22 we have another source).

(19) For יְרִיָּהוּ 𝔊^V has Ιδουδ, probably = Ιεδιδδια (PARS. 93), and therefore a scribal error for 𝔐.

𝔐 יַחֲזִיאֵל, 𝔊 Οζιηλ; *cf.* v. 20 and **15**,18.

24 (1) As to *Abihu*, 𝔊 Αβιουδ, *cf.* 5,29.

(5) 𝔐 וּבִבְנֵי; read, with many MSS cited by KENNIC., ומבני.

(6) 𝔐 אחד אחז לאלעזר ואחז אחז לאיתמר; *cf.* especially BERTHEAU and ÖTTLI. The conjecture given in our text corresponds best with the sense of the context. Instead of ואחז, KAUTZSCH reads ואחד.

(13) 𝔐 יֶשֶׁבְאָב. 𝔊^V omits the name, and thus gives a sum of 23 names only — a very striking phenomenon. If it be asked for what reason the name had been struck out in his copy, it may be answered that where the name is still preserved in 𝔊 it appears in a decided majority of cases as Ισβααλ — reason enough, then, for its elimination. 𝔍 also, with a reminiscence of the true form, writes, *Isbaab*.

(18) 𝔐 מַעַזְיָהוּ; 𝔊^V Μαασαι; but the preponderant pronunciation in 𝔊 (*cf.* HOLMES) is Μοο—. This points to מָעֹז. The present pronunciation is due to a transcriptional

7 (24) 𝔐 + וְיֵאָמֵן, referring to the divine name, can scarcely be original; 𝔍 *permaneatque*.

(3.5&c.) 𝔐 הדרעזר, an ancient corruption of the true name, which from 𝔊 has crept even into the Heb. text (see DRIVER on 2 Sam. 8). However, it is not impossible that this form goes back to the Chronicler. In that case we must explain it in the same way as תִּלְּגַת פִּלְנֶ(א)סֶר 5,6.26; ב,28,20, and עָכָר 2,7; probably also דַּרְמֶשֶׂק 18,5.6; ב,28,23. It is true that the origin of the form דַּרְמֶשֶׂק is somewhat doubtful as we find also in Syriac (ܕܪܡܣܘܩ) the insertion of a ר instead of the doubling of the מ; but in the case of תִּלְּגַת פִּלְנֶ(א)סֶר for תִּגְלַת פִּלֶ(א)סֶר there can be no doubt that the form is merely an accidental corruption of a familiar name at the hands of the Chronicler or of his Midrashic source. In עכר, on the other hand, we have an intentional alteration. The same may be true in the case of אַלְגּוּמִּים for אַלְמֻגִּים ב,2,7; 9,10.11.

(5.6) For דַּרְמֶשֶׂק see the note on v. 3.

(6) 𝔐 ‸ נציבים; an insertion following 𝔊 φρουράν and 2 Sam. 8; 𝔖 also has it.

(8) 𝔐 וּמִכּוּן, otherwise unknown as the name of a place; 2 Sam. 8 has *Berothai*; so also 𝔖. 𝔊 καὶ ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν, which suggests to KLOST. מִבְּרוּרוֹת (*cf.* 7,40; 16,41). But how could מִכּוּן have come from that?

(10) In הֲדוֹרָם of 𝔐, as against יורם of 2 Sam., the more original form of the name seems to be preserved. Still, the form 'הַד itself is not raised above all doubt. 𝔊 writes Ιδουραμ, which points to a י, 'היד or 'אִיד. The parallel יורם would be much more readily explicable on this basis.

(12) 𝔐 וְאַבְשַׁי בֶּן־צְרוּיָה. See as to this WELLH. and DRIV. on 2 Sam. 8,13. The introduction of *Abishai* in a context, where otherwise only David's deeds are spoken of, is surprising. 𝔖, which mentions Joab also (*cf.* ψ 60,2), shows that there was a disposition to expand. The false reading ואבשי might easily have arisen out of וּבְשֻׁבוֹ, the most probable reading in 2 Sam. A later hand then added 'ב' צ, and a still later, the אחי יואב of 𝔖.

(16) 𝔐 here and in 2 Sam. 8 ואבימלך בן־אביתר, against all tradition elsewhere. Transpose with 𝔖 in 2 Sam. 8.

𝔐 וְשַׁוְשָׁא, which probably comes nearer to the true name than שריה in 2 Sam. 8. 𝔊 here Ιησους=και Σουσ(α). *Cf.* the note on 2 Sam. 8,17 in KAUTZSCH, and see DRIVER on the same passage.

9 (1) 𝔐 ‸ חנון; but *cf.* 𝔊𝔖 and 2 Sam. 10,1. Moreover the name would seem to have been written formerly *defective*, as 𝔊 renders Αναν (2 Sam. Ανων).

(3) 𝔐 ולהפך ולרגל; 𝔊 ἐξερευνήσωσιν τὴν πόλιν τοῦ κατασκοπῆσαι τὴν γῆν; in 𝔊 elements of Chron. and 2 Sam. 10,3 are mixed.

(7) In מֵידְבָא of 𝔐 the vocalization is doubtful. 𝔊 Μαιδαβα. *Cf.* on 1,2.

(8) 𝔐 'כל־צָבָא הג=*the whole army* (that is to say) *the Gibbôrîm*. But we expect in this case: כל הצבא; *cf.* 𝔐 in 2 Sam. 10,7. Therefore it is better to read with 𝔊 (τὴν στρατείαν τῶν δυνατῶν).

(11.15) 𝔐 אַבְשַׁי, see on 11,20.

(15) 𝔐 ‸ מפני יואב; but see אב' אחיו and 𝔊 (*cf.* KAUTZSCH).

(16.19) 𝔐 הדרעזר, see on 18,3.

(17.19) 𝔐 שׁוֹפַךְ, 2 Sam. שובך, [partial assimilation of the *b* to the following *k*; *cf.* DELITZSCH-HAUPT, *Beiträge zur Assyriologie* i,2].

(17) 𝔐 אֲלֵהֶם וַיַּעֲרֹךְ אֲלֵהֶם. Any attempt to translate these and the following words *literally* shows that there is something wrong. 𝔊^{V} (against Sixtina) therefore makes the Syrians the subject in what follows, which is incorrect, since David is the attacker. Read חלמה (*cf.* 𝔖 v. 16), with 2 Sam., instead of the first אלהם, and strike out the two words following. They are wanting in PARSONS' Nos. 19.71, as well as in the Greek text of the Complutensian Polyglot.

15 (22) Instead of וּכְנַנְיָהוּ of 𝔐, 𝔊𝔍 would pronounce כּוֹנ׳, with ב, 31,12f. See on v. 27.
𝔐 בְּמַשָּׂא יָסֹר בַּמַּשָּׂא. See discussion and suggestions in detail in BERTH. and ÖTTLI *ad loc.* 𝔊 has here, as in v. 27, ἄρχων τῶν ᾠδῶν. It read, accordingly, in both passages שַׂר הַמַּשָּׂא, or, perhaps, (see KENNIC.) יָשֹׂר בַּמּ׳.

(24) 𝔐 K^e^thîb מחצצרים; Q^e^rê מַחְצְרִים here and ב,5,12; 7,6; 13,14; 29,28 as Hifîl of חצר (see BÄR 116); ב,5,13 מְחַצְּרִים, Piʿel of the same verb. The K^e^thîb is the correctly formed part. Hif. of a *verbum denominativum* חֲצֹצֵר, derived from חֲצֹצְרָה *trumpet.* However, as we do not know the etymology of חֲצֹצְרָה, we cannot say that a verb חצר as suggested by the Q^e^rê is wrong; חֲצ(ו)צְרָה may be a modification of חֲצַרְצְרָה, and ultimately derived from a verb חצר; *cf.* GES.-KAUTZSCH[25] p. 152.

(27) 𝔐 הַשַּׂר הַמַּשָּׂא, quite ungrammatical. The first ה may, at need, be explained by dittography.
𝔐t וּכְנַנְיָה, 𝔊V Ιεχονίας=יְכָנְיָה or rather יכוניה, a scribal error for וכוננִיה, see on v. 22.

16 (5) 𝔐 יְעִיאֵל; *cf.* note on 15,18.20. It is certainly the same name which there follows Zachariah. It is noteworthy, moreover, that 𝔊L has preserved Οζιας in this verse also, only in the wrong place.

(13) 𝔐 עַבְדּוֹ; 𝔊 παῖδες αὐτοῦ, which agrees better with the parallelism (see BÄTHGEN on ψ 105,6).

(15) 𝔐 זִכְרוּ; ψ 105 זָכַר; 𝔊V μνημονεύομεν, equally unsuitable; it has grown out of μνημονεύων 𝔊A.

(19) 𝔐 בִּהְיוֹתְכֶם; ψ 105 and 𝔊 have the third person, which is decidedly more correct.

(30) 𝔐 תִּכּוֹן; *cf.* FIELD, *Hexapl.* on ψ 105,10. Important MSS of 𝔊 have here also καὶ γὰρ κατώρθωσε; *cf.* HOLMES.

(38) 𝔐 וַאֲחֵיהֶם. If the text of this word be original, a second name must have dropped out before it; so BERTH. following 26,1ff. It is simpler to read ואחיו, with 𝔊𝔍.
𝔐 ידיתון; in some MSS, but wrongly (see BÄR 110), ידותון. In ψ 77,1 the Q^e^rê reads ידי׳. Elsewhere ידו׳ is the rule. It is the same process as in (חוּרָם—) חוּרוֹם—חִירוֹם; see on 14,1. 𝔊 Ιδειθωμ.

(41) On הימן see above *ad* 1,2.

(42) 𝔐 + הימן וידותון, manifestly repeated by oversight from v. 41; see 𝔊.

17 (5) 𝔐 מֵאֹהֶל אל־אהל וּמִמִּשְׁכָּן, a manifest corruption of the text of 2 Sam. 7. Traces of the true reading are still preserved in 𝔖 ܡܗܠܟ=מתהלך and in 𝔊𝔍 ἐν σκηνῇ καὶ ἐν καλύμματι, *in tentorio.* A somewhat different view is expressed by KLOSTERM. on 2 Sam. 7,6

(10) 𝔐 והכנַעתי, whence 𝔊𝔍 have the perfect; but the context requires a future.
𝔐 וּבַיִת, which can only be translated with difficulty. The ו is obviously derived from the reading וַאֲגַדֶּלְךָ ובית וגו׳, still preserved in 𝔊 (καὶ αὐξήσω σε· καὶ . . .) from which, however, it should by no means be inferred that this reading is correct (KLOST.).

(17) 𝔐 וּרְאִיתַנִי כְּתוֹר הָאָדָם הַמַּעֲלָה. This text is certainly corrupt. I have no satisfactory alteration to suggest. The best attempts are by WELLH. on 2 Sam. 7,19 and ÖTTLI, *Chron.* 55.

(18) 𝔐 לְכָבוֹד אֶת־עַבְדֶּךָ. Alter to agree with 2 Sam.; see BERTHEAU.

(19) The words לְהֹדִיעַ אֶת־כָּל־הַגְּדֻלּוֹת are rather superfluous, and do not appear in 𝔊; but on account of 2 Sam. they cannot well be struck out.

(21) 𝔐 גּוֹי אֶחָד . . . . . לָשׂוּם לְךָ . . . . . עַמְּךָ אשר פדית ממצרים גּוֹיִם: The alterations follow GEIGER's suggestion (*Urschrift* 288), and are analogous to those adopted by almost universal consent in 2 Sam. 7. *Cf.* the critical note on 2 Sam. 7 in KAUTZSCH's AT; also WELLH., DRIVER, and BUDDE on 2 Sam. 7.

13 (7) 𝔐 in the current texts בַּעֲגלה; see BÄR and 𝔊.

(9) 𝔐 כִּידֹן. The word is missing in 𝔊^{V}; in 2 Sam. 6,6 𝔐 נכון, 𝔊 Νωδαβ — entirely uncertain; *cf.* DRIVER on 2 Sam. 6,6.

(14) 𝔐 בְּבֵיתוֹ. A disturbing element; it can only apply to the cell or shrine of the Ark, of which 𝔊𝔍 know nothing. Perhaps בְּבֵית ע׳ א׳ originally stood here; in that case the words עם בית ע׳ א׳ would be a later gloss, and the whole alteration would have been effected for dogmatic purposes: the Ark is supposed to have stood not *in* the heathen house but *near* it, and hence required a cell or tent, which, it is true, should be termed אהל.

14 (1) 𝔐 K^{e}thîb חירם, Q^{e}rê חורם. Which form is original? 𝔊 has Χειραμ; Phœnician inscriptions have חורן and חירן (see SIEGFRIED-STADE 190.200); in Assyrian we find *Hirummu* (=חִירוֹם 1 Kings 5,24.32; 7,40=Εἱρωμος Jos. *Ap.* i,17f.). חוּרָם (חורן) seems to be original (*cf.* חור Ex. 17,10 &c., and יִתְרָן-יֶתֶר). The next stage may be represented by חורום (*cf.* גֵּרְשׁוֹם-גֵּרְשׁוֹן; יִתְרוֹן-יִתְרָן). But חורום must become חִירוֹם (see BARTH, *Nominalbildung*, p. xxix), and חִירָם may be due to a combination of חוּרָם and חִירוֹם. It is questionable, however, whether the Chronicler used the oldest form of the name.

(2) 𝔐 מַלְכוּתוֹ . . . נִשֵּׂאת, has manifestly arisen from the parallel נשא ממלכתו of 2 Sam. 5 by error in reading (see WELLH. *Sam.* 164.165). However, on account of the למעלה which stands between, it is quite possible that it was the Chronicler himself who committed the error in reading; and so, strictly speaking, the alteration, once effected, no longer comes into the sphere of textual criticism.

(5.6) As to the two names omitted, אלפלט and נֹגַהּ, see on 3,6.

(8.13) 𝔐 וַיִּפְשְׁטוּ, corrected on the basis of 2 Sam. 5; see WELLHAUSEN.

(14) 𝔐 הָסֵב; see DRIVER on 2 Sam. 5,23.

15 (16) 𝔐 לְשמחה, has arisen through dittography.

(17) On הֵימָן and אֵיתָן of 𝔐, see above *ad* 1,2.

𝔐 קוּשָׁיָהוּ. In 𝔐 6,29 the name reads קִישִׁי, apparently=קִישַׁי; here in 𝔊 Κεισαῖος, *i. e.* קִישָׁיָהוּ, or rather קִישַׁיָהוּ.

(18) 𝔐 בֵּן וְיַעֲזִיאֵל; 𝔍 *et Ben*, but 𝔊 Ζαχαρ καὶ Οζειηλ. In some Heb. MSS (see KENNIC.) בן is wanting, in others the ו before יעזיאל. In any case, therefore, בן should be stricken out, since apart from this, it has no connection in the text. But the corruption of the text seems to have extended further to the succeeding name. V. 20 presents the same name without the prefixed י, which, taken together with the Οζειηλ of 𝔊, here and in v. 20, and *Oziel* in 𝔍 v. 20, distinctly points to עֻזִּיאֵל. *Cf.* in particular 24,20.21.

𝔐 וְעֻנִּי אֱלִיאָב. The very absence of ו before אליאב, (which, however, still appears in five MSS cited by KENNIC., likewise in 𝔊 and 𝔐 in v. 20), indicates disturbance of the text. The preceding name is totally obscure. 𝔊 Ελιωηλ, Ιωηλ, Ανι, Ανανιας, and at v. 20 further Ωνι, Ανανι; 𝔍 *Ani.* If the consonants are original they might have been pronounced equally well עֻנִּי, עָנִי, or עֹנִי (one MS cited by KENNIC. reads עוני).

The names pointed מעשֵׂיהו and מַתִּתיהו in 𝔐 may also be pronounced according to 𝔊𝔍 with *a* instead of *e* and *i.*

(19.20) *Cf.* in general the note on vv. 17.18.

(21) 𝔐 ויעיאל וַעֲזַזְיָהוּ; 𝔊^{V} Ιειηλ καὶ Οζειας, quite as at the end of v. 18, where the addition καὶ Οζ. is certainly to be struck out. Hence here also the clause is open to suspicion. The suspicion is corroborated (*a*) by the long addition of the *Aldina* which concludes with the suspected words; and (*b*) particularly by 𝔊^{L}, for which, according to 16,5, Ιειηλ and Οζιας are one and the same person; Οζ(ε)ιηλ is called in this Version Ιειηλ.

11 that case, מבחר contains the name of a place, which should be connected with what precedes, and this again agrees with 2 Sam.

(40) 𝔐 twice הַיִּתְרִי, 𝔊 Ηθηρει, in 2 Sam. Αιθειραῖος.

(42) 𝔐 ועליו שלשים. The alteration follows 𝔖; *cf.* BERTHEAU and ÖTTLI.

(43) In הַמִּתְנִי of 𝔐 the vocalization is doubtful. 𝔊𝔍 appear to have מַתָּן in mind.

(45) Nor is the pronunciation of הַתִּיצִי quite certain. 𝔊𝔍 presuppose תוצי.

(46) 𝔐 הַמַּחֲוִים, unintelligible; 𝔍 *Mahumites* presupposes מחומי. 𝔊 Μιει, Μαωει, Μαωνει. See hypotheses in BERTHEAU and ÖTTLI.

(47) 𝔐 הַמְּצֹבָיָה, certainly incorrect, but totally obscure.

12 (3) 𝔐 בְּנֵי הַשְּׁמָעָה, but see KENNIC. 𝔊 υἱός, 𝔖 *filius ejus*. 𝔊 renders the name as Αμα; read υἱὸς Σαμα, 𝔊A Σαμαα; 𝔍 *Samaa*.
𝔐 ויזואל, Q^e^rê וְיִזִיאֵל; some MSS, cited by KENNIC., יזאל and יואל; 𝔊𝔖 Ιωηλ — doubtful.
𝔐 עַזְמָוֶת; 𝔊 Ασμωθ, 𝔍 *Azmoth*. See on 1,20.

(4) The Masoretic tradition closes this verse with ועל השלשים, so that the chapter has one verse more; see BÄR's text, p. 19, and his note on p. 107.

(5) 𝔐 החרופי; but see KENNICOTT.
𝔊V renders אלעוזי of 𝔐 by Αζαι; this is scarcely an essential difference; 𝔊V read according to KENNIC. 17,80 &c. אלעזי; the opening syllable אל is attached to the preceding word in 𝔊V (*cf.* 𝔊A).

(6) 𝔊V, with five MSS cited by KENNIC., עזריאל=Οζρειηλ. 𝔊V renders the last two words of the verse: Καινα καὶ Σοβοκαμ καὶ οἱ Κορεῖται. The last καὶ is perhaps original, and we should read והק' (but see in v. 7 καὶ οἱ τοῦ Γ.). The rest of the discrepancy disappears with the elimination of the first καὶ: καινα σοβοκαμ=και ιασοβο(κ)αμ (*cf.* 𝔊S).

(7) 𝔐 וְיוֹעֵאלָה. Many MSS, cited by KENNIC. ויעלה. Hence, it would seem, comes 𝔊V καὶ Ελια=καὶ Ιελια. Is a name יַעֲלָה presupposed here, or have we merely a scribal error in 𝔊?
𝔐 in the current editions הַגְּדוֹר. BÄR, with many Codd. (see KENNIC.) and 𝔗 ור—, whence we can explain the article. V. 21 affords a test of the correctness of this solution; there, 𝔐 has גְּדוּד, but 𝔊 again גדור.

(9) Vocalization of 𝔐 עֹבַדְיָה doubtful. 𝔊 Αβδεια=עֲבַדְיָה (Μειβδεια, 7,3, is a scribal error); *cf.* Αβ(ε)δεδομ=עֶבֶד אֱדֹם (*cf.* LAG., *Übersicht* 75ff.). 𝔍 *Obdias*, elsewhere *Abdias*. — עַבְדִּיאֵל=עַבְדִּיה 5,15.

(11.12) 𝔊 Ελιαβ and Ελιαζερ, both probably scribal errors.

(15) 𝔐 גדיתיו, which should be read *gidyôtâw*; elsewere always with the Q^e^rê גדותיו; *cf.* KENNICOTT.

(17) 𝔐 וְיוֹכֶח; but see KENNICOTT and BÄR 107.

(18) 𝔐 עֲמָשַׂי; but see on 6,20; 11,12.20.
השלושים K^e^thîb, supported by 𝔊𝔖𝔍.

(19) 𝔐 עֲזָרֻם; but 𝔊A𝔍 (*non dimicavit cum eis*) read the singular.

(20) 𝔐 in the usual editions עַדְנָח; see BÄR 108.

(23) In the first half-verse the text is doubtful. See BERTH. for difficulties in the meaning. In addition, 𝔊𝔍 do not render החלוץ, and perhaps read instead an אשר, which can hardly be spared before באו.

(32) 𝔐 K^e^thîb יששכר; see on 7,1.

(33) For ולעדר *cf.* BERTHEAU. — Some Heb. MSS לַעֲזֹר; 𝔊 βοηθῆσαι.

(38) 𝔐 עֹדְרֵי; some MSS ערכי, 𝔊 παρατασσόμενοι.

13 (6) 𝔐 שֵׁם; see ÖTTLI, *Chron.* 48.49. He proposes to add עָלָיו. But it is simpler to alter on the basis of 𝔊 οὗ ἐπεκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ, 𝔍 *ubi invocatum est nomen ejus*.

11 𝔐 יָשָׁבְעָם. *Cf.* for this and the following WELLH., KLOSTERM., and DRIVER on 2 Sam. **23**,8ff.; also the critical notes on 2 Sam. **23** in KAUTZSCH's AT, and in BUDDE's edition of the Heb. text (p. 79). — For אשבעל=ישבעל, see the note on **7**, 1.
𝔐 הַשָּׁלוֹשִׁים; Qᵉrê quite perversely הַשָּׁלִישִׁים.

(12) 𝔐 דּוֹדוֹ, 2 Sam. דֹּדִי; 𝔊 Δωδαι=דּוֹדַי; *cf.* Ιεσσαι-יִשַׁי, Σοβοχαι-סִבְּכַי, Αμασαι-עֲמָשַׂי Ιεθθει-עַתַּי. *Cf.* v. 20.

(14) 𝔐 וַיִּתְיַצְּבוּ .... וַיַּצִּילוּהָ וַיַּכּוּ. 𝔊 and 2 Sam. read the singular.

(15) 𝔐 מְעָרַת; but see v. 16 and WELLH. on 1 Sam. **22**,2.

(20) 𝔐 וְאַבְשַׁי, elsewhere אבישי; 𝔊 Αβεισα. See on this name LAGARDE, *Übersicht* 75 (אֲבִישַׁי=אֲבִשַׁי=(שַׁי(י)אֲבֶן; *cf.* אַבְנֵר, אֲבִינֵר=Αβεννηρ); but here and **2**, 16 $𝔊^V$ Αβεισα, and in 1 Sam. **26**, 6ff. and 2 Sam. **2**, 18ff. the word wavers between σ and σσ. — *Cf.* also v. 12 and **6**, 20.
𝔐 Kᵉthîb וְלֹא; Qᵉrê וְלוֹ.

(20.21) 𝔐 three times שְׁלוֹשָׁה. 𝔖, correctly, שלושים.

(21) 𝔐 בַּשְּׁנַיִם. The article is surprising. Read 'בִּשְׁ *as two* (*cf.* בְּטָמֵא Deut. **26**, 14; בְּחָזָק Is. **40**, 10; also Is. **48**, 10 בְּכֶסֶף; בְּ *essentiae*, see GESENIUS-KAUTZSCH[25] § **119**, 3, b, 1), perhaps even 'כִּשְׁ *equal to two*. KLOST. 'פִּי שׁ(?). KAUTZSCH, following v. 25, reads הִנּוֹ.

(22) 𝔐 בֶּן־אִישׁ. But the story is not about his father. Strike out בן with 𝔊 in 2 Sam. (αὐτός has developed there from δυνατός).
𝔐 שני אריאל מואב. See 𝔊 in 2 Sam. and $𝔊^L$ here.

(24) 𝔐 בִּשְׁלוֹשָׁה; but *cf.* v. 25.

(27) 𝔐 שַׁמּוֹת. 𝔊 Σαμαωθ, which corresponds to the שמהות of **27**,8, whereas שַׁמָּה in 2 Sam. may be taken from 2 Sam. **23**, 11.
𝔐 הַהֲרוֹרִי, most probably to be corrected according to 2 Sam.; but see KLOSTERM.
𝔐 usually חֶלֶץ; but see BÄR 107.
𝔐 הַפְּלוֹנִי; correct in 2 Sam.

(28) The vocalization of 𝔐 עִירָא is doubtful; 𝔊 here Ωραι, but in c. **27** Οδουιας.

(29) 𝔐 עִילַי, 2 Sam. צַלְמוֹן; but 𝔊 Ελλων, $𝔊^L$ Αλιμαν, speak for an original ע and against צ.
𝔐 סִבְּכַי, see on **20**, 4.

(32) 𝔐 חוּרַי, probably originated, through a scribal error, from הִדַּי in 2 Sam. (הדי=הדדי=הודי); *cf.* $𝔊^L$ and KLOSTERM.

(33) 𝔐 הַבַּחֲרוּמִי, scribal error.

(34) 𝔐 בְּנֵי הָשֵׁם הַגִּזוֹנִי; see KLOSTERM., DRIVER, and the critical notes in KAUTZSCH and BUDDE on 2 Sam. — בני has arisen by dittography. 𝔊 in Chron., with its Σομο[λο]γεννουνειν, read at any rate something different from הגזוני; but *cf.* especially the reading of $𝔊^A$: υἱοὶ Ασαμ ὁ Γωυνι.
𝔐 שָׁגֵה (see BÄR); 𝔊 Σωλα, $𝔊^L$ Σαμαια; but see 2 Sam. **23**, 11.33.

(35) 𝔐 שָׂכָר; 2 Sam. שרר is probably correct.
𝔐 אֱלִיפַל; 2 Sam. אליפלט is probably correct.

(36) 𝔐 הַמְּכֵרָתִי; see KLOSTERMANN on 2 Sam.
𝔐 אֲחִיָּה הַפְּלֹנִי; see KLOSTERMANN on 2 Sam.

(37) 𝔐 נַעֲרַי בֶּן־אֶזְבָּי; 2 Sam. פַּעֲרַי הָאַרְבִּי; in 'הא (*cf.* KLOSTERM.) we seem to have the remains of the *nom. gent.* אַרְבִּי. Still ארבי itself would be a by no means impossible *nomen gentile* (*cf.* Jos. **15**, 52). As in addition Ασβι, Αζωβαι, Ασβαηλ, and similar names, are represented in 𝔊, no decision can be reached. In the case, too, of נערי, or פערי, we must be content with a *non liquet*, as both names are unknown elsewhere.

(38) 𝔐 יוֹאֵל; 𝔊 Ιωηλ, 2 Sam. יגאל, $𝔊^L$ Ιωηλ — doubtful.
𝔐 אֲחִי; 𝔊 and 2 Sam. בן.
𝔐 מִבְחָר בֶּן־הַגְרִי. Probably to be corrected according to 2 Sam. As the subsequent verses also enumerate foreigners, בָּנִי הַגָּדִי would seem to be correct. In

8 (36.37) 𝔐 מוֹצָא, 𝔊 Μαισα.
(38) 𝔐 בִּכְרוּ, 𝔊𝔖 πρωτότοκος. 𝔖 then helps to make up the number by a division of the first name; on the other hand certain MSS of 𝔊 (*cf.* HOLMES) add an Ασα at the close.
𝔐 עֹבַדְיָה; see on **12**,9.

9 (7) 𝔐 הוֹדַוְיָה, 𝔊𝔍 Ωδουια.
(10) 𝔐 יְדַעְיָה, 𝔊 Ιωδαε presupposes ידעיה.
(12) 𝔐 מְשִׁלֵּמִית, 𝔊𝔍^{A}-ωθ.
(26) 𝔐 הֵם הַלְוִיִּם וְהָיוּ. 𝔊 οἱ Λευ. ἦσαν, 𝔖 omits ה' הל' entirely. Read, with KEIL, ומן הל' היו.
(35) 𝔐 K^{e}thîb יעואל, but 𝔊 Ιηλ, Ιειηλ in accordance with the Q^{e}rê.
(39) See note on **8**,33.
(40) 𝔐 מְרִיב בַּעַל; see on **8**,34.
(41) 𝔐 ^ ואחז, inserted on the basis of **8**,35.
(42) 𝔐 אֶת־יַעְרָה וְיַעְרָה, a scribal error for יַעְדָּה; *cf.* **8**,35.36.
(42-44) See notes on **8**,36-38.

10 (2) Instead of Saul's second son *Abinadab* 𝔖 gives ܝܫܘܝ (*Cod. Ambr.* incorrectly: ܝܫܘܥ). This is, of course, wholly erroneous, but the mistake is nevertheless of value, because it shows that this name for one of Saul's sons (=אשבעל=אשיו), which in 𝔐 only occurs in a single passage (1 Sam. **14**,49), was still known even in the time of 𝔖. *Cf.* ܡܪܝܒܥܠ **8**,34, but ܐܫܒܥܠ **8**,33.
(7) 𝔐 נָסוּ. 𝔊 + Ισραηλ; (*cf.* 1 Sam. **31**,7 + אנשי ישראל), indispensable.
(9) 𝔐 וַיְשַׁלְּחוּ. See the note on 1 Sam. **31**,9 in KAUTZSCH's AT.
(10) 𝔐 וְאֶת־גֻּלְגָּלְתּוֹ תָקְעוּ בֵית דגון=*and they nailed up his skull in the temple of Dagon.* See esp. WELLH. *Sam.* 148f. If the text were original we should expect בְּבֵית (*cf.* 1 Sam. **31**,10 בחומת). But apart from this, Dagon is not contrasted with *their god* in v. 10^{a}. 1 Sam. **31**,10 presents a totally different text, which, excepting תקעו, is correct. In place of the latter LAGARDE (*Griech. Übers. d. Proverbien,* p. v) has conjectured הֹקִעוּ. It is interesting to observe — a fact which WELLH. and DE LAG. do not mention — that 𝔖 presents the correct text almost word for word (ܘܩܒܥܘܗܝ ܠܓܘ ܫܘܪܐ ܕܒܝܬ ܫܐܢ). FRÄNKEL (*Jahrb. prot. Theol.* 1879, pp. 11. 12) can scarcely be right in the idea that this text of 𝔖 was derived from 𝔗 on 1 Sam. **31**.
(11) 𝔐 כָּל־יָבֵישׁ; very strange. 1 Sam. **31** is here manifestly more correct. 𝔊 still read יֹשְׁבֵי (κατοικοῦντες Γαλααδ); so, too, 𝔖.
(13) 𝔊 and 𝔄 have at the close of the verse a further addition from the Hexapla (see FIELD), showing how such reflections of the Chronicler gave rise to still further outgrowths.

11 (2) The אֱלֹהֶיךָ and the second עַמִּי of 𝔐 are wanting in 𝔊. They were probably wanting originally in the text of Chron. We can scarcely suppose that the translator of 𝔊, who elsewhere makes few attempts to harmonize the discrepancies between Chron. and Samuel, would have made an exception in this case.
(4) 𝔐 דויד וכל ישראל. 𝔊, in agreement with Sam., ὁ βασιλεὺς καὶ ἄνδρες αὐτοῦ; *cf.* preceding note.
(8) The text of v. 8^{b} was doubtful as early as the time of 𝔊. It reads in 𝔊: καὶ ἐπολέμησεν καὶ ἔλαβεν τὴν πόλιν. See the notes on the Translation.
(11) 𝔐 מִסְפַּר הַגִּבֹ׳, cannot be original on account of the plural אֵלֶּה. For the same reason מִבְחַר (BERTH.) is unsuitable. Substitute שְׁמוֹת, following 2 Sam.

7 scarcely be restored, as the Versions fail us, and the parallels give too little information. See various attempts in BERTHEAU and ÖTTLI.

(18) 𝔐 הַמֹּלֶכֶת; but the pointing is quite uncertain. 𝔊 ἡ Μαλεχεθ, 𝔍 *regina*.

(25) 𝔐 בְּנוֹ; 𝔊 υἱοὶ αὐτοῦ is probably correct, though in this connection not much dependence can be placed on 𝔊.

(27) 𝔐 נוֹן; elsewhere always נוּן. So 𝔊𝔍 even here.

(28) 𝔐 in some modern editions עַזָּה, but the true tradition is עַיָּה, or perhaps אַיָּה (JO. DAV. MICHAELIS, *Bibl. Hebr.*, 1720, *ad. loc.*). See BÄR, *Chron.* p. 103, and *cf.* BERTH.[2] 78; $𝔊^V$ also has Αια.

(31) 𝔐 Kᵉthîb ברזות, Qᵉrê בִּרְזָיִת; *cf.* $𝔊^V$ Βηζαιθ, 𝔍 *Barsaith*.

(32) 𝔐 שׁוֹמֵר; but *cf.* v. 34 and $𝔊^V$ Σαμηρ=שֶׁמֶר; for this name, *cf.* STADE, ZAT **5**, 166 and see also ב, **24**,26. On the other hand, we must not forget that we read *e. g.* Ωβηδ alongside of עֶבֶד **8**,12; *cf.* **5**,24.

(33) 𝔐 עַשְׁוָת. 𝔍 *Asoth*, 𝔊 Ασειθ.

(34) 𝔐 Kᵉthîb יְחֻבָּה; Qᵉrê ןְ', so, too, 𝔊𝔍.

(35) 𝔐 וּבֶן־הֶלֶם. 𝔍 *filii autem*. The name 'ה must be altered to חוֹתָם (v. 32) to fit the context; otherwise we should have הֶלֶם in v. 32 instead of 'חו.

(37) 𝔐 בצר; $𝔊^A$ + καί.

𝔐 וְשִׁלְשָׁא. 𝔊 Σαλεισα, 𝔍 *Salusa*.

8 (1) The אַחְרַח of 𝔐 should perhaps be read אֲחִירָם, following Num. **26**,38.

(3) 𝔐 אַדָּר should probably be read אַרְדְּ, following Num. **26**,40 and Gen. **46**,21.

(5) On שְׁפוּפָן and חוּרָם of 𝔐 compare the note on **7**,12.

(9) 𝔐 חֹדֶשׁ; 𝔊 Αδα, probably derived from Αδας, which would point to חָדָשׁ.

𝔐 מֵישָׁא; $𝔊^V$ Μισα, $𝔊^A$ Μωσα.

(10) 𝔐 according to BÄR שָׂכְיָה; other MSS שָׁבְיָה. 𝔊 Σαβια, Σεβια; so 𝔖 also; 𝔍 *Sechia*.

(12) 𝔐 עֶבֶר, 𝔊 Ωβηδ.

(14) 𝔐 וְאַחְיוֹ שָׁשָׁק. The missing ו before 'שׁ is noteworthy. 𝔊 καὶ ἀδελφὸς αὐτοῦ; *cf.* BERTH., and read as in our text. *Cf.* however, as to שָׁשָׁק, $𝔊^A$ Σωσηκ, 𝔍 *Sesac*, 𝔖𝔄 *Sisaq* (ܫܫܩ, سِيْسَاق).

יְרֵמוֹת of 𝔐 must be the same as יְרֹחָם of v. 27. It is impossible to say which of the two is correct.

(15) 𝔐 וַעֲרָד וָעֶדֶר, $𝔊^V$ Ωρηρ καὶ Ωδηδ. $𝔊^A$ Αρωδ και Ωδερ; 𝔍 *Arod et Heder*.

(20) 𝔐 אֱלִיעֵנַי. 𝔊𝔍, as elsewhere, Ελιωηναι. The latter must be the correct form of the name; for *My God my eyes* is absurd. The meaning of the name must be: *Towards JHVH my eyes*; *cf.* **26**,3 אֶלְיְהוֹעֵינַי.

(24) 𝔐 עילם, 𝔊 Αιλαμ. See on **1**,2.

(25) 𝔐 Kᵉthîb פְּנִיאֵל, Qᵉrê –וּ–. 𝔊 wavers similarly; 𝔍 *Phanuel*.

(29) 𝔐 ‸ יעיאל; but see **9**,35.

(30) 𝔐 וּבַעַל וְנָדָב; $𝔊^A$ Βααλ καὶ Νηρ κ. Ναδαβ, according to **9**,36 absolutely necessary. Another, but scarcely right, hypothesis may be found in WELLH., *Sam.* 30.

(31) 𝔐 וָזָכֶר:; 𝔊𝔍𝔖𝔄 + ומקלות, correct according to **9**,38. 'ז=זכריה.

(33) 𝔐 את קיש; *cf.* BERTHEAU *ad locum*.

(34) 𝔐 מְרִיב בַּעַל alongside of מְרִי בַעַל **9**,40b. Which of the two forms of the name is original? $𝔊^V$ Μεριβααλ, **9**,40 Μαρειβααλ ($𝔊^S$ Μαρειβαλ), 𝔖 ܡܪܝܒܥܠ prove the originality of מרי בעל, the meaning of which is *Man of Baal* (*cf.* مرء, امرء; ܡܪܐ), *Champion of Baal* (*cf.* the Arab. *Imru'l Qais*, BÄTHGEN, *Beiträge zur sem. Religionsgesch.* 108), or: *My Lord is Baal* (*cf.* מרי יהב=מריהב, BÄTHG. *loc. cit.* 64 f.; ΒΕΕΛΜΑΡΙ, *Corp. Inscr. Sem.* i, 111; בעליה, אדניה). The name מריב בעל means: *He who strives with Baal*; this is a later corruption of the original name, apparently suggested by Jud. **6**,32.

(36) 𝔐 עַזְמָוֶת. $𝔊^A$𝔍𝔖 Ασμωθ; see the note on **1**,20.

6 preserved the name Εφραιμ. This corroborates the idea, reasonable in itself, that our text should be corrected in accordance with Jos. **21**,5.

(51) 𝔐 וּמִמִּשְׁפְּחוֹת . . . . גְבוּלָם, corrected in accordance with Jos. **21**,20.

(52) 𝔐 עָרֵי הַמ׳; same case as in v. 42; *cf.* Jos. **21**,21.

(53) 𝔐 יָקְמְעָם; 𝔊 Ιεκμααν, Ικααμ; but Jos. **21**,22 has the name קִבְצַיִם, which is strangely wanting in 𝔊^{V}.

(55) 𝔐 עָנֵר; see BERTHEAU.

𝔐 בִּלְעָם; see BERTHEAU.

𝔐 לְמִשְׁפַּחַת לִבְנֵי; ungrammatical.

(56) 𝔐 מִמִּשְׁפַּחַת חצי. 𝔊 still preserves the plural in πατριῶν; corrected to conform with v. 48.

(57) 𝔐 קֶדֶשׁ; corrected to conform with Jos. **21**,28 and **19**,21.

(58) 𝔐 עָנֵם; *cf.* Jos. **21**,29; **19**,21.

(59) 𝔐 מָשָׁל; *cf.* Jos. **21**,30; **19**,26.

(60) 𝔐 חוקק; *cf.* Jos. **21**,31; **19**,25.

(61) 𝔐 חַמּוֹן, 𝔊^{V} Χαμωθ; *cf.* Jos. **21**,32 חַמֹּת.

(62) 𝔐 רִמּוֹנוֹ. Jos. **19**,13 רמון; *cf.* ואת.

𝔐 תָּבוֹר. Jos. **21**,35 *Nahalal.* By the omission of two additional names given in Jos. **21**,35 the text seems to have become confused. I do not venture to decide whether the derangement originated with the Chronicler or not; *cf.* BERTHEAU.

7 (1) 𝔐 K^{e}thîb ישׁשכר. The Masorah to Gen. **30**,18 says: כל יששכר יִשָּׂכָר קרי. Therefore the word is written throughout as a *Q^{e}rê perpetuum* יִשָּׂשכָר (Ben-Asher) or יִשְׂשָׂכָר (Ben-Naphthali; see BÄR, *Gen.* 84). *Ex utriusque sententia pronunciandum* יִשָּׂשָׂכָר, *sed inter se dissident eo, quod haec lectio secundum Ben-Ascher Keri quod dicitur perpetuum est. Sunt vero, qui Ben-Naphthali* יִשֲׂשְׂכָר *(affert praemium) sicut Mosen ben-Nocha* יֶשְׂשָׂכָר *legisse putent* (BÄR, *loc. cit.*). — But there is no evidence that the name would have been pronounced *Yish-sakhar* or *Yissakhar*, and that it was not pronounced *Issakhar* for *Ish-sakhar*. As to יִששכר=אִשׂשכר, *cf.* יִשְׁוִי=אשוי 1 Sam. **14**,49; יִשַׁי=אִשַׁי **2**,13, and *cf.* the notes on 4,16; **11**,11; **10**,2, also WELLH. *Sam.* 95f. See moreover v. 30: יִמְנָה, יִשְׁוָה, יִשְׁוִי=Ιvινα (Ιμνα), Ισουα, Ισουι.

𝔐 K^{e}thîb יָשִׁיב, Q^{e}rê יָשׁוּב supported by 𝔊ℑ.

(2) 𝔐 יַחְמַי; 𝔊 generally Ιεμου, ℑ *Iemai.* As to the first syllable, see FRANKEL, *Vorstudien* 119: כַּרְמֶל-Χερμελ, לִבְנָה-Λεβνα.

𝔐 חָיִל. Altering the position of the *athnach* is the slightest change that will give a satisfactory result.

(3) 𝔐 עֹבַדְיָה, see on **12**,9.

(6) 𝔐 בני־, but see KENNICOTT and 𝔊^{L}ℑ𝔖𝔄.

(7) 𝔐 עִירִי; 𝔊ℑ עורי.

(10) 𝔐 K^{e}thîb יְעִישׁ, Q^{e}rê יְעוּשׁ, supported by 𝔊ℑ.

(12) 𝔐 וְזֵיתָן. 𝔊^{V} Ζαιθαν. See on 1,2.

𝔐 שֻׁפִּם וְחֻפִּם. Gen. **46**,21 and Num. **26**,39 may be compared. In both, sons of Benjamin are mentioned with similar names: in the former מֻפִּים וְחֻפִּים, in the latter שְׁפוּפָם and חוּפָם. The proper form of the names can hardly be determined with certainty. See the commentaries on Chron. Gen. and Num.

𝔐 חֻשִׁים, so also in Gen. **46**,23; but in Num. **26**,42 שׁוּחָם. 𝔊 Ασομ, Ασοβ.

(13) 𝔐 שַׁלּוּם. Gen. **46**,24; Num. **26**,48f. שִׁלֵּם. See on **2**,40.41.

(14) אשריאל, is a gloss which originated through the repetition of אשר יל[דה], in connection with Num. **26**,31. See BERTH. (against this view, but without good reason, BÖTTCHER, *Neue Ährenlese*, iii, 222). Perhaps the author meant to write the name of 4,16. See the note on that verse.

(15) 𝔐 ומכיר לקח אשה לְחֻפִּים וּלְשֻׁפִּים וְשֵׁם אֲחֹתוֹ מַעֲכָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִי צְלָפְחָד וגו׳. The text can

5 (24) 𝔐 וְעֵפֶר, 𝔊 Οφερ, Γοφερ; *cf.* Γομορρα for עֲמֹרָה; Ωβηδ for עֶבֶד; Μουλει for מַחְלִי. The *o*-vowel corresponds to the guttural ע, and gives no evidence for *cholem*. The ו should be struck out.
𝔐 עַזְרִיאֵל and יַחְדִּיאֵל; 𝔊𝔍 *Esriel* and *Iediel*. The *e* may be due to the influence of the ע and ח (FRANKEL, *Vorstudien* 119).
𝔐 הוֹדַוְיָה, 𝔊 Ωδουια; see note on 3,24.

(29) 𝔐 מִרְיָם. The Versions have uniformly מַרִים; *cf.* בִּלְעָם-Βαλααμ; גִּלְעָד-Γαλααδ &c. According to FRANKEL, *Vorstud.* 119 the α of the first syllable is due to a vocalic assimilation of the first syllable to the second. This explanation may be correct in many cases, but not in all. Assyrian forms like *Hazaqiâ'u* for Heb. (ו)חִזְקִיָּה(ו), or *Sam'ûna* (Sennach. v, 33)=שִׁמְעוֹן (?), to be sure, are no evidence against FRANKEL's theory, for we do not know what *Sam'ûna* is, or whether the name is identical with שִׁמְעוֹן; nor can we tell whether the cuneiform *Hazaqiâ'u* is not simply an attempt at rendering a pronunciation חֲזָקִיָּהוּ (*cf.* יְחֶזְקֵאל) or (יְ)חַזְקִיָּהוּ. The well-known name *Abihu* is written in 𝔊 almost throughout Αβιουδ=אֲבִיהוּד (8,3). Is that the original form of the name (=*My father is Majesty*)?

6 (6) 𝔐 עִדּוֹ; but 𝔊 Αδδ(α)ι, 𝔍 *Addo*, 𝔖 *Adu*, so that the first syllable at least cannot be positively vocalized.

(11) 𝔐 אלקנה בְּנֵי אלקנה; strike out, with 𝔊, the second 'אלק; this justifies the K^ethîb בנו. For צוֹפַי see on v. 20.
𝔐 וְנַחַת; 𝔍𝔖 have the same, 𝔊 likewise Νααθ (see HOLM.; 𝔊^V Καιναθ). But in v. 19 the same person bears the name תּוֹחַ, 𝔊^A Θοουε, 𝔊^V (*cf.* the note on צִיף and צוּף, v. 20) Θειε, 𝔖 ܬܘܚ, 𝔍 *Thohu*, and in 1 Sam. 1,1 the name תֹּחוּ, 𝔊^V Θοκε, 𝔊^A Θοου. — What is the original here? The best authenticated form is תֹּחוּ. נחת may have arisen from תחת through a scribal error, and תחת, like תּוֹחַ, seems to be a subsequent corruption of תֹּחוּ. *Cf.* DRIVER, *Notes on Sam.* 3. תּוֹחַ is, of course, less corrupt than תחת.

(12) 𝔊^L + שמואל בנו; the words are indispensable.

(13) 𝔐 הַבְּכֹר וַשְׁנִי וַאֲבִיָּה. See BERTH.[2] 61, and, besides, particularly 𝔊^L𝔖𝔄 (ὁ πρωτότοκος αὐτοῦ Ιωηλ καὶ ὁ δεύτερος Αβια).

(18) As to הֵימָן, 𝔊 Αιμαν, see above on 1,2.

(19) 𝔐 תּוֹחַ. See on v. 11 (ונחת).

(20) 𝔐 K^ethîb צִיף, 𝔊 Σουφ. The Q^erê prefers the *u*-vowel in this name instead of *i* (*o* in צוֹפַי v. 11 as well as in צוֹפִים 1 Sam. 1,1 may be a mistake). However, the tradition is not quite consistent; 𝔊 varies: in 1 Sam. 1,1; 9,5 it reads Σειφα (𝔊^A Σοφιμ) and Σειφ. — But what is the relation of צוּף to the צוֹפַי of v. 11? 𝔊 has Σουφει, which seems to be=צוּפִי. The latter is also accepted as the true reading in 1 Sam. 1,1 (see BUDDE *ad. loc.*). But if we find that 𝔊 in 1 Sam. 1 has Σειφα=צִיפַי or צוּפַי (WELLH. *Sam.* 34; *cf.* Αβεσσα-אֲבִישַׁי; Σαρα-שָׂרַי; see, however, the note on 11,20), we may perhaps accord the greater probability to the reading צוּפִי here as well in 1 Sam. It may be an older form of the *nomen gentilicium* (*cf.* the *nomen gentil.* in Aramaic and Assyrian; see *Beitr. z. Assyr.* i, 459). In v. 20 we have the name of the place (צוּף) and in v. 11 (צוּפַי) the name of the inhabitants of that place.

(25) 𝔐 בעשיה. Elsewhere the name appears as מעשיה; so 𝔊^V here also, and many Heb. MSS cited by KENNIC. *Cf.* the note on 2,6 (זמרי).

(42) 𝔐 'עָרֵי המ; but only Hebron is a city of refuge; *cf.* Jos. 21,13 (see KAUTZCH's AT).

(43) 𝔐 חִילֵז; Jos. 21,15; 15,51, contrariwise, חלן; 𝔊 wavers.

(44.45) The number *thirteen* at the end of v. 45 shows the necessity of adding the two cities here omitted, *Juttah* and *Gibeon*, following Jos. 21.

(45) 𝔐 בְּמִשְׁפְּחוֹתֵיהֶם; scribal error to be corrected in accordance with Jos. 21,19.

(46) 𝔐 מִמִּשְׁפַּחַת הַמַּטֶּה ממחצית. It is an interesting fact that here some MSS of 𝔊 have

4 𝔐 בִּתְיָה, doubtful; 𝔊 Γελια=עליה?
(19) $\mathfrak{G}^{V}$ in v. 19^{b} has a decidedly different text; but in this whole context his text is full of scribal errors, so that it is hard to say whether his copy really differed from 𝔐 or not.
(22) 𝔐 wavers as to וְיָשֻׁבִי, *cf.* KENNIC. Some editions have even the variant יָשֻׁבִי. 𝔊𝔍 rightly recognize the verb שׁוּב. לחם must stand for בית ל' (BERTH.), and the last two letters of 𝔐 ישבי may be a trace of the בית.
(24) 𝔐 נְמוּאֵל, so Num. **26**, 12; but Gen. **46**, 10 and Ex. **6**, 15 give יְמ'. 𝔊, also, preserves the distinction. The tradition, therefore, wavers between the two forms.
𝔐 יָרִיב; $\mathfrak{G}^{V}$ Ιαρειν, and in the parallels יכין.
𝔐 זֶרַח, so in Num. **26**, 13. But the other two parallels (Gen. **46**, 10 and Ex. **6**, 15) have צֹחַר, so that the tradition wavers.
(25) In שַׁלֻּם of 𝔐 the vocalization is doubtful; 𝔊 Σαλεμ, Σε(λ)λημ; 𝔍 *Sellum*. See on **2**, 40.41.
(27) שֵׁשׁ of 𝔐 is not entirely certain. 𝔍𝔖 give *six* in agreement with 𝔐; the best MSS of 𝔊 contrariwise *three*.
(29) Instead of 𝔐 בִּלְהָה, we should, it would seem in view of Βαλαα *Bala*, *Ballaa*, בָּלָה, בַּעֲלָה ($\mathfrak{G}^{A}$𝔍; Jos. **19**, 3; **15**, 29), preferably pronounce בָּלהה. See, however, the note on **5**, 29.
The vocalization of 𝔐 בְּעֶצֶם is doubtful. $\mathfrak{G}^{A}$ (Βο)ασομ; *cf.* 𝔊 Jos. **15** and **19**; 𝔍 *Asom*. See the notes on **2**, 15.25.
(32) 𝔐 עֵיטָם וְעַיִן . . . ערים חמש׃. Through the erroneous verse-division the names in this verse came to be regarded as belonging to וחצ'. In addition, *Ain* and *Rimmon*, after the example of Jos. **15**, 32, were treated as two names, though the very absence of the conjunction bears witness against it. Thus arose the number *five*, whereas Jos. **19**, 7, also in a corrupt text it is true, preserves the number *four*. The ב before עיטם should be inserted in accordance with v. 29, to which the present verse is analogous. — As to the pronunciation of עיטם and עין, see above *ad* **1**, 2.
(37) 𝔐 שמיה; read שְׁמַעְיָ with v. 26 and STADE, ZAT **5**, 167.
(39) 𝔐 גְּדֹרָה, 𝔊 Γεραρα, which suits admirably as to direction.
(41) 𝔐 K^{e}thîb הַמְּעִינִים, 𝔊 Μιναίους, Q^{e}rê ־וּ־ (*cf.* ב, **26**, 7; **20**, 1; Jud. **10**, 12?). The K^{e}thîb מעינים may come from the same source as the Μιναῖοι of 𝔊: both identified this people with the Arabian *Mineans*. The same view has recently been advocated by ED. GLASER (*Gesch. u. Geogr. Arab.* **2**, 450f.) but without reason; see ZDMG **44**, 505 and BUHL, *Gesch. d. Edomiter* 40ff. The מְעוּנִים are an Edomite people or clan, as is evident from ב, **20**, 1.

5 (4) 𝔐 יואל, so 𝔊𝔍 also. But hitherto there has been no mention of a Joel. Hence the name must either have dropped out of the preceding verse, or we must insert here in its place one of the sons of Reuben. It may indeed be mere guesswork that 𝔖𝔄 insert here *Karmi*; but they seem to have hit the truth.
(6) For תִּלְּגַת פִּלְנֶ(א)סֶר (so also v. 26) see the note on **18**, 3.
(13) 𝔐 זִיעַ, 𝔊 Ζουε; therefore the first vowel and the middle consonant are doubtful.
𝔐 עֵבֶר, 𝔊 almost uniformly Ωβηδ, in agreement with a number of Heb. MSS (עבד).
(14) 𝔐 יָרוֹחַ, but very doubtful; a Heb. MS cited by KENNIC., ירוע; 𝔍 ירע (*Iara*, $\mathfrak{J}^{A}$ *Iaro*); 𝔖𝔄 זרח (زارح ,واتس); 𝔊 Ιδαι, Ιαδαι, Αδαι.
𝔐 in the common editions יַחְדּוֹ, BÄR יַחְדִּי; the closing vowel seems to be *a*; 𝔊 uniformly -αι (but see BÄR 100).
(16) 𝔐 שָׁרוֹן, is geographically unsuitable. $\mathfrak{G}^{V}$ Γεριαμ=Σεριαμ=שִׁרְיֹן=שִׁרְיוֹן.
𝔐 עַל; 𝔊 ἕως=עַד.
(21) 𝔐 חֲמִשִּׁים. Some MSS of 𝔊 read, in agreement with a Heb. MS cited by KENNIC., חֲמִשָּׁה.

3 be well to state here that the references to KAUTZSCH's AT were added after the Notes were in type].

(19) 𝔐 פְּדָיָה. 𝔊 (*cf.* especially 𝔊A) Σαλαθιηλ. 𝔖 ܦܪܚܐ.
𝔐 ובן. But *cf.* KENNIC. and 𝔊𝔖.

(20) Instead of the remarkable name אֹהֶל 𝔖 has ܢܘܚܐܝܠ.

(21) 𝔐 ובן־, *cf.* KENNIC. and 𝔊𝔖.
𝔐 four times בְּנֵי, instead of which read each time בְּנוֹ, following 𝔊𝔖 (*cf.* KENNIC. 207). A fifth בְּנוֹ at the end of the verse has dropped out.
𝔐 עֹבַדְיָה, see on 12,9.
𝔐 אַרְנָן, vocalization doubtful. 𝔊's Ορνα presupposes אָרְנָן.

(22) 𝔐 וְיִגְאָל, 𝔊 Ιωηλ.
A sixth name must have dropped out.

(23) 𝔐 ובן־; see on v. 21.

(24) 𝔐 Qrê הוֹדַוְיָהוּ; but Kthîb meaninglessly transposes י and ו. 𝔊A with Ωδουια has doubtless preserved the true pronunciation.

4 (1) 𝔐 וְכַרְמִי, altered according to WELLH. *De gent.* 20.

(3) 𝔐 וְאֵלֶּה אֲבִי עֵיטָם, meaningless. Hence even the Heb. MSS are uncertain. In many instances they insert בְּנֵי (*cf.* KENNIC.). So also 𝔊; see BERTHEAU. 𝔍 presupposes ואלה משפחות. The last part of משפחות, חות, may represent the name חור.

(6) 𝔐 עֵיטָם, vocalization doubtful; 𝔊V Αιταν. See the note on 1,2.

(7) 𝔐 תֵּימְנִי (more exactly תֵּימ׳, see BÄR 98); 𝔊 Θαιμαν. See the note on 1,2.
𝔐 itself vacillates between וְצֹחַר and יִצְחָר, 𝔊 correspondingly Σααρ (also Σοορ, see HOLM.), 𝔍 *Isaar*. *Non liquet*. וצחר on account of the ו deserves the preference (*cf. e. g.* v. 8).
𝔐 וְאֶתְנָן, 𝔊 noteworthily καὶ Σεννων, perhaps an instance of the pronunciation ת֯=σ (וְאֶתְנָן-וְאֶת־תְּנָן-וּתְנָן). [*Cf.* DELITZSCH, *Assyr. Gramm.* § 43].

(8) 𝔐 הָרִם, the vocalization at least is doubtful; 𝔊 Ιαρειμ=הרם, or, it may be, יָרִם.

(10) 𝔐 וע׳ מֵרָעָה; scarcely translatable. 𝔍 and Moderns: *et feceris me a malitia.* 𝔊 καὶ ποιήσῃς γνῶσιν τοῦ μὴ ταπεινῶσαί με=וע׳ מַדָּעָה וגו׳, proves that the text was uncertain even in ancient times. HITZIG conjectures מִרְעֶה *pasture*. *Non liquet*. *Cf.* BERTHEAU and the note on the English Translation.

(11) 𝔐 וּכְלוּב; 𝔊𝔖𝔍 have the remarkable reading כָּלֵב. 𝔊 adds πατὴρ Ασχα, probably a correction (*cf.* 𝔖). *Cf.* the note on the Translation.

(15) 𝔐 עִירוּ אלה וג׳. 𝔊 Ηρ Αλα (𝔊A) καὶ Νοομ; 𝔍 *Hir et Ela.*

(16) 𝔐 וַאֲשַׂרְאֵל; 𝔊 Ισεραηλ=אִשְׂרָאֵל, which perhaps reproduces the original pronunciation. אִשְׁ׳ has about the same relation to the usual יִשְׂ׳ as אִישַׁי 2,13 𝔐, to the customary יִשַׁי [*cf.* DELITZSCH-HAUPT, *Beitr. zur Assyriologie*, vol. i, p. 17]. But it is also possible that even before the time of the Masorites the name Israel was altered where employed for individuals, in order to preserve it in the original form for the Chosen People only; *cf.* 25,2. — 𝔍 *Asrael.* — As to the vocalization אֲשַׂרְ׳, DE LAGARDE, *Übersicht* 132 made the interesting suggestion, that it might represent the original pronunciation, since it seemed to agree with the Assyrian *Sir-'a-la-a.* If this be right, the form יְשַׂרְאֵלָה 25,14 would be the next stage to our well-known יִשְׂרָאֵל, and it would then be more correct to read אִשַׂרְאֵל or יִשַׂרְאֵל.

(17) 𝔐 וּבֶן־; 𝔊𝔍 and Heb. MSS (see KENNIC.) בני.
𝔐 וּמֶרֶד, vocalization doubtful; 𝔊 Μωραδ.
𝔐 וַתַּהַר, 𝔊 καὶ ἐγέννησεν Ιεθερ, 𝔍 *genuitque Mariam.* The reading of 𝔐 is a scribal error for ויתר [הוליד]. Quite otherwise BERTHEAU.

(18) 𝔐 הַיְהֻדִיָּה; 𝔊 αὕτη Αδεια=הדיה (א)הי, scarcely correct in view of the contrast with the Egyptian woman.

2 (42) 𝔐 מֵישָׁע. 𝔊 מָרֵשָׁה, which is also to be expected from the context. At the end of the verse there is a gap in the text; the enumeration of the sons of Maresha must once have stood here.

(44) 𝔐 יָרְקְעָם, unknown locality. A place יָקְדְעָם is known in the Negeb of Judah, and this should perhaps be read.

(46) 𝔐 עֵיפָה. 𝔊^{V} Γαιφαηλ, explicable from the Γαιφα ἡ παλλ. of 𝔊^{A}.

𝔐 גָּזֵז. WELLH., *De gent. et fam. Jud.* 26 would write גָּזֵז. Γεζουε and Γαζει in 𝔊 are due to scribal errors (from גזו and גזי; see KENNIC.). However, 𝔊^{L} at the second mention of the name has Γαζας.

(47) 𝔐 יֶהְדָּי, vocalization doubtful. According to some MSS of 𝔊 we might pronounce also יַהְ' (so according to BÄR the older Heb. MSS) or יְהְ' (HOLM. xi, KENNIC. 147).

𝔐 וְגֵישָׁן; 𝔊^{A} Γηρσωμ, with which is connected also Σωγαρ of 𝔊^{V}.

(48) 𝔐 יָלַד. Some MSS cited by KENNIC. ילדה.

𝔐 תִּרְחֲנָה, 𝔊 uniformly Θαρ-. See on 5,29.

(49) 𝔐 וַתֵּלֶד, but see WELLH. *De gent.* &c. 19.

(50) 𝔐 בֶּן; 𝔊 υἱοί, no doubt correctly, as several sons of Hur are afterwards named.

(51) 𝔐 בֵּית לָחֶם. The pronunciation of this and of similar names seems still to have wavered in the time of 𝔊 between *Baith* and *Beth*; contrast 𝔊^{V} here, and Ruth 1,1.19 with Mic. 5,1. See also the notes on 1,2.20.

𝔐 בֵּית־גָּדֵר, by which גֶּדֶר of Jos. 12,13 might very well be meant; but 𝔊 pronounces Βαιθγεδωρ, as if גְּדוֹר of Jos. 15,58 were intended.

𝔐 הָרֹאֶה, meaningless; corrected in accordance with 4,2.

𝔐 חֲצִי הַמְּנֻחוֹת; *cf.* BERTHEAU, *Die Bücher der Chronik*[2] (1873) *ad. loc.* and v. 54, where חצי מנחתי is mentioned as a son of Salma.

In the last verses of c. 2, textual criticism is practically left unaided by the ancient translators. To 𝔊 (and 𝔍 as well) the greater part was unintelligible. 𝔖, probably for the same reason, entirely omits important passages.

3 (1) 𝔐 שֵׁנִי, 𝔊 ὁ δεύτ. The article is used with all the other sons.

𝔐 דָּנִיֵּאל, but 2 Sam. 3,3 כלאב. 𝔊 both there and here Δαλουια (𝔊^{V} here Δαμνιηλ), from which it appears that the same name once stood in both passages. 𝔖 still preserves a trace of the true reading in ܕܠܘܝܐ. Δαλουια must have crept into Sam. from Chron., while, later, the scribal error developed further in Chron. (דניאל — דלאה — כלאב).

(2) 𝔐 לְאבשלום, an ancient scribal error; see KENNIC.

(5) 𝔐 נוּלְּדוּ here and in 20,8. This form can hardly be right; see GESEN.-KAUTZSCH[25] § 69,2, note 5.

𝔐 לְבַת־שׁוּעַ, 𝔊 Βηρσαβεε, as in 2 Sam. 11 and 1 Kings 1, an ancient error for Βαθσαβεε. The sound of raphated ב must have been very much like ו (*cf.* FRANKEL, *Vorstudien* 102; SCHREINER, *Zur Gesch. d. Aussp. d. Hebr.* ZAT 6,241.256; HAUPT, ZA ii, 262).

(6) 𝔐 וֶאֱלִישָׁמָע, but in the parallel (2 Sam. 5,15 and 1 Chr. 14,5) אלישוע, which is evidently correct.

(6.7) 𝔐 וֶאֱלִיפָלֶט: וְנֹגַהּ. Both names are wanting in 2 Sam. 3. The first seems to have developed from the preceding, the second from the succeeding name (see WELLH. *Sam.* 165).

(8) 𝔐 אֶלְיָדָע, but 14,7 𝔊^{V} Βαλεγδαε, 𝔊^{A} Βαλλιαδα (for Βααλιαδα 𝔊^{L}). See WELLH. *Sam.* 165.

𝔐 תשעה=*nine*, a consequence of the expansion of the list. See, however, the note on the English Translation.

(17) 𝔐 אסיר. On account of the ה of the word preceding, the article was lost, and א' took the appearance of a proper name. *Cf.* KAUTZSCH's AT *ad. loc.* [It might

2 (16) 𝔐 אַבְשַׁי. 𝔊V Αβεισα, 𝔊A Αβισσα; see on 11,20.

(18) 𝔐 הוליד את עזובה אשה ואת י׳, certainly corrupt. No advantage is gained by translating הוליד את=*beget with*, for in this connection הוליד את must mean *beget someone*. 𝔖 alters to the form מן ע׳ אשתו את. 𝔊V ἐγέννησεν τ. Γαζ. γυναικα κ. τ. Ελ., accurately reproduces 𝔐, whereas 𝔊A gives ἔλαβεν τ. AZ. 𝔍 leads in the right direction by combining both readings: *accepit uxorem nomine Asuba, de qua genuit.*

𝔐 יֵשֶׁר (see BÄR 97), vocalization doubtful. 𝔊 Ιωασαρ, points to an *o* vowel in the first syllable.

𝔐 וְאַרְדּוֹן, doubtful. 𝔊 Ορνα, manifestly read ארונה=ארון instead of ארדון, which 𝔊, according to 2 Sam. 24,20ff. and Chron. א,21, connects with ארנן.

(20) 𝔐 בְּצַלְאֵל, vocalization doubtful. 𝔊𝔍 seem to presuppose בְּצָ׳.

(21) 𝔐 גִלְעָד. 𝔊𝔍 Γαλααδ, *Galaad; cf.* notes on v. 13 (שמעא) and 5,29.

(24) 𝔐 בְּכָלֵב, meaningless. 𝔊 (εἰσ)ῆλθεν Χαλεβ, 𝔍 *ingressus est.* 𝔖 makes of it ܚܙܪܘܢ. As to the further alteration of the text (𝔐 וְאֵשֶׁת חצ׳ אֲבִיָּה) see WELLH., *De gent. et fam. Jud.* 14f.

(25) 𝔐 בּוּנָה (three MSS cited by KENNIC. בנה). A quite uncertain name. 𝔐 stands quite alone beside 𝔊V Βαναια, 𝔊A Βαναα (HOLM. Βααναα), 𝔖 ܒܢܐ. Only 𝔍 also gives *Buna.*

𝔐 וָאֹרֶן וָאֹצֶם, but the vocalization is doubtful; see above, note on v. 15. 𝔊V Αραια καὶ Αμβραμ (both formed from ארן) pronounces both names wholly, or mostly, with *a* vowels. 𝔍 here as in v. 15 *Asom.*

𝔐 אֲחִיָּה. 𝔊 correctly ἀδελφὸς αὐτοῦ. Notice that the following word begins with ו. WELLH., *De gent.* 15, prefers אָחִיו.

(27) 𝔐 עֵקֶר; but 𝔊V Ακορ, 𝔖 in the first syllable *o.*

(29) 𝔐 מוֹלִיד. 𝔊V Μωηλ from Μωηδ=מועיד=מוליד. In the oldest script ע and ל are similar.

(30) 𝔐 אַפַּיִם, can hardly be a proper name. KENNIC. 130 supplies a ר at the beginning; in conformity with this 𝔊 Εφραιμ.

(31) 𝔐 יִשְׁעִי, 𝔊V Ισεμιηλ, 𝔖 ܐܝܫܥܐ. In both a divine appellative is plainly discernible at the end. With this 𝔊L agrees, and, perhaps, leads upon the right track. Its Ιεσσουει *may* indeed be=יִשְׁעִי; but, in view of 7,30, יִשְׁוִי would seem as a matter of fact to be intended. For the evidence that this name=אִשְׁיוֹ=אֶשְׁבַּעַל=אִישְׁבֹשֶׁת see WELLH. on I Sam. 14,49, and KITTEL, *Gesch. d. Hebr.* ii, 121, note 1.

𝔐 שֵׁשָׁן. 𝔊 pronounces Σωσαν, 𝔖 ܫܘܫܢ. Some MSS cited by KENNIC. שישן.

(32) 𝔐 יָדָע, uncertain. 𝔖 read ܝܘܕܥ, which was manifestly also the basis of the Ιδουδα of 𝔊V (יוודע=ידודע). However, it may be that we have to do merely with an ancient error in reading (בְּנֵי יָדָע for בני ידע).

(33) 𝔐 וְזָזָא, vocalization doubtful. 𝔊𝔖 אווא; Οζαμ=וזאו (א—=ם—), a scribal error for זוא; 𝔊L Ζηιζα, 𝔍 *Ziza.*

𝔐 עַתָּי, vocalization doubtful; 𝔊 (Εθθει, Ιεθθει) read *i* in the first syllable at all events.

(40) 𝔐 סִסְמָי, vocalization doubtful. 𝔊V *o* in the first syllable, 𝔊A𝔖 *a*. But see, further, BÄTHGEN, *Beitr. z. sem. Religionsgesch.* 65 and *Corp. Inscr. Sem.* 46.49.53.93,3.95. There was a Semitic god ססם or ססמי=Σεσμαος (bilingual inscription of Larnax-Lapethus).

(40.41) שלום and שלם are closely related (*cf.* on 4,25; 7,13; ב, 28,12). It is therefore remarkable that we find almost the same combination of names as in our passage here in the bilingual inscription of Larnax-Lapethus, *Corp. Inscr. Sem.* 95:

א, 2,40: וססמי הוליד את שלום
CIS 95: בעלשלם בן ססמי.

For the name שלם, see also GESEN.-BUHL[12] and PHIL. BERGER in *Revue d'Assyriologie et d'Archéologie orientale* 1895, p. 75.

1 (50) 𝔐 הדר, Gen. 36,39 הדר. The text of 𝔐 has arisen from interchange with v. 46, as appears most plainly from the addition υἱὸς Βαραδ in 𝔊V.

𝔐 פָּעִי. But Gen. 36,39 reads פָּעוּ. Perhaps 𝔊 with its Φογωρ (פער) is the most original.

The words beneath the text are a later addition, almost exactly reproducing Gen. 36,39 (see HOLMES and FIELD). The first three words of v. 51 𝔐 are a harmonistic connecting link, *cf.* 𝔍. Instead of בת² we should perhaps, with 𝔊 in Genesis, read בן.

(51) 𝔐 Kethîb עליה, 𝔊V Γωλα (=עולה?).

(53) 𝔐 תֵּימָן, *cf.* on 1,2.

(54) 𝔐 עִירָם; 𝔊 Ζαφω(ε)ιν=צפים, see DILLM. *Gen.*6 390.

2 (1) 𝔐 Kethîb יששכר. See the note on 7,1.

(3) 𝔐 וְאוֹנָן; 𝔊 Αυναν. So also 𝔍A. See the note on 1,2.

𝔐 וְשֵׁלָה; 𝔊 Σηλων, in reality=שלה; *cf.* WELLH. *De gentib. et fam. Jud.* 37: יֶתֶר, יִתְרוֹ (יתרא), יתרון; שַׂלְמָא, שַׂלְמוֹן (Ruth 4,20.21); גֵּרְשׁוֹן, גֵּרְשֹׁם. *Cf.* on v. 11.

𝔐 שׁוּעַ. 𝔊V Αυας, a manifest scribal error from Σαυας (𝔊VabA; Gen. 38,2)=שׁוּעַ (*cf.* חַוּת Αυωθ 2,23 in FIELD, *Hex.*). — For Vab *cf.* SWETE's *Sept.*, vol. i, p. xix.

(5) 𝔐 וְחָמוּל. 𝔊V καὶ Ιεμουηλ, a dittogram from καὶ Εμουηλ (*cf.* 𝔊L Αμουηλ)=וַחֲמוּאֵל (or וחמֻל)=וחמואל; *cf.* WELLH., *Text der Bücher Samuelis*, 19. 𝔖 ܚܡܘܐܝܠ. *Cf.* also מלך=מלאך, 21,20; מכלת=במאכלת 2,9.

(6) 𝔐 זִמְרִי, Jos. 7,1 contrariwise זַבְדִּי (see on 5,29). 𝔊 in both passages Ζαμβρι, a combination of the two; 𝔊L in Jos. 7 Ζαβδι. ב and מ (*e. g.* יַבְנֶה-Ἰαμνεῖα; מעשיה-בעשיה 6,25), ד and ר are often confused. [The confusion of מ and ב is phonetic (HAUPT, ZA ii,262); the confusion of ד and ר graphic. The β in Ζαμβρι must be explained in the same way as in Μαμβρη, μεσημβρία, &c.].

𝔐 וְהֵימָן וְאֵיתָן, see above on 1,2.

𝔐 וְדָרַע, but 𝔖𝔗 and MSS cited by KENNIC. agree with 1 Kings 5,11 in reading דַּרְדַּע; 𝔊L also has Δαραδε.

(7) For עָכָר see the note on 18,3.

(9) 𝔊V καὶ ὁ Ραμ καὶ ὁ Χαβελ καὶ Αραμ. 10καὶ Αρραν ἐγέννησεν (Ruth 4,19 Αρραν) shows the development of the errors in 𝔊: ὁ Ραμ becomes by oversight Αραμ, and the latter, as an un-Israelite name is changed to Αρραν.

כְּלוּבַי=כָּלִבִּי (1 Sam. 25,3) a *nom. gent.* for the proper name. 𝔊V has Χαβελ=Χαλεβ; but this can hardly be considered original (although very well supported apart from 𝔊V, see HOLM.), as the subsequent development of 𝔐 could hardly be explained.

(11) 𝔐 שַׂלְמָא, 𝔊 Σαλμων; *cf.* note on v. 3; Ruth 4,20 Σαλμαν.

(13) 𝔐 ואישי; but many MSS cited by KENNIC. read ישי. It is not probable that the author employed two different spellings in such immediate juxtaposition. See also the notes on 4,16; 7,1.

𝔐 אבינדב. 𝔊𝔍A *Aminadab* (*'ex frequenti Graecorum errore,'* TISCHEND.-HEYSE, *Vulg. ad loc.*).

𝔐 וְשִׁמְעָא. The name is written in the same way in 2 Sam. 21,21, Qerê. Kethîb and 𝔊 there have שמעי, Σεμεει. On the other hand, in 2 Sam. 13,3 it is written שמעה, and the same man is called שַׁמָּה in 1 Sam. 16,9. The question, therefore, may well arise whether the name was not originally pronounced with *a* in the first syllable also in the fuller spelling שמעה. See, however, the note on 5,29. שמעי may be a mere scribal error (*cf.* 𝔊𝔖𝔍).

(15) 𝔐 אֹצֶם; 𝔊 Ασομ; 𝔊L Ασαμ (according to LAGARDE; the reading Ασαμ in HOLM. has no support at all in the MSS); 𝔖 ܐܘܨܘܡ *Oçom*; 𝔍 *Asom*. The vocalization of 𝔐 is hence a matter of great uncertainty. אֹצֶם is more probable than אֹצֶם. See the notes on v. 25 and 4,29.

1 𝔐 וָמֶשֶׁךְ; 𝔊 here and in Gen. Μοσοχ, an ancient scribal error for Μασ, Gen. 10,23; it has crept in here from 𝔊 in Genesis.

(18) 𝔐 וארפכשד ילד; 𝔊 + τὸν Καιναν καὶ Κ. ἐγέννησεν. Meaningless addition derived from a fancy of 𝔊's at Gen. 11,10ff. (see DILLM. *Gen.*[6] 208f.). It first crept into 𝔊's text from Gen. 10, and thence into our passage (𝔊^L has it even in v. 24). The translator of Chronicles seems to have consulted his predecessor in Genesis to a greater extent than was fitting.

(20) 𝔐 חֲצַרְמָוֶת. 𝔊^A Αραμωθ, 𝔊^L Ασερμωθ, 𝔍 *Asarmoth*. To the same pronunciation of the last syllable as we find in the Versions, points the fact that Ptolemy (vi, 7,25) and Strabo (xvi, 4,2) speak of Χατραμωτῖται and Χατραμῶται, and that the Sabean Inscriptions write חצֹרמת alongside of חצֹרמות (ZDMG 19,239ff.; 31,74ff.). The last syllable may be מַת- or מָת- (*cf. Adramyttus, Atramitae* in Theophrast. *Hist. Plant.* ix,4,2 and Pliny, *Hist. nat.* vi,32; see also LAGARDE, *Rel. jur. eccl. Graec.* xxxvif.), and Heb. חצרמָוֶת seems to have the same relation to חצרמות or מוּת-, as צַלְמָוֶת to צַלְמוּת or וּת- (see BARTH, *Nominalbild.* 411): it is a secondary distraction in the same manner as in Αζμωθ-עַזְמָוֶת; οἶκος Ων-בֵּית אָוֶן (*cf.* 27,25; Ezr. 2,24; Hos. 4,15). Here we have the counterpart of the process discussed in the note on 1,2. It is therefore questionable whether حَضْرَمَوْت represents the original pronunciation. In fact, the vocalization حَضْرَمُوت is well authenticated (see GESEN. *Thes.*; further YAQUT ii, 285 and BEKRÎ i, 291 — I am indebted to Dr. BROCKELMANN for this reference). *Atrium mortis* may be nothing but the popular etymology of a later period. No people on the globe ever gave their land such a name even if it was full of all terrors of nature. See further OSIANDER and VON MALTZAHN in J. OLSHAUSEN's paper in *Monatsber. d. Berl. Akad. d. Wiss.* 1879, 575ff. — Another attempted explanation, but not a satisfactory one, may be found in FRANKEL, *Vorstudien zur Septuaginta*, 120.

(24) 𝔐 שֵׁם. But the formula requires בני שם (*cf.* vv. 5.8.28.32 &c.). 𝔊^A and 𝔊^V (see note on vv. 11-23) υἱοὶ Σημ. The addition in 𝔊, Αιλαμ καὶ Ασσουρ καὶ, is a harmonistic supplement derived from v. 17 𝔊^{A}𝔐.

(26) 𝔐 אַבְרָם הוּא אברהם. 𝔊^V correctly Αβρααμ alone. The addition has arisen from the effort to do justice to Genesis.

(30) 𝔐 וְתֵימָא, 𝔊 Θαιμαν; *cf.* note on 1,2.

(32) 𝔐 וּדְדָן. 𝔊 wavers here and in Gen. 25,3 between Δαιδαν, Δαδαν and Δεδαν, probably the first is original here also (*cf.* note on v. 30).

(34) 𝔐 עֵשָׂו וְיִשְׂרָאֵל. The development of this reading is still traceable in 𝔊. *Cf.* also FIELD, *Hex.* — 𝔊^V *Jacob and Esau,* 𝔊^{A}𝔊^L *Esau and Israel.*

(36) 𝔐 תֵּימָן. 𝔊 here and in Gen. 36,11 Θαιμαν; v. 45 Θαιμανων; *cf.* the note on 1,2. 𝔐 here צְפִי, in Gen. 36,11 צְפוֹ. 𝔊 both times Σωφαρ=צפר. *Non liquet.* (𝔊^L Σεπφουη (=צפוי?), a secondary formation from Σεπφουρ; see HOLMES and PARSONS).

(38) 𝔐 וְדִישָׁן. 𝔊 in Gen. 36,21, and here many MSS of 𝔊, Ρισων.

(39) 𝔐 וְהוֹמָם; Gen. 36,22 והֵימם; 𝔊 in both instances καὶ Αιμαν.

(40) 𝔐 עַלְיָן; Gen. 36,23 עלון, 𝔊^L Αλουαν (𝔊 in Gen. Γωλαμ=עולם from עולן). 𝔐 עֵיבָל, 𝔊^V Γαιβηλ Gen. 36,23 and here (Sixtina Ταιβηλ, a misprint); *cf.* on 1,2. The name שפי is doubtful. 𝔐 in Gen. 36,23 שְׁפוֹ; 𝔊 here and frequently in Gen. Σωφαρ (*cf.* note on v. 36); 𝔊^V, however, Σωβ (Sixtina Σωφι).

(41) 𝔐 חֲמְרָן, in Gen. 36,26 חֶמְדָּן. The latter according to Αμαδα, the correct reading of 𝔊, is better.

(43) 𝔐 הַמְּלָכִים together with the succeeding relative clause printed in the footnote, following Gen. 36,31. The genuine Septuagint has only οἱ βασιλεῖς αὐτῶν.

(46) 𝔐 בֶּן־בְּדַד. 𝔊 here and in Gen. 36,35 almost uniformly Βαραδ=ברד. *Non liquet.* 𝔐 K^{e}thîb עיות (*Ayûth*?), Q^{e}rê, following Gen. 36,35, עֲוִית. 𝔊 Γεθθαιμ, Γεθθαμ (𝔊^L Ευιθ is an imitation of 𝔐) points to a different name such as עת(י)ם.

why we read חַוְרָן (حَوْرَان, Assyr. *Haurânu*; *cf.* ZA ii, 261 and *Beitr. zur Assyr.* i, 169) Αὐρανεῖτις, Ez. 47,16.18 (Λωραν., v. 18, is a scribal error for Αυραν.), or שַׁוְשָׁא, and הוֹדַוְיָה (if the diphthong be original; see on 3,24; 18,6), and on the other hand אוֹנָן, if there was no difference in the Hebrew pronunciation. But there is really a third possible supposition.

(c) Although it is certain that 𝔊 heard ◌ַי and ◌ַו in the above mentioned cases as *ai* and *au*, it is not a necessary inference that ◌ַי and ◌ַו were generally, or usually, so pronounced. Rather, the fact may also be accounted for by an Aramaizing habit or tendency on the part of the translators, and, in general, of the circles in which they lived. For (i) Aramaic and Syriac still actually present in many cases the ancient diphthong, where in Hebrew, at least according to Masoretic tradition, it has already disappeared (*cf.* in Syriac the Afʿel in *ai* and *au, e. g.* ܐܝܬܝ and ܐܘܒܕ); (ii) ancient Hebrew had become in the time of the Greek translators, at any rate of the later ones, to a great extent, if not entirely, a dead language. The spoken language which replaced it in their ears was Aramaic. Hence the inference is reasonable that, when they and the circles in which they moved read or spoke Hebrew, they spoke with a more or less Aramaic pronunciation or at least with a tendency towards Aramaic sounds.

Our conclusion from the foregoing is that the Versions determine for us positively enough what the translators heard, and incidentally spoke, but not the pronunciation of the authors, which is the object of our inquiry. This may have been *ai* and *au*, but may also have been *ê* and *ô*; neither one nor the other can be positively affirmed. We have therefore deemed it best to omit the points in these cases altogether instead of writing קֵינָן or קַיְנָן. —

𝔐 מַהֲלַלְאֵל, here and in Gen. 5,15ff. 𝔊 has in both passages Μαλελεηλ, which seems to stand for quite a different name. 𝔍 shows, however, by its *Maalelehel* (Luke 3,37) beside *Malalehel* (Gen. 5,12ff.) and *Malaleel* (in our passage) that in point of fact the same initial syllable *Ma-*, or *Maa-*, = Heb. *Maha*, was everywhere present (as to the ה, see ZAT 4,70). On the other hand, from 𝔊 and 𝔍 in Luke 3, the original pronunciation would seem to have been מהלֲלאל, as to which the duplicate forms in 𝔍 *Malelehel* and *Maallelel* should be compared (see LAG. *Onom.*[2] 34, foot of page).

(5) 𝔐 וְיָוָן וְתֻבָל (*cf.* BÄR *ad. loc.* Some printed texts incorrectly וְתֻבָל), 𝔊 + Ελισα; it has crept in by error from v. 7 after יון (*cf.* 𝔊L).

𝔐 וּמֶשֶׁךְ, 𝔊𝔍 vocalized Μοσοχ, having in mind, apparently, the Greek Μόσχοι (מושך ܡܫ). [*Cf.* SCHRADER, KAT[2] 84, note].

(6) 𝔐 דיפת is an ancient scribal error, recognized as such by some of the Heb. MSS (see KENNICOTT). 𝔊𝔍 read ר'; *cf.* 𝔐 in Gen. 10,3.

(7) A number of Heb. MSS and early printed texts read incorrectly דודנים on the basis of an ancient scribal error, in Gen. 10,4; so, too, 𝔖𝔍.

(10) 𝔐 גִּבּוֹר, 𝔊 + κυνηγός (γίγας κυνηγὸς = גבור צַיִד; *cf.* Gen. 10,9); original notwithstanding Gen. 10,8.

(11-23) The whole passage vv. 11-23 appears in the Hexapla *sub asterisco.* In accordance with this it is wanting in 𝔊V. Nor is v. 17a found in 𝔊V, as TISCHENDORF and SWETE assume. On the contrary, what is there counted as v. 17a is v. 24 with a somewhat expanded text (see note on v. 24).

(11) 𝔐 Qᵉrê לודים shows evident dependence on Gen. 10,13, but without good ground, since the name in earlier times, even when written defectively, was read *Lûdiyyîm*, and, moreover, the Chronicler prefers to write *plene* (𝔊 Λωδιειμ).

(12) 𝔐 אשר יצ' משם פל' ואת כפתרים. As to the transposition required, *cf.* Am. 9,7 and DILLMANN, *Genesis*[6] 189f.

(17) 𝔐 וארָם ועוץ. 𝔊A + καὶ υἱοὶ Αραμ following Genesis (not 𝔊L). It is indispensable. Then, instead of ועוץ, read עוץ.

Critical Notes on Chronicles

Book I.

I (2) 𝔐 קֵינָן, here and in Gen. 5,9.10. 𝔊𝔍 have here and in Genesis Καιναν and *Cainan*. Which of the two pronunciations is correct? or rather, which of the two had the Chronicler in mind when he wrote the word? This question is not easy to answer; moreover it recurs throughout the book in the case of every name, or nearly every one, with *ê* or *ô* (ֵי— or וֹ) in its first syllable, as in הֵימָן, אֵיתָן, אוֹנָן (𝔊 Αυναν), בֵּית־, and many others. Once for all, therefore, it must be discussed. I will sum up my results in a few sentences, that they may be criticized and supplemented by our co-workers.

(a) To begin with, one might be tempted to get rid of the whole question by appeal to the pronunciation of the Greek itself. If the Romans heard Καισαρ as *Caesar*, Καιναν also might have been pronounced *Caenan*; in that case Καιναν and קֵינָן would be identical. The fact that beside Βαιθλεεμ (*cf.* on 2,51) we also find Βεθλεεμ would appear to confirm this. Nevertheless, the expedient is insufficient. For (i) why should we not have *Caenan* in 𝔍 instead of *Cainan?* (ii) how account for Αυναν=אוֹנָן, since the Latins surely did not pronounce αυ=$\bar{o}$? Or may we perhaps suppose that the Jews themselves already pronounced וֹ= *au*, as some of them do at the present day? Decidedly not; for besides *au* (*i. e.* English *ow*) in cases where the etymology points to a diphthongal ַוְ— we also find for a Hebrew וֹ an unmistakable *ô* as heard by the Greeks (Βαιθωρων). 𝔊 therefore attributed to וֹ the sounds both of *ô* and *au*.

(b) We are thus disposed to believe in a general law which might be formulated as follows: Long *e* and *o*, which, on etymological grounds, must be assumed to have been originally diphthongs (*cf.* קֵינָן—קַיִן), were in 𝔊's time still pronounced as diphthongs, i. e. *ai* and *au* (*cf.* on the ofter hand the note on v. 20). If this law can be demonstrated, an edition of the text such as the present should carry it to its logical consequences, and insert accordingly in the Hebrew: קַיְנָן for קֵינָן, אַוְנָן for אוֹנָן, בַּיְת for בֵּית, אַיְלַת for אֵילַת, and even דַּיְבוֹן for דִּיבוֹן (*cf.* א,4,6 תֵּימְנִי in Bär). I confess that I had at first decided to take this course. But I found in the course of my work that the law would need to be much more firmly established than it really is, to support the far-reaching consequences which would flow from it: along with בַּיְת we should also have to write הַוְלִיד, הַיְלִיל &c., for the law could not be limited to proper names. Above all I ask myself,

כלי בית האלהים הגדלים והקטנים ואֹצרות בית יהוה ואֹצרות המלך ושריו הכל **36**
הביא בבל׃ וישרפו את בית האלהים וינַתצו את חומת ירושלם וכל ארמנותיהָ 19
שרפו באש וכל כלי מחמדיהָ להשחית׃ ויֶּגל השאֵרית מן החרב אל בבל כ
ויהיו לו ולבניו לעבדים עד מלך מלכות פרס׃ למלֹאות דבר יהוה בפי ירמיהו 21
עד רצתה הארץ את שבְּתותיהָ כל ימי השמה שבתה למלֹאות שבעים שנה׃

ובשנת אחת לכורש מלך פרס לכלות דבר יהוה בפי ירמיהו העיר יהוה 22
את רוח כורש מלך פרס ויעבֶר קול בכל מלכותו וגם במכתב לאמר׃ כה אמר 23
כורש מלך פרס כל ממלכות הארץ נתן לי יהוה אלהי השמים והוא פקד עלי
לבנות לו בית בירושלם אשר ביהודה מי בכם מכל עמו יה״י אלהיו עמו ויעל׃

35 יהוה ביום ההוא לעשות הפסח והֲעלות עלות על מזבח יהוה כמצוַת המלך
17 יאשיהו: ויעשו בני ישראל הנמצְאים את הפסח בעת ההיא ואת חג המצות
18 שבעת ימים: ולא נעשה פסח כמהו בישראל מימֵי שמואל הנביא וכל מלכי
ישראל לֹא עשו כפסח אשר עשה יאשיהו והכהנים והלוים וכל יהודה וישראל
19 הנמצא ויושבי ירושלם: בשמונה עשרה שנה למלכות יאשיהו נעשה הפסח הזה:
כ אחרי כל זאת אשר הכין יאשיהו את הבית עלה נכו מלך מצרים להלחם
21 בכרכמיש על פרָת ויצא לקראתו יאשיהו: וישלח אליו מלאכים לאמר מה לי
ולך מלך יהודה לא עליך אתה היום כי אל ‹פרָ›ת מלחמתי ואלהים אמר
22 לבַהלני חדַל לך מאלהים אשר עמי ואל ישחיתך: ולא הֵסב יאשיהו פניו ממנו
כי להלחם בו התח‹זק› ולא שמע אל דברי נכו מפי אלהים ויבא להלחם בבִקְעת
23 מגדּו: וירו הירים למלך יאשיהו ויאמר המלך לעבדיו העבירוני כי החֳליתי
24 מאד: ויעבירֻהו עבדיו מן המרכבה וירכיבֻהו על רכב המִשְׁנֶה אשר לו ויוליכֻהו
ירושלם וימת ויקבר בקברות אבתיו וכל יהודה וירושלם מתאבלים על יאשיהו:
כה ויקונן ירמיהו על יאשיהו ויאמרו כל השרים והשרות בקינותיהם על יאשיהו עד
היום ויתנום לחק על ישראל והנם כתובים על הקינות:
27.26 ויתר דברי יאשיהו וחסדיו ככתוב בתורת יהוה: ודבריו הראשנים והאחרנים
הנם כתובים על ספר מלכי ישראל ויהודה:

36,א ויקחו עם הארץ את יהואחז בן יאשיהו וימליכֻהו תחת אביו בירושלם:
3.2 בן שלש ועשרים שנה יואחז במלכו ושלשה חֳדשים מלך בירושלם: ויסירהו מלך
מצרים *ממלך* בירושלם ויענש את הארץ מאה ככר כסף ו*עשרה *כּכּר זהב:
4 וימלֵך מלך מצרים את אליקים אחיו על יהודה וירושלם ויסֵּב את שמו יהויקים
ואת יואחז אחיו לקח נכה ויביאהו מצרימה:

ה בן עשרים וחמש שנה יהויקים במלכו ואחת עשרה שנה מלך בירושלם
6 ויעש הרע בעיני יהוה אלהיו: עליו עלה נבוכדנאצר מלך בבל ויאסְרהו בנחֻשְׁתים
7 להליכו בבלה: ומכלי בית יהוה הביא נבוכדנאצר לבבל ויתנם בהיכלו בבבל:
8 ויתר דברי יהויקים ותעבתיו אשר עשה והנמצא עליו הנם כתובים על ספר
מלכי ישראל ויהודה וימלך יהויכין בנו תחתיו:

9 בן שמונה *עֶשְׂרֵה* שנ*ה* יהויכין במלכו ושלשה חֳדשים ועשרת ימים מלך
י בירושלם ויעש הרע בעיני יהוה: ולתשובת השנה שלח המלך נבוכדנאצר
ויבִאהו בבלה עם כלי חֶמְדת בית יהוה וימלֵך את צדקיהו אחיו על יהודה
וירושלם:

11 בן עשרים ואחת שנה צדקיהו במלכו ואחת עשרה שנה מלך בירושלם:
13.12 ויעש הרע בעיני יהוה אלהיו לא נכנע מלפני ירמיהו הנביא מפי יהוה: וגם
במלך נבוכדנאצר מרד אשר השביעו באלהים ויֶקש את עָרפו ויאמץ את לבבו
14 משוב אל יהוה אלהי ישראל: גם כל שרי הכהנים והעם הרבו למע‸ל מעל
טו ככל תֹעבות הגוים ויטמאו את בית יהוה אשר הקדיש בירושלם: וישלח יהוה
אלהי אבותיהם עליהם ביד מלאכיו הַשְׁכֵּם ושלוח כי חמל על עמו ועל מעונו:
16 ויהיו מלעִבים במלאכי האלהים ובוזים דבריו ומתַעְתְּעים בנביאיו עד עלות חמת
17 יהוה בעמו עד לאין מַרְפֵּא: ויעל עליהם את מלך כשדיים ויהרג בחוריהם
18 בחרב בבית מקדשם ולא חמל על בחור ובתולה זקֵן וישֵׁש הכל נתן בידו: וכל

וביהודה על דברי הספר אשר נמצא כי גדולה חמת יהוה אשר נתכה בנו על 34
אשר לא שמרו אבותינו את דבר יהוה לעשות ככל הכתוב על הספר הזה׃
וילך חלקיהו ואשר ‹אמר› המלך אל חֻלְדה הנביאה אשת שלם בן ״תָּקְהַ״ת״ 22
בן ח״סרה״ שומר הבגדים והיא יושבת בירושלם במִּשְׁנֶה וידברו אליה כזאת׃
ותאמר להם כה אמר יהוה אלהי ישראל אמרו לאיש אשר שלח אתכם אלי׃ 23
כה אמר יהוה הנני מביא רעה על המקום הזה ועל יושביו את כל האָלות 24
הכתובות על הספר אשר קראו לפני מלך יהודה׃ תחת אשר עזבוני ויקטירו כה
לאלהים אחרים למען הכעיסני בכל מעשי ידיהם ו״נִצְּ״ת״ה״ חמָתי במקום הזה
ולא תכבה׃ ואל מלך יהודה השלח אתכם לדרוש ביהוה כה תאמרו אליו כה 26
אמר יהוה אלהי ישראל הדברים אשר שמעת׃ יען רך לבבך ותכנע מלפני אלהים 27
בשמעך את דבריו על המקום הזה ועל ישביו ותכנע לפני ותקרע את בגדיך
ותבך לפני וגם אני שמעתי נאם יהוה׃ הנני אֹסִפְךָ אל אבתיך ונאספת אל 28
קברותיך בשלום ולא תראינה עיניך בכל הרעה אשר אני מביא על המקום
הזה ועל ישביו וישיבו את המלך דבר׃
וישלח המלך ויאסף את כל זקני יהודה וירושלם׃ ויעל המלך בית יהוה וכל ל.29
איש יהודה וישבי ירושלם והכהנים והלוים וכל העם מגדול ועד קטן ויקרא
באזניהם את כל דברי ספר הברית הנמצא בית יהוה׃ ויעמד המלך על עמדו 31
ויכרת את הברית לפני יהוה ללכת אחרי יהוה ולשמור את מִצְוֹתיו ועדְוֹתיו וחֻקיו
בכל לבבו ובכל נפשו לעשות את דברי הברית הכתובים על הספר הזה׃ ויעמֵד 32
את כל הנמצא בירושלם ובנימן ויעשו יושבי ירושלם כברית אלהים אלהי אבותיהם׃
ויסר יאשיהו את כל התֹּעֵבות מכל הארצות אשר לבני ישראל ויעבֵד את כל 33
הנמצא בישראל לעבד את יהוה אלהיהם כל ימיו לא סרו מאחרי יהוה אלהי
אבותיהם׃
ויעש יאשיהו בירושלם פסח ליהוה וישחטו הפסח בארבעה עשר לחדש 35.א
הראשון׃ ויעמֵד הכהנים על משמרותם ויחזקם לעבודת בית יהוה׃ ויאמר ללוים 3.2
המב״י״נים לכל ישראל הקדושים ליהוה תנו את ארון הקדש בבית אשר בנה
שלמה בן דויד מלך ישראל אין לכם משא בכתֵף עתה עבדו את יהוה אלהיכם
ואת עמו ישראל׃ ו״הִכּוֹ״נו לבית אבתיכם במחלקותיכם ‹כ›כתב דויד מלך ישראל 4
ו‹כ›מכתב שלמה בנו׃ ועמדו בקדש לפְלֻגּות בית האבות לאחיכם בני העם וחלֻקת ה
בית אב ללוים׃ ושחטו הפסח והתקדשו והכינו לאחיכם לעשות כדבר יהוה ביד 6
משה׃
וירֶם יאשיהו לבני העם צאן כבשים ובני עזים הכל לפסחים לכל הנמצא 7
למספר שלשים אלף ובקר שלשת אלפים אלה מרכוש המלך׃ ושריו לנדָבה לעם 8
לכהנים וללוים הרימו חלקיה וזכריהו ויחיאל נגידי בית האלהים לכהנים נתנו
לפסחים אלפַּים ושש מאות ובקר שלש מאות׃ וכוננ‌יהו ושמעיהו ונתנאל אחיו 9
וחשביהו ויעיאל ויוזבד שרי הלוים הרימו ללוים לפסחים חמשת אלפים ובקר
חמש מאות׃ ותכון העבודה ויעמדו הכהנים על עמדם והלוים על מחלְקותם כמִצְות י
המלך׃ וישחטו הפסח ויזרקו הכהנים מידם והלוים מפשיטים׃ ויסירו העלה לתתם 12.11
למפלַגּות לבית אבות לבני העם להקריב ליהוה ככתוב בספר משה וכן לבקר׃
ויבשלו הפסח באש כמשפט והקֳדשים בשלו בסירות ובדוָדים ובצֵלחות ויריצו 13
לכל בני העם׃ ואחר הכינו להם ולכהנים כי הכהנים בני אהרן בהַעלות העולה 14
והחלבים עד לילה והלוים הכינו להם ולכהנים בני אהרן׃ והמשׂררים בני אסף טו
על מעמדם כמִצְות דויד ואסף והימן וידֻתון חוזה המלך והשֹׁערים לשער ושער
אין להם לסור מעל עבֹדתם כי אחיהם הלוים הכינו להם׃ ותכון כל עבודת 16

33,16 בהר בית יהוה ובירושלם ויַשְׁלך חוצה לעיר: וי‹כ›ן את מזבח יהוה ויזבח עליו
17 זבחי שלמים ותודה ויאמר ליהודה לעבוד את יהוה אלהי ישראל: אבָל עוד העם
זבחים בבמות רק ליהוה אלהיהם:
18 ויתר דברי מנשה ותפלתו אל אלהיו ודברי החזים המדַברים אליו בשם יהוה
19 אלהי ישראל הנם על דברי מלכי ישראל: ותפלתו והֵעתר לו וכל חטאתו ומעלו
והמקמות אשר בנה בהם במות והעמיד האֲשֵׁרים והפסִלים לפני הכָּנעו הנם
כ כתובים על דברי חוזיו: וישכב מנשה עם אבתיו ויקברֻהו ‹בגַן› ביתו וימלך אמון
בנו תחתיו:

22.21 בן עשרים ושתַים שנה אמון במלכו ושתים שנים מלך בירושלם: ויעש
הרע בעיני יהוה כאשר עשה מנשה אביו ולכל הפסילים אשר עשה מנשה אביו
23 זבח אמון ויעבְדם: ולא נכנע מלפני יהוה כהכָּנע מנשה אביו כי הוא אמון
כה.24 הדבה אשמה: ויקשרו עליו עבדיו וימיתֻהו בביתו: ויכו עם הארץ את כל הקשרים
על המלך אמון וימליכו עם הארץ את יאשיָהו בנו תחתיו:

34,2.א בן שמונה שנים יאשיהו במלכו ושלשים ואחת שנה מלך בירושלם: ויעש
הישר בעיני יהוה וילך בדרכי דויד אביו ולא סר ימין ושמאול:
3 ובשמונה שנים למלכו והוא עודנו נער הֵחל לדרוש לאלהי דויד אביו ובשתים
עשרה שנה החל לטַהר את יהודה וירושלם מן הבמות והאשֵׁרים והפסִלים
4 והמסֵּכות: וינַתצו לפניו את מזבחות הבעלים והחמנים אשר למעלה מעליהם
גדע והאשֵׁרים והפסִלים והמסֵּכות שבר והֵדק ויזרק על פני הקברים הזבחים להם:
ה.6 ועצמות כהנים שרף על מזבחותם ויטַהר את יהודה ואת ירושלם: ובערי מנשה
7 ואפרים ושמעון ועד נפתלי ב‹ח›ר‹ב›תיהם סביב: וינַתץ את המזבחות ואת האשֵׁרים
והפסִלים כתת ל‹ה›דק וכל החמָּנים גדע בכל ארץ ישראל וישב לירושלם:
8 ובשנת שמונה עשרה למלכו לטַהר את הארץ והבית שלח את שָׁפָן בן
אצליהו ואת מעשיהו שר העיר ואת יואח בן יואחז המזכיר לחזק את בית יהוה
9 אלהיו: ויבאו אל חלקיהו הכהן הגדול ויתנו את הכסף המובא בית אלהים אשר
אספו הלוים שמרי הסף מיד מנשה ואפרים ומכל שאֵרית ישראל ומכל יהודה
י ובנימן וישבי ירושלם: ויתנו על יד עשה המלאכה המֻפקדים בבית יהוה ויתנו
11 אתו עושי המלאכה אשר עשים בבית יהוה לבדוק ולחזק הבית: ויתנו לחָרשים
ולַבֹּנים לקנות אבני מחצב ועצים למחַברות ולקרות את הבתים אשר השחיתו
12 מלכי יהודה: והאנשים עשים באמונה במלאכה ועליהם מֻפקדים יַחַת ועבדיהו
הלוים מן בני מְרָרי וזכריה ומשֻׁלם מן בני הקֳהָתים לנצח והלוים כל מבין בכלי
13 שיר: ועל הסבָּלים ומנצחים לכל עשה מלאכה לעבודה ועבודה ומהלוים סופרים
ושטרים ושוערים:
14 ובהוציאם את הכסף המובא בית יהוה מצא חלקיהו הכהן את ספר תורת
טו יהוה ביד משה: ויען חלקיהו ויאמר אל שָׁפָן הסופר ספר התורה מצאתי בבית
16 יהוה ויתן חלקיהו את הספר אל שפן: ויבֵא שפן את הספר אל המלך וישֶׁב
17 עוד את המלך דבר לאמר כל אשר נִתַּן ביד עבדיך הם עשים: ויתיכו את הכסף
18 הנמצא בבית יהוה ויתנוהו על יד המֻפקדים ועל יד עושי המלאכה: ויגד שפן
הסופר למלך לאמר ספר נתן לי חלקיהו הכהן ויקרא בו שפן לפני המלך:
כ.19 ויהי כשמע המלך את דברי התורה ויקרע את בגדיו: ויצו המלך את
חלקיהו ואת אחיקם בן שפן ואת ע‹כבו›ר בן מיכָ‹י›ה ואת שפן הסופר ואת
21 עשָׂיה עבד המלך לאמר: לכו דרשו את יהוה בעדי ובעד הנשאר בישראל

32 ישראל ולאמר עליו לאמר כאלהי גויי הארצות אשר לא הצילו עמם מידי כן לא
18 יציל אלהי יחזקיהו עמו מידי: ויקראו בקול גדול יהודית על עם ירושלם אשר
19 על החומה ליראם ולבהלם למען ילכדו את העיר: וידברו אל אלהי ירושלם כעל
אלהי עמי הארץ מעשה ידי האדם:
כ ויתפלל יחזקיהו המלך וישעיהו בן אמוץ הנביא על זאת ויזעקו השמים:
21 וישלח יהוה מלאך ויכחד כל גבור חיל ונגיד ושר במחנה מלך אשור וישב בבשת
22 פנים לארצו ויבא בית אלהיו ומיציאו מעיו שם הפילהו בחרב: ויושע יהוה את
יחזקיהו ואת ישבי ירושלם מיד סנחריב מלך אשור ומיד כל וינחם להם מסביב:
23 ורבים מביאים מנחה ליהוה לירושלם ומגדנות ליחזקיהו מלך יהודה וינשא לעיני
כל הגוים מאחרי כן:
24 בימים ההם חלה יחזקיהו עד למות ויתפלל אל יהוה ויאמר לו ומופת נתן
כה לו: ולא כגמל עליו השיב יחזקיהו כי גבה לבו ויהי עליו קצף ועל יהודה
26 וירושלם: ויכנע יחזקיהו בגבה לבו הוא ויושבי ירושלם ולא בא עליהם קצף
27 יהוה בימי יחזקיהו: ויהי ליחזקיהו עשר וכבוד הרבה מאד ואוצרות עשה לו
28 לכסף ולזהב ולאבן יקרה ולבשמים ולמגנים ולכל כלי חמדה: ומסכנות לתבואת
29 דגן ותירוש ויצהר וארות לכל בהמה ובהמה ואורות לעדרים: וערים עשה
ל לו ומקנה צאן ובקר לרב כי נתן לו אלהים רכוש רב מאד: והוא יחזקיהו סתם
את מוצא מימי גיחון העליון ויישרם למטה מערבה לעיר דויד ויצלח יחזקיהו
31 בכל מעשהו: וכן במליצי שרי בבל המשלחים אליו לדרש המופת אשר היה
בארץ עזבו האלהים לנסותו לדעת כל בלבבו:
32 ויתר דברי יחזקיהו וחסדיו הנם כתובים בחזון ישעיהו בן אמוץ הנביא ועל
33 ספר מלכי יהודה וישראל: וישכב יחזקיהו עם אבתיו ויקברהו במעלה קברי בני
דויד וכבוד עשו לו במותו כל יהודה וישבי ירושלם וימלך מנשה בנו תחתיו:

33,א בן שתים עשרה שנה מנשה במלכו וחמשים וחמש שנה מלך בירושלם:
2 ויעש הרע בעיני יהוה כתועבות הגוים אשר הוריש יהוה מפני בני ישראל:
3 וישב ויבן את הבמות אשר נתץ יחזקיהו אביו ויקם מזבחות לבעלים ויעש אשרות
4 וישתחו לכל צבא השמים ויעבד אתם: ובנה המזבחות בבית יהוה אשר אמר
ה יהוה בירושלם יהיה שמי לעולם: ויבן מזבחות לכל צבא השמים בשתי חצרות
6 בית יהוה: והוא העביר את בניו באש בגי בן הנם ועונן ונחש וכשף ועשה אוב
7 וידעוני הרבה לעשות הרע בעיני יהוה להכעיסו: וישם את פסל הסמל אשר
עשה בבית האלהים אשר אמר אלהים אל דויד ואל שלמה בנו בבית הזה
8 ובירושלם אשר בחרתי מכל שבטי ישראל אשים את שמי לעולם: ולא אוסיף
להסיר את רגל ישראל מעל האדמה אשר העמדתי לאבותיהם רק אם ישמרו
9 לעשות את כל אשר צויתים לכל התורה והחקים והמשפטים ביד משה: ויתע
מנשה את יהודה וישבי ירושלם לעשות רע מן הגוים אשר השמיד יהוה מפני
י.11 בני ישראל: וידבר יהוה אל מנשה ואל עמו ולא הקשיבו: ויבא יהוה עליהם
את שרי הצבא אשר למלך אשור וילכדו את מנשה בחוחים ויאסרהו בנחשתים
ויוליכהו בבלה:
13.12 וכהצר לו חלה את פני יהוה אלהיו ויכנע מאד מלפני אלהי אבתיו: ויתפלל
אליו ויעתר לו וישמע תחנתו וישיבהו ירושלם למלכותו וידע מנשה כי יהוה הוא
14 האלהים: ואחרי כן בנה חומה חיצונה לעיר דויד מערבה לגיחון בנחל ולבוא
בשער הדגים וסבב לעפל ויגביהה מאד וישם שרי חיל בכל הערים הבצרות
טו ביהודה: ויסר את אלהי הנכר ואת הסמל מבית יהוה וכל המזבחות אשר בנה

31 בערי יהודה גם הם מעשר בקר וצאן ומעשר קדשים המקֻדשים ליהוה אלהיהם
7 הביאו ויתנו עֲרמות ערמות׃ בחדש השלִשי הֵחֵלּו הערֵמות ליסוד ובחדש השביעי
8 כלו׃ ויבאו יחזקיהו והשרים ויראו את הערמות ויְבָרכו את יהוה ואת עמו ישראל׃
9 וידרש יחזקיהו על הכהנים והלוים על הערמות׃ ויאמר אליו עזריהו הכהן הראש
לבית צדוק ויאמר מֵהָחֵל התרומה לביא בית יהוה אכול ושבוע והותֵר עד לרוב
כי יהוה בֵּרך את עמו ו‹נוֹתֵ›ר את ההמון הזה׃
12.11 ויאמר יחזקיהו להכין לשכות בבית יהוה ויכינו׃ ויביאו את התרומה והמעשׂר
13 והקֳדשים באמונה ועליהם נגיד כונניהו הלֵּוי ושִׁמְעי אחיהו מִשְׁנֶה׃ ויחיאל ועזזיהו
ונַחת ועשהאל וירימות ויוזבד ואליאל ויסמכיהו ומַחת ובְנָיהו פקידים מיד כונניהו
14 ושמעי אחיו במפקד יחזקיהו המלך ועזריהו נגיד בית האלהים׃ וקורא בן יִמְנָה
הלֵּוי השוער למזרחה על נִדבות האלהים לתת תרומת יהוה וקדשי הקֳדשים׃
טו ועל ידו עֵדן ו‹ב›נימן וישוע ושמעיהו אמריהו ושכניהו בערי הכהנים באמונה
16 לתת לאחיהם במחלקות כגדול כקטן׃ מלבד התיחשם לזכרים מבן שלוש שנים
ולמעלה לכל הבא לבית יהוה לדבר יום ביומו לעבודתם במשמרותם כמחלקותיהם׃
17 ‹ו›את התיחש הכהנים לבית אבותיהם והלוים מבן עשרים שנה ולמעלה
18 במשמרותיהם במחלקותיהם׃ ולהתיחש בכל טפם נשיהם ובניהם ובנותיהם לכל
19 קהל כי באמונתם יתקדשו קדש׃ ולבני אהרן הכהנים בשדי מגרש עריהם בכל
עיר ועיר אנשים אשר נקבו בשמות לתת מנות לכל זכר בכהנים ולכל התיחש
בלוים׃
כ ויעש כזאת יחזקיהו בכל יהודה ויעש הטוב והישר והאמת לפני יהוה אלהיו׃
21 ובכל מעשה אשר הֵחֵל בעבודת בית האלהים ובתורה ובמִצְוה לדרש לאלהיו בכל
לבבו עשה והצליח׃
32,א אחרי הדברים והאמת האלה בא סנחריב מלך אשור ויבא ביהודה ויִחן על
2 הערים הבצֻרות ויאמר לבִקְעם אליו׃ וירא יחזקיהו כי בא סנחריב ופניו למלחמה
3 על ירושלם׃ ויִוָּעץ עם שריו וגבריו לסתום את מימי העֲינות אשר מחוץ לעיר
4 ויעזְרֻהו׃ ויקבצו עם רב ויסתמו את כל המעְיָנות ואת הנחל השוטף בתוך הארץ
ה לאמר למה יבואו מלכי אשור ומצאו מים רבים׃ ויתחזק ויבן את כל החומה
הפרוצה ויעל ‹עָלֶיהָ› מ‹ג›דלות ולחוצה החומה אחרת ויחזק את המִלּוא עיר דויד
6 ויעש שלח לרב ומגִנים׃ ויתן שרי מלחמות על העם ויקבצם אליו אל רחוב שער
7 העיר וידבר על לבבם לאמר׃ חזקו ואמצו אל תיראו ואל תֵּחַתּו מפני מלך אשור
8 ומלפני כל ההמון אשר עמו כי עמנו רב מעמו׃ עמו זרוע בשר ועמנו יהוה אלהינו
לעזרנו ולהִלּחם מלחמתינו ויסמכו העם על דברי יחזקיהו מלך יהודה׃
9 אחר זה שלח סנחריב מלך אשור עבדיו ירושלַיְמה והוא על לכיש וכל
י ממשלתו עמו על יחזקיהו מלך יהודה ועל כל יהודה אשר בירושלם לאמר׃ כה
11 אמר סנחריב מלך אשור על מה אתם בטחים וישבים במצור בירושלם׃ הלא
יחזקיהו מסית אתכם לתת אתכם למות ברָעב ובצָמא לאמר יהוה אלהינו יצילנו
12 מכף מלך אשור׃ הלא הוא יחזקיהו הסיר את במותיו ואת מזבחתיו ויאמר
13 ליהודה ולירושלם לאמר לפני מזבח אחד תשתחוו ועליו תקטירו׃ הלא תדעו מה
עשיתי אני ואבותי לכל עמי הארצות היכול יכלו אלהי גויי הארצות להציל את
14 ארצם מידי׃ מי בכל אלהי הגוים האלה אשר החרימו אבותי אשר יכול להציל
טו את עמו מידי כי יוכל אלהיכם להציל אתכם מידי׃ ועתה אל ישיא אתכם חזקיהו
ואל יסית אתכם כזאת ואל תאמינו לו כי לא יוכל כל אלוה כל גוי וממלכה
16 להציל עמו מידי ומיד אבותי אף כי אלהיכם לא יצילו אתכם מידי׃ ועוד דברו
17 עבדיו על יהוה האלהים ועל יחזקיהו עבדו׃ וספרים כתב לחָרֵף ליהוה אלהי

וכל הקהל בירושלם לעשות הפסח בחדש השני: כי לא יכלו לעשתו בעת ההיא 30,3
כי הכהנים לא התקדשו למדי והעם לא נאספו לירושלם: ויישר הדבר בעיני 4
המלך ובעיני כל הקהל: ויעמידו דבר להעביר קול בכל ישראל מבאר שבע ועד ה
דן לבוא לעשות פסח ליהוה אלהי ישראל בירושלם כי לא לרב עשו ככתוב:
וילכו הרצים באגרות מיד המלך ושריו בכל ישראל ויהודה ‹כמצות המלך 6
לאמר בני ישראל שובו אל יהוה אלהי אברהם יצחק וישראל וישב אל הפליטה
הנשארת לכם מכף מלכי אשור: ואל תהיו כאבתיכם וכאחיכם אשר מעלו ביהוה 7
אלהי אבותיהם ויתנם לשמה כאשר אתם ראים: עתה אל תקשו ערפכם כאבותיכם 8
תנו יד ליהוה ובאו למקדשו אשר הקדיש לעולם ועבדו את יהוה אלהיכם וישב
מכם חרון אפו: כי בשובכם על יהוה אחיכם ובניכם לרחמים לפני שוביהם ולשוב 9
לארץ הזאת כי חנון ורחום יהוה אלהיכם ולא יסיר פנים מכם אם תשובו אליו:
ויהיו הרצים עברים מעיר לעיר בארץ אפרים ומנשה ועד זבלון ויהיו י
משחיקים עליהם ומלעגים בם: אך אנשים מאשר ומנשה ומזבלון נכנעו ויבאו 11
לירושלם: גם ביהודה היתה יד האלהים לתת להם לב אחד לעשות מצות המלך 12
והשרים בדבר יהוה: ויאספו ירושלם עם רב לעשות את חג המצות בחדש השני 13
קהל לרב מאד: ויקמו ויסירו את המזבחות אשר בירושלם ואת כל המקטרות 14
הסירו וישליכו לנחל קדרון: וישחטו הפסח בארבעה עשר לחדש השני והכהנים טו
והלוים נכלמו ויתקדשו ויביאו עלות בית יהוה: ויעמדו על עמדם כמשפטם 16
כתורת משה איש האלהים הכהנים זרקים את הדם מיד הלוים: כי רבת בקהל 17
אשר לא התקדשו והלוים על שחיטת הפסחים לכל לא טהור להקדיש ליהוה:
כי מרבית העם רבת מאפרים ומנשה יששכר וזבלון לא הטהרו כי אכלו את 18
הפסח בלא ככתוב כי התפלל יחזקיהו עליהם לאמר: יהוה הטוב יכפר בעד ו
כל לבבו הכין לדרוש האלהים יהוה אלהי אבותיו ולא כטהרת הקדש: וישמע 19.כ
יהוה אל יחזקיהו וירפא את העם:
ויעשו בני ישראל הנמצאים בירושלם את חג המצות שבעת ימים בשמחה 21
גדולה ומהללים ליהוה יום ביום הלוים והכהנים בכלי עז ליהוה: וידבר יחזקיהו 22
על לב כל הלוים המשכילים שכל טוב ליהוה ויאכלו את המועד שבעת הימים
מזבחים זבחי שלמים ומתודים ליהוה אלהי אבותיהם: ויועצו כל הקהל לעשות 23
שבעת ימים אחרים ויעשו שבעת ימים ‹ב›שמחה: כי חזקיהו מלך יהודה הרים 24
לקהל אלף פרים ושבעת אלפים צאן והשרים הרימו לקהל פרים אלף וצאן עשרת
אלפים ויתקדשו כהנים לרב: וישמחו כל קהל יהודה והכהנים והלוים וכל הקהל כה
הבאים מישראל והגרים הבאים מארץ ישראל והיושבים ביהודה: ותהי שמחה 26
גדולה בירושלם כי מימי שלמה בן דויד מלך ישראל לא כזאת בירושלם: ויקמו 27
הכהנים ‹ו›הלוים ויברכו את העם וישמע בקולם ותבוא תפלתם למעון קדשו
לשמים:
וככלות כל זאת יצאו כל ישראל הנמצאים לערי יהודה וישברו המצבות 31,א
ויגדעו האשרים וינתצו את הבמות ואת המזבחות מכל יהודה ובנימן ובאפרים
ומנשה עד לכלה וישובו כל בני ישראל איש לאחזתו לעריהם:
ויעמד יחזקיהו את מחלקות הכהנים והלוים על מחלקותם איש כפי עבדתו 2
לכהנים וללוים לעלה ולשלמים לשרת ולהדות ולהלל בשערי מחנות יהוה: ומנת 3
המלך מן רכושו לעלות לעלות הבקר והערב והעלות לשבתות ולחדשים ולמועדים
ככתוב בתורת יהוה: ויאמר לעם ליושבי ירושלם לתת מנת הכהנים והלוים למען 4
יחזקו בתורת יהוה: וכפרץ הדבר הרבו בני ישראל ראשית דגן תירוש ויצהר ה
ודבש וכל תבואת שדה ומעשר הכל לרב הביאו: ובני ישראל ויהודה היושבים 6

29,6 מן הקדש׃ כי מעלו אבתינו ועשו הרע בעיני יהוה אלהינו ויעזבהו ויסבו פניהם
7 ממשכן יהוה ויתנו ערף׃ גם סגרו דלתות האולם ויכבו את הנרות וקטרת לא
8 הקטירו ועלה לא העלו בקדש לאלהי ישראל׃ ויהי קצף יהוה על יהודה וירושלם
9 ויתנם לזועה לשמה ולשרקה כאשר אתם ראים בעיניכם׃ והנה נפלו אבותינו
י בחרב ובנינו ובנותינו ונשינו בשבי על זאת׃ עתה עם לבבי לכרות ברית ליהוה
11 אלהי ישראל וישב ממנו חרון אפו׃ בני עתה אל תשלו כי בכם בחר יהוה לעמד
לפניו לשרתו ולהיות לו משרתים ומקטרים׃
12 ויקמו הלוים מחת בן עמשי ויואל בן עזריהו מן בני הקהתי ומן בני מררי
13 קיש בן עבדי ועזריהו בן יהללאל ומן הגרשני יואח בן זמה ועדן בן יואח׃ ומן
14 בני אליצפן שמרי ויעואל ומן בני אסף זכריהו ומתניהו׃ ומן בני הימן יחואל
טו ושמעי ומן בני ידותון שמעיה ועזיאל׃ ויאספו את אחיהם ויתקדשו ויבאו כמצות
16 המלך בדברי יהוה לטהר בית יהוה׃ ויבאו הכהנים לפנימה בית יהוה לטהר
ויוציאו את כל הטמאה אשר מצאו בהיכל יהוה לחצר בית יהוה ויקבלו הלוים
17 להוציא לנחל קדרון חוצה׃ ויחלו באחד לחדש הראשון לקדש וביום שמונה
לחדש באו לאולם יהוה ויקדשו את בית יהוה לימים שמונה וביום ששה עשר
18 לחדש הראשון כלו׃ ויבואו פנימה אל חזקיהו המלך ויאמרו טהרנו את כל בית
19 יהוה ואת מזבח העולה ואת כל כליו ואת שלחן המערכת ואת כל כליו׃ ואת
כל הכלים אשר הזניח המלך אחז במלכותו במעלו הכנו והקדשנו והנם לפני
מזבח יהוה׃
כ.21 וישכם יחזקיהו המלך ויאסף את שרי העיר ויעל בית יהוה׃ ויביאו פרים שבעה
ואילים שבעה וכבשים שבעה וצפירי עזים שבעה לחטאת על הממלכה ועל
22 המקדש ועל יהודה ויאמר לבני אהרן הכהנים להעלות על מזבח יהוה׃ וישחטו
הבקר ויקבלו הכהנים את הדם ויזרקו המזבחה וישחטו האלים ויזרקו הדם
23 המזבחה וישחטו הכבשים ויזרקו הדם המזבחה׃ ויגישו את שעירי החטאת לפני
24 המלך והקהל ויסמכו ידיהם עליהם׃ וישחטום הכהנים ויחטאו את דמם המזבחה
כה לכפר על כל ישראל כי לכל ישראל אמר המלך העולה והחטאת׃ ויעמד את
הלוים בית יהוה במצלתים בנבלים ובכנרות במצות דויד וגד חזה המלך ונתן
26 הנביא כי ביד יהוה המצוה ביד נביאיו׃ ויעמדו הלוים בכלי דויד והכהנים
בחצצרות׃
27 ויאמר חזקיהו להעלות העלה להמזבח ובעת החל העולה החל שיר יהוה
28 והחצצרות ועל ידי כלי דויד מלך ישראל׃ וכל הקהל משתחוים והשיר משורר
29 והחצצרות מחצצרים הכל עד לכלות העלה׃ וככלות להעלות כרעו המלך וכל
ל הנמצאים אתו וישתחוו׃ ויאמר יחזקיהו המלך והשרים ללוים להלל ליהוה בדברי
31 דויד ואסף החזה ויהללו עד לשמחה ויקדו וישתחוו׃ ויען יחזקיה ויאמר עתה
מלאתם ידכם ליהוה גשו והביאו זבחים ותודות לבית יהוה ויביאו הקהל זבחים
32 ותודות וכל נדיב לב עלות׃ ויהי מספר העלה אשר הביאו הקהל בקר שבעים
33 אילים מאה כבשים מאתים לעלה ליהוה כל אלה׃ והקדשים בקר שש מאות
34 וצאן שלשת אלפים׃ רק הכהנים היו למעט ולא יכלו להפשיט את כל העלות
ויחזקום אחיהם הלוים עד כלות המלאכה ועד יתקדשו הכהנים כי הלוים ישרי
לה לבב להתקדש מהכהנים׃ וגם עלה לרב בחלבי השלמים ובנסכים לעלה׃
36 ותכון עבודת בית יהוה ׀ וישמח יחזקיהו וכל העם על ההכין האלהים לעם
כי בפתאם היה הדבר׃
30,א וישלח יחזקיהו על כל ישראל ויהודה וגם אגרות כתב על אפרים ומנשה
2 לבוא לבית יהוה בירושלם לעשות פסח ליהוה אלהי ישראל׃ ויועץ המלך ושריו

28,א בן עשרים שנה אחז במלכו ושש עשרה שנה מלך בירושלם ולא עשה
2 הישר בעיני יהוה כדויד אביו׃ וילך בדרכי מלכי ישראל וגם מַסֵּכות עשה
3 לבעלים׃ והוא הקטיר בגיא בן הנם וַיַּבְעֵר את בנ**ו באש כתעבות הגוים אשר
4 הריש יהוה מפני בני ישראל׃ ויזבח ויקטר בבמות ועל הגבעות ותחת כל עץ
ה רענן׃ ויתנהו יהוה אלהיו ביד מלך ארם ויכו בו וישבו ממנו שביה גדולה ויביאו
6 דרמשק וגם ביד מלך ישראל נִתָּן ויך בו מכה גדולה׃ ויהרג פקח בן רמליהו
ביהודה מאה ועשרים אלף ביום אחד הכל בני חיל בעזבם את יהוה אלהי
7 אבותם׃ ויהרג זִכְרי גבור אפרַים את מעשיהו בן המלך ואת עזריקם נגיד הבית
8 ואת אלקנה מִשְׁנֵה המלך׃ וישבו בני ישראל מאחיהם מאתַים אלף נשים בנים
ובנות וגם שלל רב בזזו מהם ויביאו את השלל לשמרון׃
9 ושם היה נביא ליהוה עֹדֵד שמו ויצא לפני הצבא הבא לשמרון ויאמר להם
הנה בחמת יהוה אלהי אבותיכם על יהודה נתנם בידכם ותהרגו בם בזַעף עד
י לשמים הגיע׃ ועתה בני יהודה וירושלם אתם אמרים לכבש לעבדים ולשפחות
11 לכם הלא רק אתם עמכם אשמות ליהוה אלהיכם׃ ועתה שמעוני והשיבו השִּׁבְיה
אשר שביתם מאחיכם כי חרון אף יהוה עליכם׃
12 ויקמו אנשים מראשי בני אפרַים עזריהו בן יהוחנן ברכיהו בן מְשִׁלֵּמות
13 ויחזקיהו בן שלם ועֲמָשׂ*א בן חַדְלי על הבאים מן הצבא׃ ויאמרו להם לא תביאו
את השִּׁבְיה הנה כי לאשמת יהוה עלינו אתם אמרים להסיף על חטאתנו ועל
14 אשמתנו כי רבה אשמה לנו וחרון אף על ישראל׃ ויעזב החלוץ את השִּׁבְיה
טו ואת הבִּזּה לפני השרים וכל הקהל׃ ויקמו האנשים אשר נקבו בשמות ויחזיקו
בשִּׁבְיה וכל מערֻמיהם הלבישו מן השלל וילבִּשום וינעִלום ויאכִלום וישקום ויסֻכום
וינַהלום בחמרים לכל כושל ויביאום ירֵחו עיר התמרים אֵצל אחיהם וישובו
שמרון׃
17.16 בעת ההיא שלח המלך אחז על מלך* אשור לעזר לו׃ ועוד אדומים באו
18 ויכו ביהודה וישבו שבי׃ ופלשתים פשטו בערי השפֵלה והנגב ליהודה וילכדו
את בית שמש ואת אַיָּלון ואת הגדֵרות ואת שׂוכו ובנותיהָ ואת תִּמְנה ואת
19 בנותיהָ ואת גִּמְזו ואת בנותיה וישבו שם׃ כי הכניע יהוה את יהודה בעבור
כ אחז מלך י‹הודה› כי הפריע ביהודה ומעול מעל ביהוה׃ ויבא עליו תִּלְּגַת פִּלְנאסר
21 מלך אשור ויָּצַר לו ולא חזקו׃ כי חלק אחז את בית יהוה ואת בית המלך
והשרים ויתן למלך אשור ולא לעזרה לו | ‹כי אם ל›צר‹ה› לו ‹׃›
23.22 ויוסף למעול ביהוה הוא המלך אחז׃ ויזבח לאלהי דַרמשק המכים בו ויאמר
כי אלהי מלכי ארם הם מעזרים אתם להם אזַבח ויעזרוני והם היו לו להכשילו
24 ולכל ישראל׃ ויאסף אחז את כלי בית האלהים ויקַצץ את כלי בית האלהים
כה ויסגר את דלְתות בית יהוה ויעש לו מזבחות בכל פִּנה בירושלם׃ ובכל עיר
ועיר ליהודה עשה במות לקטר לאלהים אחֵרים ויַּכְעס את יהוה אלהי אבתיו׃
26 ויתר דבריו וכל דרכיו הראשנים והאחרונים הנם כתובים על ספר מלכי
27 יהודה וישראל׃ וישכב אחז עם אבתיו ויקברֻהו בעיר בירושלם כי לא הֱביאוהו
לקברי מלכי ישראל וימלך יחזקיָהו בנו תחתיו׃

29,א יחזקיהו מלך בן עשרים וחמש שנה ועשרים ותשע שנה מלך בירושלם ושם
2 אמו אביה בת זכריהו׃ ויעש הישר בעיני יהוה ככל אשר עשה דויד אביו׃
3 הוא בשנה הראשונה למלכו בחדש הראשון פתח את דלְתות בית יהוה
ה.4 ויחַזקם׃ ויבֵא את הכהנים ואת הלוים ויַּאספם לרחוב המזרח׃ ויאמר להם שמעוני
הלוים עתה התקדשו וקַדשו את בית יהוה אלהי אבותיכם והוציאו את הנִּדה

26,א ויקחו כל עם יהודה את עֻזיהו והוא בן שש עשרה שנה וימליכו אתו תחת
2 אביו אמציהו׃ הוא בנה את אילות וישיבה ליהודה אחרי שכב המלך עם
3 אבתיו׃ בן שש עשרה שנה עזיהו במלכו וחמשים ושתַים שנה מלך בירושלם ושם
4 אמו יכליה מן ירושלם׃ ויעש הישר בעיני יהוה ככל אשר עשה אמציהו אביו׃
ה ויהי לדרש אלהים בימי זכריהו המבין בראֹת האלהים ובימי דרשו את יהוה
הצליחו האלהים׃
6 ויצא וילחם בפלשתים ויפרץ את חומת גת ואת חומת יַבְנֵה ואת חומת
7 אשדוד ויבנה ערים באשדוד ובפלשתים׃ ויעזרהו האלהים על פלשתים ועל
8 הערביים היושבים בגור בעל והמעונים׃ ויתנו העמונים מנחה לעזיהו וילך שמו
9 עד לבוא מצרים כי החזיק עד למעלה׃ ויבן עזיהו מגדלים בירושלם על שער
י הפִּנה ועל שער הגיא ועל המִקְצוע ויחזקם׃ ויבן מגדלים במדבר ויחצב בֹּרות
רבים כי מקנה רב היה לו ובשפֵלה ובמישור אכרים וכרמים בהרים ובכרמל כי
אהב אדמה היה׃
11 ויהי לעזיהו חיל עשה מלחמה יוצאי צבא לגדוד במספר פקֻדתם ביד יעיאל
12 הסופר ומַעֲשׂיהו השוטר על יד חנניהו משרי המלך׃ כל מספר ראשי האבות
13 לגבורי חיל אלפַּים ושש מאות׃ ועל ידם חיל צבא שלש מאות אלף ושבעת
14 אלפים וחמש מאות עושה מלחמה בכח חיל לעזור למלך על האויב׃ ויכֶן להם
טו עזיהו לכל הצבא מגִנים ורמחים וכובעים ושריֹנות וקשתות ולאבני קלעים׃ ויעש
בירושלם חִשְּׁבֹנות מחשבת חושב להיות על המגדלים ועל הפִּנות לירוא בחצים
ובאבנים גדלות ויצא שמו עד למרחוק כי הפליא להֵעזר עד כי חזק׃
16 וכחֶזְקתו גבה לבו עד להשחית וימעל ביהוה אלהיו ויבא אל היכל יהוה
17 להקטיר על מזבח הקטרת׃ ויבא אחריו עזריהו הכהן ועמו כהנים ליהוה שמונים
18 בני חיל׃ ויעמדו על עזיהו המלך ויאמרו לו לא לך עזיהו להקטיר ליהוה כי
לכהנים בני אהרן המקֻדשים להקטיר צא מן המקדש כי מעלת ולא לך לכבוד
19 מיהוה אלהים׃ ויזעף עזיהו ובידו מקטרת להקטיר ובזעפו עם הכהנים והצָּרַעת
כ זרחה במִצְחו לפני הכהנים בבית יהוה מעל למזבח הקטרת׃ ויפן אליו עזריהו
כהן הראש וכל הכהנים והנה הוא מצֹרע במִצְחו ויבהִלוהו משם וגם הוא נדחף
21 לצאת כי נגעו יהוה׃ ויהי עזיהו המלך מצֹרע עד יום מותו וישב בית החפשית
מצֹרע כי נגזר מבית יהוה ויותם בנו על בית המלך שופט את עם הארץ׃
23.22 ויתר דברי עזִיהו הראשנים והאחרנים כתב ישעיהו בן אמוץ הנביא׃ וישכב
עזיהו עם אבתיו ויקברו אתו עם אבתיו בשדה הקבורה אשר למלכים כי אמרו
מצורע הוא וימלך יותם בנו תחתיו׃

27,א בן עשרים וחמש שנה יותם במלכו ושש עשרה שנה מלך בירושלם ושם
2 אמו ירושה בת צדוק׃ ויעש הישר בעיני יהוה ככל אשר עשה עזיהו אביו רק
3 לא בא אל היכל יהוה ועוד העם משחיתים׃ הוא בנה את שער בית יהוה
4 העליון ובחומת העֹפל בנה לרב׃ וערים בנה בהר יהודה ובחרשים בנה בירניות
ה ומגדלים׃ והוא נלחם עם מלך בני עמון ויחזק עליהם ויתנו לו בני עמון בשנה
ההיא מאה כִּכַּר כסף ועשרת אלפים כֹּרים חִטִּים ושעורים עשרת אלפים זאת
6 השיבו לו בני עמון ובשנה השנית והשלִשית׃ ויתחזק יותם כי הכין דרכיו לפני
יהוה אלהיו׃
7 ויתר דברי יותם וכל מלחמתיו ודרכיו הנם כתובים על ספר מלכי ישראל
8 ויהודה׃ בן עשרים וחמש שנה היה במלכו ושש עשרה שנה מלך בירושלם׃
9 וישכב יותם עם אבתיו ויקברו אתו בעיר דויד וימלך אחז בנו תחתיו׃

24,27 בן שמרית המואבית: ובניו ורב המשא עליו ויסוד בית האלהים הנם כתובים
על מדרש ספר המלכים וימלך אמציהו בנו תחתיו:

25,א בן עשרים וחמש שנה מלך אמציהו ועשרים ותשע שנה מלך בירושלם ושם
3.2 אמו יהועדן מירושלים: ויעש הישר בעיני יהוה רק לא בלבב שלם: ויהי כאשר
4 חזקה הממלכה ‹בידו› ויהרג את עבדיו המכים את המלך אביו: ואת בניהם לא
המית ככתוב בתורה בספר משה אשר צוה יהוה לאמר לא ימותו אבות על
בנים ובנים לא ימותו על אבות כי איש בחטאו ימותו:
ה ויקבץ אמציהו את יהודה ויעמידם לבית אבות לשרי האלפים ולשרי המאות
לכל יהודה ובנימן ויפקדם למבן עשרים שנה ומעלה וימצאם שלש מאות אלף
6 בחור יוצא צבא אחז רמח וצנה: וישכר מישראל מאה אלף גבור חיל במאה
7 ככר כסף: ואיש האלהים בא אליו לאמר המלך אל יבוא עמך צבא ישראל כי
8 אין יהוה עם ישראל כל בני אפרים: כי אם ‹› אתה ‹תחשב ל›חזק ‹בזאת›
9 יכשילך האלהים לפני אויב כי יש כח באלהים לעזור ולהכשיל: ויאמר אמציהו
לאיש האלהים ומה לעשות למאות הככר אשר נתתי לגדוד ישראל ויאמר איש
י האלהים יש ליהוה לתת לך הרבה מזה: ויבדילם אמציהו להגדוד אשר בא אליו
מאפרים ללכת למקומם ויחר אפם מאד ביהודה וישובו למקומם בחרי אף:
11 ואמציהו התחזק וינהג את עמו וילך גיא המלח ויך את בני שעיר עשרת אלפים:
12 ועשרת אלפים חיים שבו בני יהודה ויביאום לראש הסלע וישליכום מראש הסלע
13 וכלם נבקעו: ובני הגדוד אשר השיב אמציהו מלכת עמו למלחמה ויפשטו בערי
יהודה משמרון ועד בית חורון ויכו מהם שלשת אלפים ויבזו בזה רבה:
14 ויהי אחרי בוא אמציהו מהכות את אדומים ויבא את אלהי בני שעיר
טו ויעמידם לו לאלהים ולפניהם ישתחוה ולהם יקטר: ויחר אף יהוה באמציהו
וישלח אליו נביא ויאמר אליו למה דרשת את אלהי העם אשר לא הצילו את
16 עמם מידך: ויהי בדברו אליו ויאמר לו הליועץ למלך נתנוך חדל לך למה יכוך
ויחדל הנביא ויאמר ידעתי כי יעץ אלהים להשחיתך כי עשית זאת ולא שמעת
לעצתי:
17 ויועץ אמציהו מלך יהודה וישלח אל יואש בן יהואחז בן יהוא מלך ישראל
18 לאמר לך נתראה פנים: וישלח יואש מלך ישראל אל אמציהו מלך יהודה לאמר
החוח אשר בלבנון שלח אל הארז אשר בלבנון לאמר תנה את בתך לבני לאשה
19 ותעבר חית השדה אשר בלבנון ותרמס את החוח: אמרת הנה הכית את אדום
ונשאך לבך ‹להכבד› עתה שבה בביתך למה תתגרה ברעה ונפלת אתה ויהודה
כ עמך: ולא שמע אמציהו כי מהאלהים היא למען תתם ביד כי דרשו את אלהי
21 אדום: ויעל יואש מלך ישראל ויתראו פנים הוא ואמציהו מלך יהודה בבית שמש
23.22 אשר ליהודה: וינגף יהודה לפני ישראל וינסו איש לאהליו: ואת אמציהו מלך
יהודה בן יואש בן יהואחז תפש יואש מלך ישראל בבית שמש ויביאהו ירושלם
24 ויפרץ בחומת ירושלם משער אפרים עד שער הפנה ארבע מאות אמה: ולקח
כל הזהב והכסף ואת כל הכלים הנמצאים בבית האלהים עם עבד אדום ואת
אצרות בית המלך ואת בני התערבות וישב שמרון:
כה ויחי אמציהו בן יואש מלך יהודה אחרי מות יואש בן יהואחז מלך ישראל
26 חמש עשרה שנה: ויתר דברי אמציהו הראשנים והאחרונים הלא הנם כתובים
27 על ספר מלכי יהודה וישראל: ומעת אשר סר אמציהו מאחרי יהוה ויקשרו עליו
28 קשר בירושלם וינס לכישה וישלחו אחריו לכישה וימיתהו שם: וישאהו על הסוסים
ויקברו אתו עם אבתיו בעיר ‹דויד›:

23,18 כהן הבעל הרגו לפני המזבחות׃ וישם יהוידע פקדת בית יהוה ביד הכהנים
‹ו›הלוים אשר חלק דויד על בית יהוה להעלות עלות יהוה ככתוב בתורת משה
19 בשמחה ובשיר על ידי דויד׃ ויעמד השוערים על שערי בית יהוה ולא יבוא
כ טמא לכל דבר׃ ויקח את שרי המאות ואת האדירים ואת המושלים בעם ואת
כל עם הארץ ויורד את המלך מבית יהוה ויבאו בתוך שער העליון בית המלך
21 ויושיבו את המלך על כסא הממלכה׃ וישמחו כל עם הארץ והעיר שקטה ואת
עתליהו המיתו בחרב׃

24,א בן שבע שנים יואש במלכו וארבעים שנה מלך בירושלם ושם אמו צביה
3.2 מבאר שבע׃ ויעש יואש הישר בעיני יהוה כל ימי יהוידע הכהן׃ וישא לו
יהוידע נשים שתים ויולד בנים ובנות׃
ה.4 ויהי אחרי כן היה עם לב יואש לחדש את בית יהוה׃ ויקבץ את הכהנים
והלוים ויאמר להם צאו לערי יהודה וקבצו מכל ישראל כסף לחזק את בית
6 אלהיכם מדי שנה בשנה ואתם תמהרו לדבר ולא מהרו הלוים׃ ויקרא המלך
ליהוידע הראש ויאמר לו מדוע לא דרשת על הלוים להביא מיהודה ומירושלם
7 את משאת משה עבד יהוה והקהל לישראל לאהל העדות׃ כי עתליהו המרשעת
8 ‹ו›בניה פרצו את בית האלהים וגם כל קדשי בית יהוה עשו לבעלים׃ ויאמר
9 המלך ויעשו ארון אחד ויתנהו בשער בית יהוה חוצה׃ ויתנו קול ביהודה
י ובירושלם להביא ליהוה משאת משה עבד האלהים על ישראל במדבר׃ וישמחו
11 כל השרים וכל העם ויביאו וישליכו לארון עד לכלה׃ ויהי בעת יביא את הארון
אל פקדת המלך ביד הלוים וכראותם כי רב הכסף ובא סופר המלך ופקיד כהן
הראש ויערו את הארון וישאהו וישבהו אל מקמו כה עשו ליום ביום ויאספו
12 כסף לרב׃ ויתנהו המלך ויהוידע אל עושי מלאכת עבודת בית יהוה ויהיו
שכרים חצבים וחרשים לחדש בית יהוה וגם לחרשי ברזל ונחשת לחזק את בית
13 יהוה׃ ויעשו עשי המלאכה ותעל ארוכה למלאכה בידם ויעמידו את בית האלהים
14 על מתכנתו ויאמצהו׃ וככלותם הביאו לפני המלך ויהוידע את שאר הכסף
ויעשהו כלים לבית יהוה כלי שרת והעלות וכפות וכלי זהב וכסף ויהיו מעלים
עלות בבית יהוה תמיד כל ימי יהוידע׃
16.טו ויזקן יהוידע וישבע ימים וימת בן מאה ושלשים שנה במותו׃ ויקברהו בעיר
17 דויד עם המלכים כי עשה טובה בישראל ועם האלהים וביתו׃ ואחרי מות יהוידע
18 באו שרי יהודה וישתחוו למלך אז שמע המלך אליהם׃ ויעזבו את בית יהוה
אלהי אבותיהם ויעבדו את האשרים ואת העצבים ויהי קצף על יהודה וירושלם
19 באשמתם זאת׃ וישלח בהם נבאים להשיבם אל יהוה ויעידו בם ולא האזינו׃
כ ורוח אלהים לבשה את זכריה בן יהוידע הכהן ויעמד מעל לעם ויאמר להם כה
אמר האלהים למה אתם עברים את מצות יהוה ולא תצליחו כי עזבתם את יהוה
22.21 ויעזב אתכם׃ ויקשרו עליו וירגמהו אבן במצות המלך בחצר בית יהוה׃ ולא זכר
יואש המלך החסד אשר עשה יהוידע אביו עמו ויהרג את בנו וכמותו אמר ירא
יהוה וידרש׃
23 ויהי לתקופת השנה עלה עליו חיל ארם ויבאו אל יהודה וירושלם וישחיתו
24 את כל שרי העם מעם וכל שללם שלחו למלך דרמשק׃ כי במצער אנשים באו
חיל ארם ויהוה נתן בידם חיל לרב מאד כי עזבו את יהוה אלהי אבותיהם ואת
כה יואש עשו שפטים׃ ובלכתם ממנו כי עזבו אתו במחלים רבים התקשרו עליו
עבדיו בדמי בן‹י› יהוידע הכהן ויהרגהו על מטתו וימת ויקברהו בעיר דויד ולא
26 קברהו בקברות המלכים׃ ואלה המתקשרים עליו זבד‹ו› בן שמעת העמונית ויהוזבד

גם הוא הלך בדרכי בית אחאב כי אמו היתה יועצתו להרשיע: ויעש הרע בעיני 22,4·3
יהוה כבית אחאב כי המה היו לו יועצים אחרי מות אביו למשחית לו: גם ה
בעצתם הלך וילך את יהורם בן אחאב מלך ישראל למלחמה על חזאל מלך
ארם ברמות גלעד ויכו הארמים את יורם: וישב להתרפא ביזרעאל ‹מן› המכ‹ות› 6
אשר הכהו ברמה בהלחמו את חזהאל מלך ארם ו‹א›ח‹ז›יהו בן יהורם מלך יהודה
ירד לראות את יהורם בן אחאב ביזרעאל כי חלה הוא: ומאלהים היתה תבוסת 7
אחזיהו לבוא אל יורם ובבאו יצא עם יהורם אל יהוא בן נמשי אשר משחו
יהוה להכרית את בית אחאב: ויהי כהשפט יהוא עם בית אחאב וימצא את 8
שרי יהודה ובני אחי אחזיהו משרתים לאחזיהו ויהרגם: ויבקש את אחזיהו 9
וילכדהו והוא מתחבא בשמרון ויבאהו אל יהוא וימי‹ת›הו ויקברהו כי אמרו
בן יהושפט הוא אשר דרש את יהוה בכל לבבו ואין לבית אחזיהו לעצר כח
לממלכה:

ועתליהו אם אחזיהו ראתה כי מת בנה ותקם ות‹א›בד את כל זרע הממלכה י
לבית יהודה: ותקח יהושבע‹ת› בת המלך את יואש בן אחזיהו ותגנב אתו מתוך 11
בני המלך המומתים ותתן אתו ואת מינקתו בחדר המטות ותסתירהו יהושבע‹ת›
בת המלך יהורם אשת יהוידע הכהן כי היא היתה אחות אחזיהו מפני עתליהו
ולא המיתתהו: ויהי את‹ה› בבית האלהים מתחבא שש שנים ועתליה מלכת 12
על הארץ:
ובשנה השבעית התחזק יהוידע ויקח את שרי המאות לעזריה בן ירחם 23,א
ולישמעאל בן יהוחנן ולעזריהו בן עובד ואת מעשיהו בן עדיהו ואת אלישפט בן
זכרי‹ה› עמו בברית: ויסבו ביהודה ויקבצו את הלוים מכל ערי יהודה וראשי האבות 2
לישראל ויבאו אל ירושלם: ויכרת כל הקהל ברית בבית האלהים עם המלך 3
ויאמר להם הנה בן המלך ימלך כאשר דבר יהוה על בני דויד: זה הדבר אשר 4
תעשו השלשית מכם באי השבת לכהנים וללוים לשערי הספים: והשלשית בבית ה
המלך והשלשית בשער היסוד וכל העם בחצרות בית יהוה: ואל יבוא בית יהוה 6
כי אם הכהנים והמשרתים ללוים המה יבאו כי קדש המה וכל העם ישמרו
משמרת יהוה: והקיפו הלוים את המלך סביב איש וכליו בידו והבא אל הבית 7
יומת והיו את המלך בבאו ובצאתו: ויעשו הלוים וכל יהודה ככל אשר צוה 8
יהוידע הכהן ויקחו איש את אנשיו באי השבת עם יוצאי השבת כי לא פטר
יהוידע הכהן את המחלקות: ויתן יהוידע הכהן לשרי המאות את החניתים ואת 9
המגנות ואת השלטים אשר למלך דויד אשר בית האלהים: ויעמד את כל העם י
ואיש שלחו בידו מכתף הבית הימנית עד כתף הבית השמאלית למזבח ולבית
על המלך סביב: ויוציאו את בן המלך ויתנו עליו את הנזר ואת הצ‹ע›דות וימליכו 11
אתו וימשחהו יהוידע ובניו ויאמרו יחי המלך:
ותשמע עתליהו את קול העם הרצים והמהללים את המלך ותבוא אל העם 12
בית יהוה: ותרא והנה המלך עומד על עמודו במבוא והשרים והחצצרות על 13
המלך וכל עם הארץ שמח ותוקע בחצצרות והמשוררים בכלי השיר ומודיעים
להלל ותקרע עתליהו את בגדיה ותאמר קשר קשר: ויצ‹א› יהוידע הכהן את שרי 14
המאות פקודי החיל ויאמר אלהם הוציאוה אל מבית השדרות והבא אחריה
יומת בחרב כי אמר הכהן לא תמיתוה בית יהוה: וישימו לה ידים ותבוא אל טו
מבוא שער הסוסים בית המלך וימיתוה שם:
ויכרת יהוידע ברית בין ‹יהוה› ובין כל העם ובין המלך להיות לעם ליהוה: 16
ויבאו כל העם בית הבעל ויתצהו ואת מזבחתיו ואת צלמיו שברו ואת מתן 17

20,29 ירושלם בנבלים ובכנֹרות ובחצֹצרות אל בית יהוה: ויהי פחד אלהים על כל
ל ממלכות הארצות בשמעם כי נלחם יהוה עם אויבי ישראל: ותשקט מלכות
יהושפט וינח לו אלהיו מסביב:
31 וימלך יהושפט על יהודה בן שלשים וחמש שנה במלכו ועשרים וחמש שנה
32 מלך בירושלם ושם אמו עזובה בת שִׁלְחִי: וילך בדרך אביו אסא ולא סר ממנה
33 לעשות הישר בעיני יהוה: אך הבמות לא סרו ועוד העם לא הכינו לבבם לאלהי
34 אבתיהם: ויתר דברי יהושפט הראשנים והאחרֹנים הנם כתובים בדברי יהוא בן
חֲנָני אשר העלה על ספר מלכי ישראל:
לה ואחרי כן אתחבר יהושפט מלך יהודה עם אחזיה מלך ישראל הוא הרשיע
36 לעשות: ויחַברהו עמו לעשות אניות ללכת תרשיש ויעשו אניות בעֶצְיון גבר:
37 ויתנבא אליעזר בן דוד‹י›הו ממָּרֵשה על יהושפט לאמר בהתחבֶּרְךָ עם אחזְיהו
פרץ יהוה את מעשיך וישברו אניות ולא עצרו ללכת אל תרשיש:

21,א וישכב יהושפט עם אבתיו ויקבר עם אבתיו בעיר דויד וימלך יהורם בנו
2 תחתיו: ולו אחים בני יהושפט . . . . . ויחיאל וזכריהו ועזריהו ומיכאל ושפטיהו
3 כל אלה בני יהושפט מלך י‹הודה›: ויתן להם אביהם מתָּנות רבות לכסף ולזהב
ולמִגְדנות עם ערי, מצורות ביהודה ואת הממלכה נתן ליהורם כי הוא הבכור:
4 ויקם יהורם על ממלכת אביו ויתחזק ויהרג את כל אחיו בחרב וגם משרי ישראל:
6.ה בן שלשים ושתַּים שנה יהורם במלכו ושמונה שנים מלך בירושלם: וילך בדרך
מלכי ישראל כאשר עשו בית אחאב כי בת אחאב היתה לו לאשה ויעש הרע
7 בעיני יהוה: ולא אבה יהוה להשחית את בית דויד למען הברית אשר כרת
לדויד וכאשר אמר לתת לו ניר ‹ול›פ‹נ›יו כל הימים:
9.8 בימיו פשע אדום מתחת יד יהודה וימליכו עליהם מלך: ויעבר יהורם
451 ‹צ›עיר‹ה› וכל הרכב עמו ויהי קם לילה ויך את אדום הסובב אליו וא‹ל› שרי
י הרכב: ויפשע אדום מתחת יד יהודה עד היום הזה אז תפשע לִבְנה בעת ההיא
11 מתחת ידו כי עזב את יהוה אלהי אבתיו: גם הוא עשה במות ב‹ע›רי יהודה
ויֶּזֶן את ישבי ירושלם ויַּדַּח את יהודה:
12 ויבא אליו מכתב מאליהו הנביא לאמר כה אמר יהוה אלהי דויד אביך
13 תחת אשר לא הלכת בדרכי יהושפט אביך ובדרכי אסא מלך יהודה: ותלך בדרך
מלכי ישראל ותַּזְנה את יהודה ואת ישבי ירושלם כהַזְנות בית אחאב וגם את
14 אחיך בית אביך הטובים ממך הרגת: הנה יהוה נגף מַגֵּפה גדולה בעמך ובבניך
טו ובנשיך ובכל רכושך: ואתה בחֳלָיים רבים במחלה מֵעיך עד יֵצאו מֵעיך מן החלי
ימים על ימים:
17.16 ויָּעַר יהוה על יהורם את רוח הפלשתים והעַרְבים אשר על יד כושים: ויעלו
ביהודה ויבקעוהָ וישבו את כל הרכוש הנמצא לבית המלך וגם בניו ונשיו ולא
18 נשאר לו בן כי אם יהואחז קטֹן בניו: ואחרי כל זאת נגפו יהוה במֵעיו לחֳלי
19 לאין מרפֵּא: ויהי לימים מימים וכעת צאת הקץ לימים שנַים יצאו מֵעיו עם חָלְיו
כ וימת בתחלֻאים רעים ולא עשו לו עַמו שרֵפה כשרפת אבתיו: בן שלשים ושתַּים
היה במלכו ושמונה שנים מלך בירושלם וילך בלא חֶמְדה ויקברֻהו בעיר דויד
ולא בקברות המלכים:

22,א וימליכו יושבי ירושלם את אחזיהו בנו הקטֹן תחתיו כי כל הראשנים הרג
2 הגדוד הבא בעַרְבים למחנה וימלך אחזיהו בן יהורם מלך יהודה: בן . . . .
שנה אחזיהו במלכו ושנה אחת מלך בירושלם ושם אמו עתליהו בת עמרי:

עליהם לאמר כה תעשון ביראת יהוה באמונה ובלבב שלֵם׃ וכל ריב אשר יבוא 19,י
עליכם מאחיכם הישבים בעריהם בין דם לדם בין תורה למִצוה לחֻקים ולמשפטים
והזהרתם אתם ולא יאשמו ליהוה והיה קצף עליכם ועל אחיכם כה תעשון ולא
תֶאְשמו׃ והנה אמריהו כהן הראש עליכם לכל דבר יהוה וזבדיהו בן ישמעאל 11
הנגיד לבית יהודה לכל דבר המלך ושטרים הלוים לפניכם חִזקו ועשו ויהי יהוה
עם הטוב׃

ויהי אחרי כן באו בני מואב ובני עמון ועמהם מה‹מע›ונים על יהושפט 20,א
למלחמה׃ ויבאו ויגידו ליהושפט לאמר בא עליך המון רב מעֵבר לים מא‹ד›ם 2
והנם בחַצְצון תָמָר היא עין גדי׃ ויִרא ויתן יהושפט את פניו לדרוש ליהוה ויקרא 3
צום על כל יהודה׃ ויקבצו יהודה לבקש מיהוה גם מכל ערי יהודה באו לבקש 4
את יהוה׃ ויעמד יהושפט בקהַל יהודה וירושלם בבית יהוה לפני החצֵר החדָשה׃ ה
ויאמר יהוה אלהי אבתינו הלא אתה הוא אלהים בשמים ואתה מושל בכל 6
ממלכות הגוים ובידך כח וגבורה ואין עמך להתיצב׃ הלא אתה אלהינו הורשת 7
את ישבי הארץ הזאת מלפני עמך ישראל ותתנה לזרע אברהם אֹהַבְךָ לעולם׃
ויֵשבו בה ויבנו לך בה מקדש לשמך לאמר׃ אם תבוא עלינו רעה חרב שפוט 9.8
ודבר ורָעָב נעמדה לפני הבית הזה ולפניך כי שמך בבית הזה ונזעק אליך
מצָּרתינו ותשמע ותושיע׃ ועתה הנה בני עמון ומואב והר שֵׂעיר אשר לא נתתה י
לישראל לבוא בהם בבאם מארץ מצרים כי סרו מעליהם ולא השמידום׃ והנה 11
הם גֹמלים עלינו לבוא לגָרְשנו מירֻשָּׁתך אשר הורשתנו׃ אלהינו הלא תשפט בם 12
כי אין בנו כח לפני ההמון הרב הזה הבא עלינו ואנחנו לא נדע מה נעשה
כי עליך עינינו׃ וכל יהודה עֹמדים לפני יהוה גם טַפּם ‹ו›הנשים[α]׃ 13

ו‹י›ח‹ז›יאל בן זכריהו בן בְנָיה בן ‹י›ע‹י›אל בן מתניה הלֵוי מן בני אסף היתה 14
עליו רוח יהוה בתוך הקהל׃ ויאמר הקשיבו כל יהודה וישבי ירושלם והמלך טו
יהושפט כה אמר יהוה לכם אתם אל תיראו ואל תֵּחַתו מפני ההמון הרב הזה
כי לא לכם המלחמה כי לאלהים׃ מחר רדו עליהם הנם עֹלים במעלה הציץ 16
ומצאתם אתם בסוף הנחל פני מדבר ירואל׃ לא לכם להלחם בזאת התיצבו 17
עמדו וראו את ישועת יהוה עמכם יהודה וירושלם אל תיראו ואל תֵּחַתו מחר
צאו לפניהם ויהוה עמכם׃ ויקד יהושפט אפַּים ארצה וכל יהודה וישבי ירושלם 18
נפלו לפני יהוה להשתחות ליהוה׃ ויקֻמו הלוים מן בני הקהתים ומן בני הקָרחים 19
להלל ליהוה אלהי ישראל בקול גדול למעלה׃

וישכימו בבקר ויצאו למדבר תקוע ובצאתם עמד יהושפט ויאמר שמעוני כ
יהודה וישבי ירושלם האמינו ביהוה אלהיכם ותֵאמנו האמינו בנביאיו והצליחו׃
ויִוָּעץ אל העם ויעמֵד משררים ליהוה ומהַללים להדרת קדש בצאת לפני החלוץ 21
ואמרים הודו ליהוה כי לעולם חסדו׃ ובעת הֵחֵלו ברִנה ותהלה נתן יהוה מאָרבים 22
על בני עמון מואב והר שֵׂעיר הבאים ליהודה וינָגפו׃ ויעמדו בני עמון ומואב 23
על ישבי הר שֵׂעיר להחרים ולהשמיד וככלותם ביושבי שֵׂעיר עזרו איש ברעהו
למשחית׃ ויהודה בא על המִצְפֶּה למדבר ויפנו אל ההמון והנם פגרים נפלים 24
ארצה ואין פליטה׃ ויבא יהושפט ועַמו לבז את שלָלם וימצאו בהמ‹ה› לרב ורכוש כה
‹ב›‹ג›‹ד›ים וכלי חמֻדות וינצלו להם לאין משא ויהיו ימים שלושה בזזים את השלל
כי רב הוא׃ וביום הרביעי נקהלו לעֵמק ברָכה כי שם ברכו את יהוה על כן 26
קראו את שם המקום ההוא עמק ברכה עד היום׃ ויָשבו כל איש יהודה וירושלם 27
ויהושפט בראשם לשוב אל ירושלם בשמחה כי שמחם יהוה מאויביהם׃ ויבאו 28

(α) 20,13 ובניהם

18,11 כנענה קרני ברזל ויאמר כה אמר יהוה באלה תנגח את ארם עד כלותם: וכל
הנביאים נבאים כן לאמר עלה רמת גלעד והצלח ונתן יהוה ביד המלך:
12 והמלאך אשר הלך לקרא למיכיהו דבר אליו לאמר הנה דבר‹י› הנביאים
13 פה אחד טוב אל המלך ויהי נא דברך כאחד מהם ודברת טוב: ויאמר מיכיהו
14 חי יהוה כי את אשר יאמר אלהי אתו אדבר: ויבא אל המלך ויאמר המלך
אליו מיכה הנלך אל רמת גלעד למלחמה אם אחדל ויאמר עלו והצליחו וינתנו
טו בידכם: ויאמר אליו המלך עד כמה פעמים אני משביעך אשר לא תדבר אלי רק
16 אמת בשם יהוה: ויאמר ראיתי את כל ישראל נפוצים על ההרים כצאן אשר
17 אין להן רעה ויאמר יהוה לא אדנים לאלה ישובו איש לביתו בשלום: ויאמר
מלך ישראל אל יהושפט הלא אמרתי אליך לא יתנבא עלי טוב כי אם לרע:
18 ויאמר ל‹א› כן שמעו דבר יהוה ראיתי את יהוה יושב על כסאו וכל צבא השמים
19 עמדים על ימינו ושמאלו: ויאמר יהוה מי יפתה את אחאב מלך ישראל ויעל
כ ויפל ברמת גלעד ויאמר זה ‹› ככה וזה אמר ככה: ויצא הרוח ויעמד לפני יהוה
21 ויאמר אני אפתנו ויאמר יהוה אליו במה: ויאמר אצא והייתי לרוח שקר בפי
22 כל נביאיו ויאמר תפתה וגם תוכל צא ועשה כן: ועתה הנה נתן יהוה רוח שקר
בפי נביאיך אלה ויהוה דבר עליך רעה:
23 ויגש צדקיהו בן כנענה ויך את מיכיהו על הלחי ויאמר אי זה הדרך עבר
24 רוח יהוה מאתי לדבר אתך: ויאמר מיכיהו הנך ראה ביום ההוא אשר תבוא
כה חדר בחדר להחבא: ויאמר מלך ישראל קחו את מיכיהו והשיבהו אל אמ‹ו›ן שר
26 העיר ואל יואש בן המלך: ואמרתם כה אמר המלך שימו זה בית הכלא והאכילהו
27 לחם לחץ ומים לחץ עד שובי בשלום: ויאמר מיכיהו אם שוב תשוב בשלום לא
דבר יהוה בי(α):
29.28 ויעל מלך ישראל ויהושפט מלך יהודה אל רמת גלעד: ויאמר מלך ישראל
אל יהושפט ‹א›תחפש ו‹א›בוא במלחמה ואתה לבש בגדיך ויתחפש מלך ישראל
ל ויבאו במלחמה: ומלך ארם צוה את שרי הרכב אשר לו לאמר לא תלחמו את
31 הקטן ואת הגדול כי אם את מלך ישראל לבדו: ויהי כראות שרי הרכב את
יהושפט והמה אמרו מלך ישראל הוא ויסבו עליו להלחם ויזעק יהושפט ויהוה
32 עזרו ויסיתם אלהים ממנו: ויהי כראות שרי הרכב כי לא היה מלך ישראל
33 וישובו מאחריו: ואיש משך בקשת לתמו ויך את מלך ישראל בין הדבקים ובין
34 השרין ויאמר לרכב הפך ידיך והוצאתני מן המ‹ל›ח‹מ›ה כי החליתי: ותעל
המלחמה ביום ההוא ומלך ישראל היה מעמיד במרכבה נכח ארם עד הערב
וימת לעת בוא השמש:
19,2. וישב יהושפט מלך יהודה אל ביתו בשלום לירושלם: ויצא אל פניו יהוא
בן חנני החזה ויאמר אל המלך יהושפט הלרשע לעזר ולשנאי יהוה תאהב ובזאת
3 עליך קצף מלפני יהוה: אבל דברים טובים נמצאו עמך כי בערת האשרות מן
הארץ והכינות לבבך לדרש האלהים:
4 וישב יהושפט בירושלם וישב ויצא בעם מבאר שבע עד הר אפרים וישיבם
ה אל יהוה אלהי אבותיהם: ויעמד שפטים בארץ בכל ערי יהודה הבצרות לעיר
6 ועיר: ויאמר אל השפטים ראו מה אתם עשים כי לא לאדם תשפטו כי ליהוה
7 ועמכם בדבר משפט: ועתה יהי פחד יהוה עליכם שמרו ועשו כי אין עם יהוה
8 אלהינו עולה ומשא פנים ומקח שחד: וגם בירושלם העמיד יהושפט מן הלוים
9 והכהנים ומראשי האבות לישראל למשפט יהוה ולריב‹י› וי‹ש›ב‹ו› ירושלם ׀ ויצו

(α) 18,27 ויאמר שמעו עמים כלם

נסכלת על זאת כי מעתה יש עמך מלחמות׃ ויכעס אסא אל הראה ויתנהו בית 16,י
המהפכת כי בזעף עִמו על זאת וירצץ אסא מן העם בעת ההיא׃
והנה דברי אסא הראשונים והאחרונים הנם כתובים על ספר המלכים ליהודה 11
וישראל׃
ויֶּחֱלֶא אסא בשנת שלושים ותשע למלכותו ברגליו עד למעלה חלְיו וגם 12
בחליו לא דרש את יהוה כי ברפאים׃ וישכב אסא עם אבתיו וימת בשנת ארבעים 13
ואחת למלכו׃ ויקברֻהו בקברֹתיו אשר כרה לו בעיר דויד וישכיבֻהו במשכב אשר 14
מִלֵּא בשמים וזנים מרֻקחים במִרְקחת מעשה וישרפו לו שרֵפה גדולה עד למאד׃

וימלך יהושפט בנו תחתיו ויתחזק על ישראל׃ ויתן חיל בכל ערי יהודה 17,2.א
הבצֻרות ויתן נציבים בארץ יהודה ובערי אפרַים אשר לכד אסא אביו׃ ויהי 3
יהוה עם יהושפט כי הלך בדרכי דויד אביו הראשונים ולא דרש לבעלים׃ כי 4
לאלהי אביו דרש ובמצְותיו הלך ולא כמעשה ישראל׃ ויכֶן יהוה את הממלכה ה
בידו ויתנו כל יהודה מנחה ליהושפט ויהי לו עשר וכבוד לרב׃ ויגבה לבו בדרכי 6
יהוה ועוד הסיר את הבמות ואת האשרים מיהודה׃
ובשנת שלוש למלכו שלח לשריו לבן חיל ולעבדיה ולזכריה ולנתנאל ולמִיכָיהו 7
ללמד בערי יהודה׃ ועמהם הלוים שמעְיהו ונתנְיהו וזבדְיהו ועשהאל ושמירמות 8
ויהונתן ואדניהו וטוביהו וטוב אדוניה הלוים ועמהם אלישמע ויהורם הכהנים׃
וילמדו ביהודה ועמהם ספר תורת יהוה ויסבו בכל ערי יהודה וילמדו בעם׃ 9
ויהי פחד יהוה על כל ממלכות הארצות אשר סביבות יהודה ולא נלחמו י
עם יהושפט׃ ומן פלשתים מביאים ליהושפט מנחה וכסף משא גם הערְבאים 11
מביאים לו צאן אילים שבעת אלפים ושבע מאות ותְישים שבעת אלפים ושבע
מאות׃ ויהי יהושפט הלך וגדֵל עד למעלה ויבן ביהודה בירָנִיות וערי מסכנות׃ 12
ומלאכה רבה היה לו בערי יהודה ואנשי מלחמה גבורי חיל בירושלם׃ ואלה 14.13
פקֻדתם לבית אבותיהם ליהודה שרי אלפים עַדְנה השר ועמו גבורי חיל שלש
מאות אלף׃ ועל ידו יהוחנן השר ועמו מאתַים ושמונים אלף׃ ועל ידו עמסיה 16.טו
בן זִכְרי המתנדב ליהוה ועמו מאתים אלף גבור חיל׃ ומן בנימן גבור חיל אלידע 17
ועמו נשקי קשת ומגֵן מאתַים אלף׃ ועל ידו יהוזבד ועמו מאה ושמונים אלף 18
חלוצי צבא׃ אלה המשָרתים את המלך מלבד אשר נתן המלך בערי המִבְצר בכל 19
יהודה׃
ויהי ליהושפט עשר וכבוד לרב ויתחתן לאחְאב׃ וירד לקץ שנים אל אחאב 18,2.א
לשמרון ויזבח לו אחאב צאן ובקר לרב ולעם אשר עמו ויסיתהו לעלות אל רמת
גלעד׃ ויאמר אחאב מלך ישראל אל יהושפט מלך יהודה התלך עמי רמת גלעד 3
ויאמר לו כמוני כמוך וכעַמך עמי‹α›׃ ויאמר יהושפט אל מלך ישראל דרש נא 4
כיום את דבר יהוה׃ ויקבץ מלך ישראל את הנביאים ארבע מאות איש ויאמר ה
אלֵהם הנלך אל רמת גלעד למלחמה אם אחדל ויאמרו עלה ויתן האלהים ביד
המלך׃ ויאמר יהושפט האין פה נביא ליהוה עוד ונדרשה מאתו׃ ויאמר מלך 7.6
ישראל אל יהושפט עוד איש אחד לדרוש את יהוה מאתו ואני שנֵאתיהו כי
איננו מתנבא עלי לטובה כי כל ימיו לרעה הוא מיכְיהו בן ימלא ויאמר יהושפט
אל יאמר המלך כן׃ ויקרא מלך ישראל אל סרים אחד ויאמר מַהֵר מיכהו בן 8
ימלא׃ ומלך ישראל ויהושפט מלך יהודה יושבים איש על כסאו מלֻבשים בגדי‹›
‹›כְבָדם פתח שער שמרון וכל הנביאים מתנבאים לפניהם׃ ויעש לו צדקיהו בן י

(α) 18,4 ועמך במלחמה

14 עליך נשענו ובשמך באנו על ההמון הזה יהוה אלהינו אתה אל יעצר עמך
12.11 אנוש׃ ויגף יהוה את הכושים לפני אסא ולפני יהודה וינסו הכושים׃ וירדפם
אסא והעם אשר עמו עד לגרר ויפל מכושים לאין להם מחיה כי נשברו לפני
13 יהוה ולפני מחנהו וישאו שלל הרבה מאד׃ ויכו את כל הערים סביבות גרר כי
14 היה פחד יהוה עליהם ויבזו את כל הערים כי בזה רבה היתה בהם׃ וגם אהלי
מקנה הכו וישבו צאן לרב וגמלים וישבו ירושלם׃

15,2.א ועזריהו בן עודד היתה עליו רוח אלהים׃ ויצא לפני אסא ויאמר לו שמעוני
אסא וכל יהודה ובנימן יהוה עמכם בהיותכם עמו ואם תדרשהו ימצא לכם ואם
3 תעזבהו יעזב אתכם׃ וימים רבים לישראל ללא אלהי אמת וללא כהן מורה וללא
ה.4 תורה׃ וישב בצר לו על יהוה אלהי ישראל ויבקשהו וימצא להם׃ ובעתים ההם
6 אין שלום ליוצא ולבא כי מהומות רבות על כל ישבי הארצות׃ וכתתו גוי בגוי
7 ועיר בעיר כי אלהים הממם בכל צרה׃ ואתם חזקו ואל ירפו ידיכם כי יש שכר
לפעלתכם׃

8 וכשמע אסא הדברים האלה והנבואה[α] התחזק ויעבר השקוצים מכל ארץ
יהודה ובנימן ומן הערים אשר לכד ‹ב›הר אפרים ויחדש את מזבח יהוה אשר
9 לפני אולם יהוה׃ ויקבץ את כל יהודה ובנימן והגרים עמהם מאפרים ומנשה
י ומשמעון כי נפלו עליו מישראל לרב בראתם כי יהוה אלהיו עמו׃ ויקבצו ירושלם
11 בחדש השלשי לשנת חמש עשרה למלכות אסא׃ ויזבחו ליהוה ביום ההוא מן
12 השלל הביאו בקר שבע מאות וצאן שבעת אלפים׃ ויבאו בברית לדרוש את יהוה
13 אלהי אבותיהם בכל לבבם ובכל נפשם׃ וכל אשר לא ידרש ליהוה אלהי ישראל
14 יומת למן קטן ועד גדול למאיש ועד אשה׃ וישבעו ליהוה בקול גדול ובתרועה
טו ובחצצרות ובשופרות׃ וישמחו כל יהודה על השבועה כי בכל לבבם נשבעו
ובכל רצונם בקשהו וימצא להם וינח יהוה להם מסביב׃

16 וגם מעכה אם אסא המלך הסירה מגבירה אשר עשתה לאשרה מפלצת
17 ויכרת אסא את מפלצתה וידק וישרף בנחל קדרון׃ והבמות לא סרו מישראל
18 רק לבב אסא היה שלם כל ימיו׃ ויבא את קדשי אביו וקדשיו בית האלהים
כסף וזהב וכלים׃

16,א; 15,19 ומלחמה לא היתה עד שנת שלשים וחמש למלכות אסא׃ בשנת שלשים
ושש למלכות אסא עלה בעשא מלך ישראל על יהודה ויבן את הרמה לבלתי
2 תת יוצא ובא לאסא מלך יהודה׃ ויצא אסא כסף וזהב מאצרות בית יהוה ובית
3 המלך וישלח אל בן הדד מלך ארם היושב בדרמשק לאמר׃ ברית ביני ובינך
ובין אבי ובין אביך הנה שלחתי לך כסף וזהב לך הפר בריתך את בעשא מלך
4 ישראל ויעלה מעלי׃ וישמע בן הדד אל המלך אסא וישלח את שרי החילים אשר
לו אל ערי ישראל ויכו את עיון ואת דן ואת אבל מים ואת כל כנ‹ר›ות[1243] נפתלי׃
ה.6 ויהי כשמע בעשא ויחדל מבנות את הרמה וישבת את מלאכתו׃ ואסא המלך
לקח את כל יהודה וישאו את אבני הרמה ואת עציה אשר בנה בעשא ויבן
בהם את גבע ואת המצפה׃

7 ובעת ההיא בא חנני הראה אל אסא מלך יהודה ויאמר אליו בהשענך על
8 מלך ארם ולא נשענת על יהוה אלהיך על כן נמלט חיל מלך ארם מידך׃ הלא
הכושים והלובים היו לחיל לרב לרכב ולפרשים להרבה מאד ובהשענך על יהוה
9 נתנם בידך׃ כי יהוה עיניו משטטות בכל הארץ להתחזק עם לבבם שלם אליו

(α) 15,8 עדד הנביא

בשנת שמונה עשרה למלך ירבעם וימלך אביה על יהודה: שלוש שנים מלך 13,2.א
בירושלם ושם אמו מ״עָ״כ״ה״ בת אוריאל מן גִּבְעה ומלחמה היתה בין אביה
ובין ירבעם: ויאסר אביה את המלחמה בחיל גבורי מלחמה ארבע מאות אלף 3
איש בחור וירבעם ערך עמו מלחמה בשמונה מאות אלף איש בחור גבור חיל:
ויקם אביה מעל להר צמר״ים אשר בהר אפרים ויאמר שמעוני ירבעם וכל 4
ישראל: הלא לכם לדעת כי יהוה אלהי ישראל נתן ממלכה לדויד על ישראל ה
לעולם לו ולבניו ברית מלח: ויקם ירבעם בן נבט עבד שלמה בן דויד וימרד על 6
אדניו: ויקבצו עליו אנשים רֵקים בני בליעל ויתאמצו על רחבעם בן שלמה 7
ורחבעם היה נער ורך לבב ולא התחזק לפניהם: ועתה אתם אמרים להתחזק 8
לפני ממלכת יהוה ביד בני דויד ואתם המון רב ועמכם עגלי זהב אשר עשה
לכם ירבעם לאלהים: הלא הִדחתם את כהני יהוה את בני אהרן והלוים ותעשו 9
לכם כהנים כעמי הארצות כל הבא למלא ידו בפר בן בקר ואילם שבעה והיה
כהן ללא אלהים: ואנחנו יהוה אלהינו ולא עזבנֻהו וכהנים משָׁרתים ליהוה בני י
אהרן והלוים במלאכת: ומקטִרים ליהוה עלות בבקר בבקר ובערב בערב וקטֹרת 11
סמים ומערכת לחם על השלחן הטהור ומנורת הזהב ונֵרֹתיהָ לבָעֵר בערב בערב
כי שמרים אנחנו את משמרת יהוה אלהינו ואתם עזבתם אתו: והנה עִמנו בראש 12
האלהים וכהניו וחצֹצרות התרועה להריע עליכם בני ישראל אל תלחמו עם יהוה
אלהי אבתיכם כי לא תצליחו:
וירבעם הֵסב את המאֲרב לבוא מאחריהם ויהיו לפני יהודה והמארב 13
מאחריהם: ויפנו יהודה והנה להם המלחמה פנים ואחור ויצעקו ליהוה והכהנים 14
מחצצרים בחצֹצרות: ויריעו איש יהודה ויהי בהריע איש יהודה והאלהים נגף טו
את ירבעם וכל ישראל לפני אביה ויהודה: וינוסו בני ישראל מפני יהודה ויתנם 16
אלהים בידם: ויכו בהם אביה ועַמו מכה רבה ויפלו חללים מישראל חמש מאות 17
אלף איש בחור: ויכנעו בני ישראל בעת ההיא ויֶאמצו בני יהודה כי נשענו על 18
יהוה אלהי אבותיהם: וירדף אביה אחרי ירבעם וילכד ממנו ערים את בית אל 19
ואת בנותיהָ ואת ישָׁנה ואת בנותיה ואת עפרון ובנתיה: ולא עצר כח ירבעם כ
עוד בימי אביהו ויגפהו יהוה וימת:
ויתחזק אביהו וישא לו נשים ארבע עשרה ויולד עשרים ושנַים בנים ושש 21
עשרה בנות: ויתר דברי אביה ודרכיו ודבריו כתובים במדרש הנביא עִדוֹ: וישכב 23.22
אביה עם אבתיו ויקברו אתו בעיר דויד וימלך אסא בנו תחתיו בימיו שקטה
הארץ עשר שנים:

ויעש אסא הטוב והישר בעיני יהוה אלהיו: ויָסר את מזבחות הנֵכָר והבמות 14,2.א
וישַׁבר את המצֵבות ויגַדע את האשֵׁרים: ויאמר ליהודה לדרוש את יהוה אלהי 3
אבותיהם ולעשות התורה והמצְוה: ויסר מכל ערי יהודה את הבמות ואת החמנים 4
ותשקט הממלכה לפניו: ויבן ערי מצורה ביהודה כי שקטה הארץ ואין עמו ה
מלחמה בשנים האלה כי הניח יהוה לו: ויאמר ליהודה נבנה את הערים האלה 6
ונסֵב חומה ומִגְדלים דלתַים ובריחים עודנו הארץ לפנינו כי דרשנו את יהוה
אלהינו דרשנו וינח לנו מסביב ויבנו ויצליחו: ויהי לאסא חיל נשא צִנה ורמח 7
מיהודה שלש מאות אלף ומבנימן נשאי מגֵן ודרכי קשת מאתַים ושמונים אלף
כל אלה גבורי חיל:
ויצא אליהם זרח הכושי בחיל אלף אלפים ומרכבות שלש מאות ויבא עד 8
מרֵשה: ויצא אסא לפניו ויערכו מלחמה בגֵיא צפָתה למרֵשה: ויקרא אסא אל י.9
יהוה אלהיו ויאמר יהוה אין עִמך לַעְזור בין רב לאין כח עזרנו יהוה אלהינו כי

II אחיכם שובו איש לביתו כי מאתי נהיה הדבר הזה וישמעו את דברי יהוה וישבו
מלכת אל ירבעם׃
6.ה וישב רחבעם בירושלם ויבן ערים למצור ביהודה׃ ויבן את בית לחם ואת
8.7 עיטם ואת תקוע׃ ואת בית צור ואת שוכו ואת עדלם׃ ואת גת ואת מרשה ואת
9.י זיף׃ ואת אדורים ואת לכיש ואת עזקה׃ ואת צרעה ואת אילון ואת חברון אשר
11 ביהודה ובבנימן ערי מצורות׃ ויחזק את המצורות ויתן בהם נגידים ואצרות
12 מאכל ושמן ויין׃ ובכל עיר ועיר צנות ורמחים ויחזקם להרבה מאד׃
13 ויהי לו יהודה ובנימן ׀ והכהנים והלוים אשר בכל ישראל התיצבו עליו מכל
14 גבולם׃ כי עזבו הלוים את מגרשיהם ואחזתם וילכו ליהודה ולירושלם כי הזניחם
טו ירבעם ובניו מכהן ליהוה׃ ויעמד לו כהנים לבמות ולשעירים ולעגלים אשר עשה׃
16 ואחריהם מכל שבטי ישראל הנתנים את לבבם לבקש את יהוה אלהי ישראל
17 באו ירושלם לזבוח ליהוה אלהי אבותיהם׃ ויחזקו את מלכות יהודה ויאמצו את
רחבעם בן שלמה לשנים שלוש כי הלכו בדרך דויד ושלמה לשנים שלוש׃
18 ויקח לו רחבעם אשה את מחלת בת ירימות בן דויד ‹ו›אביהיל בת אליאב
19.כ בן ישי׃ ותלד לו בנים את יעוש ואת שמריה ואת זהם׃ ואחריה לקח את מעכה
21 בת אבשלום ותלד לו את אביה ואת עתי ואת זיזא ואת שלמית׃ ויאהב רחבעם
את מעכה בת אבשלום מכל נשיו ופילגשיו כי נשים שמונה עשרה נשא ופילגשים
22 שלשים ויולד עשרים ושמונה בנים וששים בנות׃ ויעמד לראש רחבעם את אביה
23 בן מעכה לנגיד באחיו כי להמליכו׃ ויבן ויפרץ מכל בניו לכל ארצות יהודה
ובנימן ‹ו›לכל ערי המצרות ויתן להם המזון לרב וישאל המון נשים׃
12,א ויהי כהכין מלכות רחבעם וכחזקתו עזב את תורת יהוה וכל ישראל עמו׃
2 ויהי בשנה החמישית למלך רחבעם עלה שישק מלך מצרים על ירושלם כי מעלו
3 ביהוה׃ באלף ומאתים רכב ובששים אלף פרשים ואין מספר לעם אשר באו עמו
4 ממצרים לובים סכיים וכושים׃ וילכד את ערי המצרות אשר ליהודה ויבא עד
ירושלם׃
ה ושמעיה הנביא בא אל רחבעם ושרי יהודה אשר נאספו אל ירושלם מפני
שישק ויאמר להם כה אמר יהוה אתם עזבתם אתי ואף אני עזבתי אתכם ביד
7.6 שישק׃ ויכנעו שרי ישראל והמלך ויאמרו צדיק יהוה׃ ובראות יהוה כי נכנעו
היה דבר יהוה אל שמעיה לאמר נכנעו לא אשחיתם ונתתי להם כמעט לפליטה
8 ולא תתך חמתי בירושלם ביד שישק׃ כי יהיו לו לעבדים וידעו עבודתי ועבודת
ממלכות הארצות׃
9 ויעל שישק מלך מצרים על ירושלם ויקח את אצרות בית יהוה ואת אצרות
י בית המלך את הכל לקח ויקח את מגני הזהב אשר עשה שלמה׃ ויעש המלך
רחבעם תחתיהם מגני נחשת והפקיד על יד שרי הרצים השמרים פתח בית
11 המלך׃ ויהי מדי בוא המלך בית יהוה באו הרצים ונשאום והשבום אל תא
12 הרצים׃ ובהכנעו שב ממנו אף יהוה ולא להשחית לכלה וגם ביהודה היה דברים
13 טובים׃ ויתחזק המלך רחבעם בירושלם וימלך כי בן ארבעים ואחת שנה רחבעם
במלכו ושבע עשרה שנה מלך בירושלם העיר אשר בחר יהוה לשום את שמו
14 שם מכל שבטי ישראל ושם אמו נעמה העמנית׃ ויעש הרע כי לא הכין לבו
לדרוש את יהוה׃
טו ודברי רחבעם הראשנים והאחרונים הלא הם כתובים בדברי שמעיה הנביא
16 ועדו החזה להתיחש ומלחמות רחבעם וירבעם כל הימים׃ וישכב רחבעם עם
אבתיו ויקבר בעיר דויד וימלך אביה בנו תחתיו׃

9,28 הארזים נתן בשקמים אשר בשפלה לרב: ומוציאים סוסים ממצרים לשלמה ומכל
הארצות:
29 ושאר דברי שלמה הראשנים והאחרונים הלא הם כתובים על דברי נתן
ל הנביא ועל נבואת אחיה השילוני ובחזות יעדו החזה על ירבעם בן נבט: וימלך
31 שלמה בירושלם על כל ישראל ארבעים שנה: וישכב שלמה עם אבתיו ויקברהו
בעיר דויד אביו וימלך רחבעם בנו תחתיו:

10,2.א וילך רחבעם שכמה כי שכם באו כל ישראל להמליך אתו: ויהי כשמע
ירבעם בן נבט ‹כי מת שלמה› והוא במצרים אשר ברח מפני שלמה המלך וישב
4.3 ירבעם ממצרים: וישלחו ויקראו לו ויבא ירבעם וכל ישראל וידברו אל רחבעם לאמר:
אביך הקשה את עלנו ועתה הקל מעבודת אביך הקשה ומעלו הכבד אשר נתן
ה עלינו ונעבדך: ויאמר אלהם *לכו* עוד שלשת ימים ושובו אלי וילך העם:
6 ויועץ המלך רחבעם את הזקנים אשר היו עמדים לפני שלמה אביו בהיתו
7 חי לאמר איך אתם נועצים להשיב לעם הזה דבר: וידברו אליו לאמר אם *היום* תהיה
לטוב להעם הזה ורציתם ודברת אלהם דברים טובים והיו לך עבדים כל הימים:
8 ויעזב את עצת הזקנים אשר יעצהו ויועץ את הילדים אשר גדלו אתו העמדים
9 לפניו: ויאמר אלהם מה אתם נועצים ונשיב דבר את העם הזה אשר דברו אלי
י לאמר הקל מן העל אשר נתן אביך עלינו: וידברו אתו הילדים אשר גדלו אתו
לאמר כה תאמר לעם אשר דברו אליך לאמר אביך הכביד את עלנו ואתה הקל
11 מעלינו כה תאמר אלהם קטני עבה ממתני אבי: ועתה אבי העמים עליכם על
כבד ואני אסיף על עלכם אבי יסר אתכם בשוטים ואני בעקרבים:
12 ויבא ירבעם וכל העם אל רחבעם ביום השלשי כאשר דבר המלך לאמר
13 שובו אלי ביום השלשי: ויענם המלך קשה ויעזב המלך רחבעם את עצת הזקנים:
14 וידבר אלהם כעצת הילדים לאמר *אבי ה*כביד את עלכם ואני אסיף עליו
טו אבי יסר אתכם בשוטים ואני בעקרבים: ולא שמע המלך אל העם כי היתה
נסבה מעם האלהים למען הקים יהוה את דברו אשר דבר ביד אחיהו השלוני
אל ירבעם בן נבט:
16 וכל ישראל ראו כי לא שמע המלך להם וישיבו העם את המלך לאמר

מה לנו חלק בדויד
ולא נחלה בבן ישי
לאהליך ישראל
עתה ראה ביתך דויד

17 וילך כל ישראל לאהליו: ובני ישראל הישבים בערי יהודה וימלך עליהם
18 רחבעם: וישלח המלך רחבעם את *א*ד*נ*רם אשר על המס וירגמו בו בני ישראל
19 אבן וימת והמלך רחבעם התאמץ לעלות במרכבה לנום ירושלם: ויפשעו ישראל
בבית דויד עד היום הזה:
11,א ויבא רחבעם ירושלם ויקהל את בית יהודה ובנימן מאה ושמונים אלף בחור
2 עשה מלחמה להלחם עם ישראל להשיב את הממלכה לרחבעם: ויהי דבר יהוה
3 אל שמעיהו איש האלהים לאמר: אמר אל רחבעם בן שלמה מלך יהודה ואל
4 כל ישראל ביהודה ובנימן לאמר: כה אמר יהוה לא תעלו ולא תלחמו עם

הכהנים על עבדתם והלוים על משמרותם להלל ולשרת נגד הכהנים לדבר יום
טו ביומו והשערים במחלקותם לשער ושער כי כן מצות דויד איש האלהים: ולא
16 סרו מצ‹ו›ת המלך על הכהנים והלוים לכל דבר ולאצרות: ותכן כל מלאכת
שלמה ‹מ›יום מוסד בית יהוה ועד כלתו שלם בית יהוה:
18.17 אז הלך שלמה לעציון גבר ואל איל‹ו›ת על שפת הים בארץ אדום: וישלח
לו חו‹ר›ם ביד עבדיו אוניות ועבדים יודעי ים ויבאו עם עבדי שלמה אופירה
ויקחו משם ארבע מאות וחמשים ככר זהב ויביאו אל המלך שלמה:

9,א ומלכת שבא שמעה את שמע שלמה ותבוא לנסות את שלמה בחידות
בירושלם בחיל כבד מאד וגמלים נשאים בשמים וזהב לרב ואבן יקרה ותבוא
2 אל שלמה ותדבר עמו את כל אשר היה עם לבבה: ויגד לה שלמה את כל
3 דבריה ולא נעלם דבר משלמה אשר לא הגיד לה: ותרא מלכת שבא את חכמת
4 שלמה והבית אשר בנה: ומאכל שלחנו ומושב עבדיו ומעמד משרתיו ומלבושיהם
ומשקיו ומלבושיהם ‹ו›על‹ו›תו אשר יעלה בית יהוה ולא היה עוד בה רוח:
ה ותאמר אל המלך אמת הדבר אשר שמעתי בארצי על דבריך ועל חכמתך:
6 ולא האמנתי לדבריהם עד אשר באתי ותראינה עיני והנה לא הגד לי חצי
7 מרבית חכמתך יספת על השמועה אשר שמעתי: אשרי ‹א›נשיך ואשרי עבדיך
8 אלה העמדים לפניך תמיד ושמעים את חכמתך: יהי יהוה אלהיך ברוך אשר
חפץ בך לתתך על כסאו למלך ליהוה אלהיך באהבת אלהיך את ישראל להעמידו
9 לעולם ויתנך עליהם למלך לעשות משפט וצדקה: ותתן למלך מאה ועשרים ככר
זהב ובשמים לרב מאד ואבן יקרה ולא היה כבשם ההוא אשר נתנה מלכת
שבא למלך שלמה:
י וגם עבדי חו‹ר›ם ועבדי שלמה אשר הביאו זהב מאופיר הביאו עצי אלגומים
11 ואבן יקרה: ויעש המלך את עצי האלגומים מסלות לבית יהוה ולבית המלך
וכנרות ונבלים לשרים ולא נראו כהם לפנים בארץ יהודה:
12 והמלך שלמה נתן למלכת שבא את כל חפצה אשר שאלה מלבד אשר
הביאה אל המלך ותהפך ותלך לארצה היא ועבדיה:
13 ויהי משקל הזהב אשר בא לשלמה בשנה אחת שש מאות וששים ושש
14 ככרי זהב: לבד מא‹נ›ש‹י› ה‹ת›רים והסחרים מביאים וכל מלכי ערב ופחות הארץ
טו מביאים זהב וכסף לשלמה: ויעש המלך שלמה מאתים צנה זהב שחוט שש מאות
16 זהב שחוט יעלה על הצנה האחת: ושלש מאות מגנים זהב שחוט שלש מאות
17 זהב יעלה על המגן האחת ויתנם המלך בבית יער הלבנון: ויעש המלך כסא שן
18 גדול ויצפהו זהב טהור: ושש מעלות לכסא וכב‹ש› בזהב לכסא מאח‹ר›‹י›ת‹ו› וידות
19 מזה ומזה על מקום השבת ושנים אריות עמדים אצל הידות: ושנים עשר אריות
כ עמדים ‹ש›ם על שש המעלות מזה ומזה לא נעשה כן לכל ממלכה: וכל כלי משקה
המלך שלמה זהב וכל כלי בית יער הלבנון זהב סגור אין כסף ‹הכסף לא› נחשב
21 בימי שלמה למאומה: כי אניות למלך הלכות תרשיש עם עבדי חו‹ר›ם אחת
לשלוש שנים תבואנה אניות תרשיש נשאות זהב וכסף שנהבים וקופים ותוכיים:
23.22 ויגדל המלך שלמה מכל מלכי הארץ לעשר וחכמה: וכל מלכי הארץ מבקשים
24 את פני שלמה לשמע את חכמתו אשר נתן האלהים בלבו: והם מביאים איש
מנחתו כלי כסף וכלי זהב ושלמות נשק ובשמים סוסים ופרדים דבר שנה בשנה:
כה ויהי לשלמה ארבעת אלפים ארות סוסים ומרכבות ושנים עשר אלף פרשים
26 וינחם בערי הרכב ועם המלך בירושלם: ויהי מושל בכל המלכים מן הנהר ועד
27 ארץ פלשתים ועד גבול מצרים: ויתן המלך את הכסף בירושלם כאבנים ואת

7,7 ויַקדש שלמה את תוך החצר אשר לפני בית יהוה כי עשה שם העלות ואת
חלבי השלמים כי מזבח הנחשת אשר עשה שלמה לא יכול להכיל את העלה
8 ואת המנחה ואת החלבים: ויעש שלמה את החג בעת ההיא שבעת ימים וכל
9 ישראל עמו קהל גדול מאד מלְבוא חמת עד נחל מצרים: ויעשו ביום השמיני
י עצרת כי חנֻכת המזבח עשו שבעת ימים והחג שבעת ימים: וביום עשרים
ושלשה לחדש השביעי שלח את העם לאהליהם שמֵחים וטובי לב על הטובה
אשר עשה יהוה לדויד ולשלמה ולישראל עמו:

11 ויכַל שלמה את בית יהוה ואת בית המלך ואת כל הבא על לב שלמה
12 לעשות בבית יהוה ובביתו הצליח: ויֵרא יהוה אל שלמה בלילה ויאמר לו
13 שמעתי את תפלתך ובחרתי במקום הזה לי לבית זבח: הן אעצֹר השמים ולא
14 יהיה מטר והן אצַוה על חגב לאכול הארץ ואם אשלח דבר בעמי: ויכנעו עמי
אשר נקרא שמי עליהם ויתפללו ויבַקשו פני וישֻבו מדרכיהם הרעים ואני אשמע
טו מן השמים ואסלח לחטאתם וארפא את ארצם: עתה עיני יהיו פתֻחות ואזני
16 קשֻבות לתפלת המקום הזה: ועתה בחרתי והקדשתי את הבית הזה להיות שמי
17 שם עד עולם והיו עיני ולבי שם כל הימים: ואתה אם תלך לפני כאשר הלך
18 דויד אביך ״לעשות ככל אשר צויתיך וחֻקי ומשפטי תשמור: והקימותי את כסא
19 מלכותך כאשר כרתי לדויד אביך לאמר לא יכרת לך איש מושל בישראל: ואם
תשובון אתם ועזבתם חֻקותי ומצְותי אשר נתתי לפניכם והלכתם ועבדתם אלהים
כ אחֵרים והשתחויתם להם: ונתשתים מעל אדמתי אשר נתתי להם ואת הבית הזה
21 אשר הקדשתי לשמי אשליך מעל פני ואתננו למשל ולשנינה בכל העמים: והבית
הזה אשר היה עליון לכל עבר עליו ישם ואמר במה עשה יהוה ככה לארץ
22 הזאת ולבית הזה: ואמרו על אשר עזבו את יהוה אלהי אבתיהם אשר הוציאם
מארץ מצרים ויחזיקו באלהים אחֵרים וישתחוו להם ויעבדום על כן הביא עליהם
את כל הרעה הזאת:

8,2.א ויהי מקץ ׳ה׳עשרים שנה אשר בנה שלמה את בית יהוה ואת ביתו: והערים
3 אשר נתן חו״רם לשלמה בנה שלמה אותם ויושב שם את בני ישראל: וילך
4 שלמה חמַת צובה ויחזַק עליהָ: ויבן את תדמר במדבר ואת כל ערי המסכנות
ה אשר בנה בחמת: ויבן את בית חורון העליון ואת בית חורון התחתון ערי מצור
6 חומות דלתַים ובריח: ואת בעלת ואת כל ערי המסכנות אשר היו לשלמה ואת
כל ערי הרכב ואת ערי הפרשים ואת כל חֵשק שלמה אשר חשק לבנות בירושלם
ובלבנון ובכל ארץ ממשלתו:
7 כל העם הנותר מן החתי והאמרי והפרזי והחוי והיבוסי אשר לא מישראל
8 המה: ״ בניהם אשר נותרו אחריהם בארץ אשר לא כִלום בני ישראל ויעלם
9 שלמה למס עד היום הזה: ומן בני ישראל ◇ לא נתן שלמה לעבדים למלאכתו
י כי המה אנשי מלחמה ושרי״ו ו״שלישיו ושרי רכבו ופרשיו: ואלה שרי הנציבים
אשר למלך שלמה חמשים ומאתים הרֹדים בעם:
11 ואת בת פרעה העלה שלמה מעיר דויד לבית אשר בנה לה כי אמר לא
תשב אשה לי בבית דויד מלך ישראל כי קדש המה אשר באה אליהם ארון
יהוה:
13.12 אז העלה שלמה עלות ליהוה על מזבח יהוה אשר בנה לפני האולם: ובדבר
יום ביום להעלות כמצְות משה לשבתות ולחדשים ולמועדות שלוש פעמים בשנה
14 בחג המצות ובחג השבֻעות ובחג הסֻכות: ויעמֵד כמשפט דויד אביו את מחלקות

6 עבדך ועמך ישראל אשר יתפללו אל המקום הזה ואתה תשמע ממקום שבתך
מן השמים ושמעת וסלחת:
22 אם יחטא איש לרעהו ונשא בו אלה להאלתו ובא ‹ו›אלה לפני מזבחך
23 בבית הזה: ואתה תשמע מן השמים ועשית ושפטת את עבדיך להשיב לרשע
לתת דרכו בראשו ולהצדיק צדיק לתת לו כצדקתו:
24 ואם ינגף עמך ישראל לפני אויב כי יחטאו לך ושבו והודו את שמך
כה והתפללו והתחננו לפניך בבית הזה: ואתה תשמע מן השמים וסלחת לחטאת
26 עמך ישראל והשיבותם אל האדמה אשר נתתה להם ולאבתיהם: בהעצר השמים
ולא יהיה מטר כי יחטאו לך והתפללו אל המקום הזה והודו את שמך ‹ו›מחטאתם
27 ישובון כי ‹ת›ענ‹ם›: ואתה תשמע ‹מן› השמים וסלחת לחטאת עבדיך ועמך ישראל
כי תורם אל הדרך הטובה אשר ילכו בה ונתתה מטר על ארצך אשר נתתה
28 לעמך לנחלה: רעב כי יהיה בארץ דבר כי יהיה שדפון וירקון ארבה וחסיל כי
29 יהיה כי יצר לו איב‹י›ו בא‹ח›ד‹› שעריו כל נגע וכל מחלה: כל תפלה כל תחנה
אשר יהיה לכל האדם ולכל עמך ישראל אשר ידעו איש נגעו ומכאבו ופרש
ל כפיו אל הבית הזה: ואתה תשמע מן השמים מכון שבתך וסלחת ונתתה לאיש
31 ככל דרכיו אשר תדע את לבבו כי אתה לבדך ידעת את לבב בני האדם: למען
ייראוך ללכת בדרכיך כל הימים אשר הם חיים על פני האדמה אשר נתתה
32 לאבתינו: וגם אל הנכרי אשר לא מעמך ישראל הוא ובא מארץ רחוקה למען
33 שמך הגדול וידך החזקה וזרועך הנטויה ובאו והתפללו אל הבית הזה: ואתה
תשמע מן השמים ממכון שבתך ועשית ככל אשר יקרא אליך הנכרי למען ידעו
כל עמי הארץ את שמך וליראה אתך כעמך ישראל ולדעת כי שמך נקרא על
הבית הזה אשר בניתי:
34 כי יצא עמך למלחמה על איביו בדרך אשר תשלחם והתפללו אליך דרך
לה העיר הזאת אשר בחרת בה והבית אשר בניתי לשמך: ושמעת מן השמים את
36 תפלתם ואת תחנתם ועשית משפטם: כי יחטאו לך כי אין אדם אשר לא יחטא
37 ואנפת בם ונתתם לפני אויב ושבום שוביהם אל ארץ רחוקה או קרובה: והשיבו
אל לבבם בארץ אשר נשבו שם ושבו והתחננו אליך בארץ שבים לאמר חטאנו
38 העוינו ורשענו: ושבו אליך בכל לבם ובכל נפשם בארץ ‹שבי›ה‹ם› אשר שבו
אתם והתפללו דרך ארצם אשר נתתה לאבתם והעיר אשר בחרת ולבית אשר
39 בניתי לשמך: ושמעת מן השמים ממכון שבתך את תפלתם ואת תחנתיהם ועשית
משפטם וסלחת לעמך אשר חטאו לך:
מ עתה אלהי יהיו נא עיניך פתחות ואזניך קשבות לתפלת המקום הזה:
41 ועתה קומה יהוה אלהים לנוחך אתה וארון עזך כהניך יהוה אלהים ילבשו
42 תשועה וחסידיך ישמחו בטוב: יהוה אלהים אל תשב פני משיחך זכרה לחסדי
דויד עבדך:
7,א וככלות שלמה להתפלל והאש ירדה מהשמים ותאכל העלה והזבחים וכבוד
2 יהוה מלא את הבית: ולא יכלו הכהנים לבוא אל בית יהוה כי מלא כבוד יהוה
3 את בית יהוה: וכל בני ישראל ראים ברדת האש וכבוד יהוה על הבית ויכרעו
4 אפים ארצה על הרצפה וישתחוו והודות ליהוה כי טוב כי לעולם חסדו: והמלך
ה וכל העם זבחים זבח לפני יהוה: ויזבח המלך שלמה את זבח הבקר עשרים
ושנים אלף וצאן מאה ועשרים אלף ויחנכו את בית האלהים המלך וכל העם:
6 והכהנים על משמרותם עמדים והלוים בכלי שיר יהוה אשר עשה דויד המלך
להדות ליהוה כי לעולם חסדו בהלל דויד בידם והכהנים מחצצרים נגדם וכל
ישראל עמדים:

עליו לפני הארון מזבחים צאן ובקר אשר לא יספרו ולא ימנו מרב׃ ויביאו 5,7
הכהנים את ארון ברית יהוה אל מקומו אל דביר הבית אל קדש הקדשים אל
תחת כנפי הכרובים׃ ויהיו הכרובים פרשים כנפים על מקום הארון ויכסו הכרובים 8
על הארון ועל בדיו מלמעלה׃ ויאריכו הבדים ויראו ראשי הבדים מן הקדש 9
על פני הדביר ולא יראו החוצה ויהיו שם עד היום הזה׃ אין בארון רק שני י
הלחות אשר נתן משה בחרב ‹לחות הברית› אשר כרת יהוה עם בני ישראל
בצאתם ממצרים׃
ויהי בצאת הכהנים מן הקדש כי כל הכהנים הנמצאים התקדשו אין לשמור 11
למחלקות׃ והלוים המשררים לכלם לאסף להימן לידתון ולבניהם ולאחיהם מלבשים 12
בוץ במצלתים ובנבלים וכנרות עמדים מזרח למזבח ועמהם כהנים למאה ועשרים
מחצררים בחצצרות׃ ויהי כאחד ‹למחצצרים ולמשררים להשמיע קול אחד להלל 13
ולהדות ליהוה וכהרים קול בחצצרות ובמצלתים ובכלי השיר ובהלל ליהוה כי
טוב כי לעולם חסדו והבית מלא ‹ענן <כ<ב<וד> יהוה׃ ולא יכלו הכהנים לעמוד 14
לשרת מפני הענן כי מלא כבוד יהוה את בית האלהים׃
אז אמר שלמה 6,א

יהוה אמר לשכון בערפל׃
ואני בניתי בית זבל לך 2
ומכון לשבתך עולמים׃

ויסב המלך את פניו ויברך את כל קהל ישראל וכל קהל ישראל עומד׃ 3
ויאמר ברוך יהוה אלהי ישראל אשר דבר בפיו את דויד אבי ובידיו מלא לאמר׃ 4
מן היום אשר הוצאתי את עמי מארץ מצרים לא בחרתי בעיר מכל שבטי ישראל ה
לבנות בית להיות שמי שם ולא בחרתי באיש להיות נגיד על עמי ישראל׃
ואבחר בירושלם להיות שמי שם ואבחר בדויד להיות על עמי ישראל׃ ויהי עם 7.6
לבב דויד אבי לבנות בית לשם יהוה אלהי ישראל׃ ויאמר יהוה אל דויד אבי 8
יען אשר היה עם לבבך לבנות בית לשמי הטיבות כי היה עם לבבך׃ רק אתה 9
לא תבנה הבית כי בנך היצא מחלציך הוא יבנה הבית לשמי׃ ויקם יהוה את י
דברו אשר דבר ואקום תחת דויד אבי ואשב על כסא ישראל כאשר דבר יהוה
ואבנה הבית לשם יהוה אלהי ישראל׃ ואשים שם את הארון אשר שם ברית 11
יהוה אשר כרת עם בני ישראל׃
ויעמד לפני מזבח יהוה נגד כל קהל ישראל ויפרש כפיו׃ כי עשה שלמה 13.12
כיור נחשת ויתנהו בתוך העזרה חמש אמות ארכו וחמש אמות רחבו ואמות
שלוש קומתו ויעמד עליו ויברך על ברכיו נגד כל קהל ישראל ויפרש כפיו
השמימה׃ ויאמר יהוה אלהי ישראל אין כמוך אלהים בשמים ובארץ שמר 14
הברית והחסד לעבדיך ההלכים לפניך בכל לבם׃ אשר שמרת לעבדך דויד אבי טו
את אשר דברת לו ותדבר בפיך ובידך מלאת כיום הזה׃ ועתה יהוה אלהי ישראל 16
שמר לעבדך דויד אבי את אשר דברת לאמר לא יכרת לך איש מלפני יושב על
כסא ישראל רק אם ישמרו בניך את דרכם ללכת בתורתי כאשר הלכת לפני׃
ועתה יהוה אלהי ישראל יאמן דברך אשר דברת לעבדך לדויד׃ 17
כי האמנם ישב אלהים את האדם על הארץ הנה שמים ושמי השמים לא 18
יכלכלוך אף כי הבית הזה אשר בניתי׃ ופנית אל תפלת עבדך ואל תחנתו יהוה 19
אלהי לשמע אל הרנה ואל התפלה אשר עבדך מתפלל לפניך׃ להיות עיניך כ
פתוחות אל הבית הזה יומם ולילה אל המקום אשר אמרת לשום שמך שם
לשמוע אל התפלה אשר יתפלל עבדך אל המקום הזה׃ ושמעת אל תחנוני 21

3,16 ראשו אמות חמש׃ ויעש שרשרות בדביר ויתן על ראש העמדים ויעש רמונים
17 מאה ויתן בשרשרות׃ ויקם את העמודים על פני ההיכל אחד מימין ואחד
מהשמאול ויקרא שם הימיני יכין ושם השמאלי בעז׃

4,א ויעש מזבח נחשת עשרים אמה ארכו ועשרים אמה רחבו ועשר אמות
2 קומתו׃ ויעש את הים מוצק עשר באמה משפתו אל שפתו עגול סביב וחמש
3 באמה קומתו וקו שלשים באמה יסב אתו סביב׃ ודמות פקעים תחת לו סביב
סביב סובבים אתו עשר באמה מקיפים את הים סביב שנים טורים הפקעים
4 יצוקים במצקתו׃ עומד על שנים עשר בקר שלשה פנים צפונה ושלושה פנים
ימה ושלשה פנים נגבה ושלשה פנים מזרחה והים עליהם מלמעלה וכל אחריהם
ה ביתה׃ ועביו טפח ושפתו כמעשה שפת כוס פרח שושנה[α] בתים[β] אלפים
יכיל׃

6 ויעש כיורים עשרה ויתן חמשה מימין וחמשה משמאול לרחצה בהם את
7 מעשה העולה ידיחו בם והים לרחצה לכהנים בו׃ ויעש את מנרות הזהב עשר
8 כמשפטם ויתן בהיכל חמש מימין וחמש משמאול׃ ויעש שלחנות עשרה וינח
בהיכל חמשה מימין וחמשה משמאול ויעש מזרקי זהב מאה׃
9 ויעש חצר הכהנים והעזרה הגדולה ודלתות לעזרה ודלתותיהם צפה נחשת׃
י ואת הים נתן מכתף הימנית קדמה ממול נגבה׃
11 ויעש חורם אבי את הסירות ואת היעים ואת המזרקות ויכל חורם אבי
12 לעשות את המלאכה אשר עשה למלך שלמה בבית האלהים׃ עמודים שנים והגלות
והכתרות על ראש העמדים שתים והשבכות שתים לכסות את שתי גלות הכתרות
13 אשר על ראש העמודים׃ ואת הרמונים ארבע מאות לשתי השבכות שנים טורים
רמונים לשבכה האחת לכסות את שתי גלות הכתרות אשר על שני העמודים׃
14.טו ואת המכנות עשר ואת הכירות עשרה על המכנות׃ את הים אחד ואת הבקר
16 שנים עשר תחתיו׃ ואת הסירות ואת היעים ואת המזרקות ואת כל כליהם עשה
17 חורם אבי למלך שלמה לבית יהוה נחשת מרוק׃ בככר הירדן יצקם המלך בעבי
18 האדמה בין סכות ובין צרדתה׃ ויעש שלמה כל הכלים האלה לרב מאד כי לא
נחקר משקל הנחשת׃

19 ויעש שלמה את כל הכלים אשר בית האלהים את מזבח הזהב ואת
כ השלחנות ועליהם לחם הפנים׃ ואת המנרות ונרתיהם לבערם כמשפט לפני
22.21 הדביר זהב סגור׃ והפרח והנרות והמלקחים זהב[γ]׃ והמזמרות והמזרקות והכפות
והמחתות זהב סגור ופתח הבית לדלתותיו הפנימיות לקדש הקדשים ולדלתי
הבית להיכל זהב׃

5,א ותשלם כל המלאכה אשר עשה שלמה לבית יהוה ויבא שלמה את קדשי
דויד אביו ואת הכסף ואת הזהב ואת כל הכלים נתן באצרות בית האלהים׃

2 אז יקהיל שלמה את זקני ישראל ואת כל ראשי המטות נשיאי האבות לבני
3 ישראל אל ירושלם להעלות את ארון ברית יהוה מעיר דויד היא ציון׃ ויקהלו
4 אל המלך כל איש ישראל בחג הוא החדש השבעי׃ ויבאו כל זקני ישראל
ה וישאו הלוים את הארון׃ ויעלו את הארון ואת אהל מועד ואת כל כלי הקדש
6 אשר באהל העלו אתם הכהנים והלוים׃ והמלך שלמה וכל עדת ישראל הנועדים

(α) ה.4 מחזיק * (β) שלשת
(γ) 21 הוא מכלות זהב

ותשלח לו ארזים לבנות לו בית לשבת בו׃ הנה אני בונה בית לשם יהוה אלהי 2,3
להקדיש לו להקטיר לפניו קטרת סמים ומערכת תמיד ועלות לבקר ולערב
לשבתות ולחדשים ולמועדי יהוה אלהינו לעולם זאת על ישראל׃ והבית אשר 4
אני בונה גדול כי גדול אלהינו מכל האלהים׃ ומי יעצר כח לבנות לו בית כי ה
השמים ושמי השמים לא יכלכלהו ומי אני אשר אבנה לו בית כי אם להקטיר
לפניו׃ ועתה שלח לי איש חכם לעשות בזהב ובכסף ובנחשת ובברזל ובארגון 6
וכרמיל ותכלת וידע לפתח פתוחים עם החכמים אשר עמי ביהודה ובירושלם
אשר הכין דויד אבי׃ ושלח לי עצי ארזים ברושים ואלגומים מהלבנון כי אני 7
ידעתי אשר עבדיך יודעים לכרות עצי לבנון והנה עבדי עם עבדיך׃ ולהכין לי 8
עצים לרב כי הבית אשר אני בונה גדול והפלא׃ והנה לחטבים לכרתי העצים 9
נתתי חטים מכו״ל״ת לעבדיך כרים עשרים אלף ושערים כרים עשרים אלף ויין
בתים עשרים אלף ושמן בתים עשרים אלף׃
ויאמר חו״רם מלך צר בכתב וישלח אל שלמה באהבת יהוה את עמו י
נתנך עליהם מלך׃ ויאמר חו״רם ברוך יהוה אלהי ישראל אשר עשה את השמים 11
ואת הארץ אשר נתן לדויד המלך בן חכם יודע שכל ובינה אשר יבנה בית
ליהוה ובית למלכותו׃ ועתה שלחתי איש חכם יודע בינה לחו״רם אבי׃ בן אשה 13.12
מן בנות דן ואביו איש צרי יודע לעשות בזהב ובכסף בנחשת בברזל באבנים
ובעצים בארגמן בתכלת ובבוץ ובכרמיל ולפתח כל פתוח ולחשב כל מחשבת
אשר ינתן לו עם חכמיך וחכמי אדני דויד אביך׃ ועתה החטים והשערים השמן 14
והיין אשר אמר אדני ישלח לעבדיו׃ ואנחנו נכרת עצים מן הלבנון ככל צרכך טו
ונביאם לך רפסדות על ים יפו ואתה תעלה אתם ירושלם׃
ויספר שלמה כל האנשים הגירים אשר בארץ ישראל אחרי הספר אשר 16
ספרם דויד אביו וימצאו מאה וחמשים אלף ושלשת אלפים ושש מאות׃ ויעש 17
מהם שבעים אלף סבל ושמנים אלף חצב בהר ושלשת אלפים ושש מאות
מנצחים להעביד את העם׃

ויחל שלמה לבנות את בית יהוה בירושלם בהר המוריה אשר נראה ‹יהוה› 3,א
לדויד אביהו ‹3›במקום ¹אשר ²הכין דויד בגרן ארנן היבוסי׃ ויחל לבנות בחדש 2
השני ‹ בשנת ארבע למלכותו׃ ואלה הוסד שלמה לבנות את בית האלהים הארך 3
אמות במדה הראשונה אמות ששים ורחב אמות עשרים׃ והאולם אשר על פני 4
ה׳בית׳ ׳ארכ׳ו׳ ׳5׳אמות ⁶עשרים ¹על ²פני ³רחב ⁴הבית והגבה ‹אמת› ‹עשרים
ויצפהו מפנימה זהב טהור׃ ואת הבית הגדול חפה עצי ברושים ויחפהו זהב טוב ה
ויעל עליו תמרים ושרשרת׃ ויצף את הבית אבן יקרה לתפארת והזהב זהב 6
פרוים׃ ויחף את הבית הקרות הספים וקירותיו ודלתותיו זהב ופתח כרובים על הקירות׃ 7
ויעש את בית קדש הקדשים ארכו על פני רחב הבית אמות עשרים ורחבו 8
אמות עשרים ויחפהו זהב טוב לככרים שש מאות׃ ומשקל למסמרות לשקלים 9
חמשים זהב והעליות חפה זהב׃ ויעש בבית קדש הקדשים כרובים שנים מעשה י
צעצעים ויצפו אתם זהב׃ וכנפי הכרובים ארכם אמות עשרים כנף האחד לאמות 11
חמש מגעת לקיר הבית והכנף האחרת אמות חמש מגיע לכנף הכרוב האחר׃
וכנף הכרוב האחד אמות חמש מגיע לקיר הבית והכנף האחרת אמות חמש 12
דבקה לכנף הכרוב האחר׃ כנפי הכרובים האלה פרשים אמות עשרים והם 13
עמדים על רגליהם ופניהם לבית׃ ויעש את הפרכת תכלת וארגמן וכרמיל ובוץ 14
ויעל עליו כרובים׃
ויעש לפני הבית עמודים שנים אמות שלשים וחמש ארך והצפת אשר על טו

29 ליהוה למחרת היום ההוא פרים אלף אלים אלף כבשים אלף ונסכיהם וזבחים
22 לרב לכל ישראל: ויאכלו וישתו לפני יהוה ביום ההוא בשמחה גדולה וימליכו
23 שנית לשלמה בן דויד וימשחו ליהוה לנגיד ולצדוק לכהן: וישב שלמה על כסא
24 יהוה למלך תחת דויד אביו ויצלח וישמעו אליו כל ישראל: וכל השרים והגברים
כה וגם כל בני המלך דויד נתנו יד תחת שלמה המלך: ויגדל יהוה את שלמה
למעלה לעיני כל ישראל ויתן עליו הוד מלכות אשר לא היה על כל מלך לפניו
על ישראל:

27.26 ודויד בן ישי מלך על כל ישראל: והימים אשר מלך על ישראל ארבעים
28 שנה בחברון מלך שבע שנים ובירושלם מלך שלשים ושלוש: וימת בשיבה טובה
29 שבע ימים עשר וכבוד וימלך שלמה בנו תחתיו: ודברי דויד המלך הראשנים
והאחרנים הנם כתובים על דברי שמואל הראה ועל דברי נתן הנביא ועל דברי
ל גד החזה: עם כל מלכותו וגבורתו והעתים אשר עברו עליו ועל ישראל ועל כל
ממלכות הארצות:

I,2.א ויתחזק שלמה בן דויד על מלכותו ויהוה אלהיו עמו ויגדלהו למעלה: ויאמר
שלמה לכל ישראל לשרי האלפים והמאות ולשפטים ולכל נשיא לכל ישראל
3 ראשי האבות: וילכו שלמה וכל הקהל עמו לבמה אשר בגבעון כי שם היה אהל
4 מועד האלהים אשר עשה משה עבד יהוה במדבר: אבל ארון האלהים העלה
ה דויד מקרית יערים בהכין לו דויד כי נטה לו אהל בירושלם: ומזבח הנחשת
אשר עשה בצלאל בן אורי בן חור שם לפני משכן יהוה וידרשהו שלמה והקהל:
6 ויעל שלמה שם על מזבח הנחשת לפני יהוה אשר לאהל מועד ויעל עליו
עלות אלף:

8.7 בלילה ההוא נראה אלהים לשלמה ויאמר לו שאל מה אתן לך: ויאמר
9 שלמה לאלהים אתה עשית עם דויד אבי חסד גדול והמלכתני תחתיו: עתה
יהוה אלהים יאמן דברך עם דויד אבי כי אתה המלכתני על עם רב כעפר
י הארץ: עתה חכמה ומדע תן לי ואצאה לפני העם הזה ואבואה כי מי ישפט
11 את עמך הזה הגדול: ויאמר אלהים לשלמה יען אשר היתה זאת עם לבבך ולא
שאלת עשר נכסים וכבוד ואת נפש שנאיך וגם ימים רבים לא שאלת ותשאל
12 לך חכמה ומדע אשר תשפוט את עמי אשר המלכתיך עליו: החכמה והמדע נתון
לך ועשר ונכסים וכבוד אתן לך אשר לא היה כן למלכים אשר לפניך ואחריך
13 לא יהיה כן: ויבא שלמה ‹מה›במה אשר בגבעון ירושלם מלפני אהל מועד
וימלך על ישראל:

14 ויאסף שלמה רכב ופרשים ויהי לו אלף וארבע מאות רכב ושנים עשר אלף
טו פרשים ויניחם בערי הרכב ועם המלך בירושלם: ויתן המלך את הכסף ואת
16 הזהב בירושלם כאבנים ואת הארזים נתן כשקמים אשר בשפלה לרב: ומוצא
17 הסוסים אשר לשלמה ממצרים ומקוא סחרי המלך מקוא יקחו במחיר: ויעלו
ויוציאו ממצרים מרכבה בשש מאות כסף וסוס בחמשים ומאה וכן לכל מלכי
החתים ומלכי ארם בידם י‹צ›או:

2,א;I,18 ויאמר שלמה לבנות בית לשם יהוה ובית למלכותו: ויספר שלמה שבעים
אלף איש סבל ושמונים אלף איש חצב בהר ומנצחים עליהם שלשת אלפים
2 ושש מאות: וישלח שלמה אל חורם מלך צר לאמר כאשר עשית עם דויד אבי

28,12 הפנימים ובית הכפרת׃ ותבנית כל אשר היה ברוח עמו לחצרות בית יהוה ולכל
13 הלשכות סביב לאצרות בית האלהים ולאצרות הקדשים׃ ולמחלקות הכהנים
14 והלוים ולכל מלאכת עבדת בית יהוה ולכל כלי עבדת בית יהוה׃ לזהב במשקל
לזהב לכל כלי עבודה ועבודה לכל כלי הכסף במשקל לכל כלי עבודה ועבודה׃
טו ומשקל למנרות הזהב ונרתיהם זהב במשקל מנורה ומנורה ונרתיה ולמנרות הכסף
16 במשקל למנורה ונרתיה כעבודת מנורה ומנורה׃ ואת הזהב משקל לשלחנות
17 המערכת לשלחן ושלחן וכסף לשלחנות הכסף׃ והמזלגות והמזרקות והקשות
זהב טהור ולכפורי הזהב במשקל לכפור וכפור ולכפורי הכסף במשקל לכפור
18 וכפור׃ ולמזבח הקטרת זהב מזקק במשקל ולתבנית המרכבה הכרובים זהב
19 לפרשים וסככים על ארון ברית יהוה׃ הכל בכתב מיד יהוה עלי השכיל כל
מלאכות התבנית׃
כ ויאמר דויד לשלמה בנו חזק ואמץ ועשה אל תירא ואל תחת כי יהוה
אלהים אלהי עמך לא ירפך ולא יעזבך עד לכלות כל מלאכת עבודת בית יהוה׃
21 והנה מחלקות הכהנים והלוים לכל עבודת בית האלהים ועמך בכל מלאכה לכל
נדיב בחכמה לכל עבודה והשרים וכל העם לכל דבריך׃
29,א ויאמר דויד המלך לכל הקהל שלמה בני אחד בחר בו אלהים נער ורך
2 והמלאכה גדולה כי לא לאדם הבירה כי ליהוה אלהים׃ ובכל כחי הכינותי
לבית אלהי הזהב לזהב והכסף לכסף והנחשת לנחשת הברזל לברזל והעצים
לעצים אבני שהם ומלואים אבני פוך ורקמה וכל אבן יקרה ואבני שיש לרב׃
3 ועוד ברצותי בבית אלהי יש לי סגלה זהב וכסף נתתי לבית אלהי למעלה מכל
4 הכינותי לבית הקדש׃ שלשת אלפים ככרי זהב מזהב אופיר ושבעת אלפים ככר
ה כסף מזקק לטוח קירות הבתים׃ לזהב לזהב ולכסף לכסף ולכל מלאכה ביד
חרשים ומי מתנדב למלאות ידו היום ליהוה׃
6 ויתנדבו שרי האבות ושרי שבטי ישראל ושרי האלפים והמאות ולשרי מלאכת
7 המלך׃ ויתנו לעבודת בית האלהים זהב ככרים חמשת אלפים ואדרכנים רבו
וכסף ככרים עשרת אלפים ונחשת רבו ושמונת אלפים ככרים וברזל מאה אלף
8 ככרים׃ והנמצא אתו אבנים נתנו לאוצר בית יהוה על יד יחיאל הגרשני׃
9 וישמחו העם על התנדבם כי בלב שלם התנדבו ליהוה וגם דויד המלך שמח
שמחה גדולה׃
י ויברך דויד את יהוה לעיני כל הקהל ויאמר דויד
11 ברוך אתה יהוה אלהי ישראל אבינו מעולם ועד עולם׃ לך יהוה הגדלה
והגבורה והתפארת והנצח וההוד כי כל בשמים ובארץ לך לך יהוה הממלכה
12 והמתנשא לכל לראש׃ והעשר והכבוד מלפניך ואתה מושל בכל ובידך כח וגבורה
13 ובידך לגדל ולחזק לכל׃ ועתה אלהינו מודים אנחנו לך ומהללים לשם תפארתך׃
14 וכי מי אני ומי עמי כי נעצר כח להתנדב כזאת כי ממך הכל ומידך נתנו לך׃
טו כי גרים אנחנו לפניך ותושבים ככל אבותינו כצל ימינו על הארץ ואין מקוה׃
16 יהוה אלהינו כל ההמון הזה אשר הכינינו לבנות לך בית לשם קדשך מידך היא
17 ולך הכל׃ וידעתי אלהי כי אתה בחן לבב ומישרים תרצה אני בישר לבבי
18 התנדבתי כל אלה ועתה עמך הנמצאו פה ראיתי בשמחה להתנדב לך׃ יהוה
אלהי אברהם יצחק וישראל אבותינו שמרה זאת לעולם ליצר מחשבות לבב עמך
19 והכן לבבם אליך׃ ולשלמה בני תן לבב שלם לשמור מצותיך עדותיך וחקיך
ולעשות הכל ולבנות הבירה אשר הכינותי׃
כ ויאמר דויד לכל הקהל ברכו נא את יהוה אלהיכם ויברכו כל הקהל ליהוה
21 אלהי אבתיהם ויקדו וישתחוו ליהוה ולמלך׃ ויזבחו ליהוה זבחים ויעלו עלות

27,י עירא בן עקש התקועי ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלף: השביעי לחדש השביעי
11 חלץ הפלוני מן בני אפרים ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלף: השמיני לחדש
12 השמיני סבכי החשתי לזרחי ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלף: התשיעי לחדש
13 התשיעי אביעזר הענתותי לבנימיני ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלף: העשירי
14 לחדש העשירי מהרי הנטופתי לזרחי ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלף: עשתי
עשר לעשתי עשר החדש בניה הפרעתוני מן בני אפרים ועל מחלקתו עשרים
טו וארבעה אלף: השנים עשר לשנים עשר החדש חלדי הנטופתי לעתניאל ועל
מחלקתו עשרים וארבעה אלף:
16 ועל שבטי ישראל לראובני נגיד אליעזר בן זכרי לשמעוני שפטיהו בן מעכה:
18.17 ללוי חשביה בן קמואל לאהרן צדוק: ליהודה אליהו מאחי דויד ליששכר עמרי
כ.19 בן מיכאל: לזבולן ישמעיהו בן עבדיהו לנפתלי ירימות בן עזריאל: לבני אפרים
21 הושע בן עזזיהו לחצי שבט מנשה יואל בן פדיהו: לחצי המנשה גלעדה ידו בן
22 זכריהו לבנימן יעשיאל בן אבנר: לדן עזראל בן ירחם אלה שרי שבטי ישראל:
23 ולא נשא דויד מספרם למבן עשרים שנה ולמטה כי אמר יהוה להרבות את
24 ישראל ככוכבי השמים: יואב בן צרויה החל למנות ולא כלה ויהי בזאת קצף
על ישראל ולא עלה המספר במספר דברי הימים למלך דויד:
כה ועל אצרות המלך עזמות בן עדיאל ועל האצרות בשדה בערים ובכפרים
26 ובמגדלות יהונתן בן עזיהו: ועל עשי מלאכת השדה לעבדת האדמה עזרי בן
28.27 כלוב: ועל הכרמים שמעי הרמתי ועל שבכרמים לאצרות היין זבדי השפמי: ועל
29 הזיתים והשקמים אשר בשפלה בעל חנן הגדרי ועל אצרות השמן יועש: ועל
ל הבקר הרעים בשרון שטרי השרוני ועל הבקר בעמקים שפט בן עדלי: ועל
31 הגמלים אוביל הישמעלי ועל האתנות יחדיהו המרנתי: ועל הצאן יזיז ההגרי כל
אלה שרי הרכוש אשר למלך דויד:
32 ויהונתן דוד דויד יועץ איש מבין וסופר הוא ויחיאל בן חכמוני עם בני
34.33 המלך: ואחיתפל יועץ למלך וחושי הארכי רע המלך: ואחרי אחיתפל יהוידע בן
בניהו ואביתר ושר צבא למלך יואב:

28,א ויקהל דויד את כל שרי ישראל שרי השבטים ושרי המחלקות המשרתים
את המלך ושרי האלפים ושרי המאות ושרי כל רכוש ומקנה למלך ולבניו עם
2 הסריסים והגבורים ולכל גבור חיל אל ירושלם: ויקם דויד המלך על רגליו ויאמר
שמעוני אחי ועמי אני עם לבבי לבנות בית מנוחה לארון ברית יהוה ולהדם
3 רגלי אלהינו והכינותי לבנות: והאלהים אמר לי לא תבנה בית לשמי כי איש
4 מלחמות אתה ודמים שפכת: ויבחר יהוה אלהי ישראל בי מכל בית אבי להיות
למלך על ישראל לעולם כי ביהודה בחר לנגיד ובבית יהודה בית אבי ובבני
ה אבי בי רצה להמליך על כל ישראל: ומכל בני כי רבים בנים נתן לי יהוה ויבחר
6 בשלמה בני לשבת על כסא מלכות יהוה על ישראל: ויאמר לי שלמה בנך הוא
7 יבנה ביתי וחצרותי כי בחרתי בו לי לבן ואני אהיה לו לאב: והכינותי את
8 מלכותו עד לעולם אם יחזק לעשות מצותי ומשפטי כיום הזה: ועתה לעיני כל
ישראל קהל יהוה ובאזני אלהינו שמרו ודרשו כל מצות יהוה אלהיכם למען
9 תירשו את הארץ הטובה והנחלתם לבניכם אחריכם עד עולם: ואתה שלמה בני
דע את אלהי אביך ועבדהו בלב שלם ובנפש חפצה כי כל לבבות דורש יהוה
י וכל יצר מחשבות מבין אם תדרשנו ימצא לך ואם תעזבנו יזניחך לעד: ראה
עתה כי יהוה בחר בך לבנות בית למקדש חזק ועשה:
11 ויתן דויד לשלמה בנו את תבנית האולם ואת בתיו וגנזכיו ועליתיו וחדריו

26,3 בנים זכריהו הבכור ידיעאל השני זבדיהו השלישי יתניאל הרביעי׃ עילם החמישי
4 יהוחנן הששי אליהועיני השביעי׃ ולעבד אדם בנים שמעיה הבכור יהוזבד השני
ה יואח השלישי ושכר הרביעי ונתנאל החמישי׃ עמיאל הששי יששכר השביעי
6 פעלתי השמיני כי ברכו אלהים׃ ולשמעיה בנו נולד בנים הממשלים לבית אביהם
7 כי גבורי חיל המה׃ בני שמעיה עתני ורפאל ועובד אלזבד אחיו בני חיל
8 אליהו וסמכיהו׃ כל אלה מבני עבד אדם המה ובניהם ואחיהם איש חיל בכח
9 לעבדה ששים ושנים לעבד אדם׃ ולמשלמיהו בנים ואחים בני חיל שמונה עשר׃
י ולחסה מן בני מררי בנים שמרי הראש כי לא היה בכור וישימהו אביהו לראש׃
11 חלקיהו השני טבליהו השלישי זכריהו הרבעי כל בנים ואחים לחסה שלשה עשר׃
12 לאלה מחלקות השערים לראשי הגברים משמרות לעמת אחיהם לשרת
14.13 בבית יהוה׃ ויפילו גורלות כקטן כגדול לבית אבותם לשער ושער׃ ויפל הגורל
מזרחה לשלמיהו וזכריהו בנו יועץ בשכל הפילו גורלות ויצא גורלו צפונה׃
16.טו לעבד אדם נגבה ולבניו בית האספים׃ ולחסה למערב עם שער שלכת במסלה
17 העולה משמר לעמת משמר׃ למזרח הלוים ששה לצפונה ליום ארבעה לנגבה ליום
19.18 ארבעה ולאספים שנים שנים׃ לפרבר למערב ארבעה למסלה שנים לפרבר׃ אלה
מחלקות השערים לבני הקרחי ולבני מררי׃

21.כ והלוים אחיהם על אוצרות בית האלהים ולאצרות הקדשים׃ בני לעדן בני
22 הגרשני ללעדן ראשי האבות ללעדן הגרשני יחיאלי׃ בני יחיאלי זתם ויואל אחיו
על אצרות בית יהוה׃
24.23 לעמרמי ליצהרי לחברוני לעזיאלי׃ ושבאל בן גרשום בן משה נגיד על
כה האצרות׃ ואחיו לאליעזר רחביהו בנו וישעיהו בנו וירם בנו וזכרי בנו ושלמית
26 בנו׃ הוא שלמית ואחיו על כל אצרות הקדשים אשר הקדיש דויד המלך וראשי
27 האבות ושרי האלפים והמאות ושרי הצבא׃ מן המלחמות ומן השלל הקדישו
28 לחזק לבית יהוה׃ וכל ההקדיש שמואל הראה ושאול בן קיש ואבנר בן נר ויואב
בן צרויה כל המקדיש על יד שלמית ואחיו׃
29 ליצהרי כנניהו ובניו למלאכה החיצונה על ישראל לשטרים ולשפטים׃
ל לחברוני חשביהו ואחיו בני חיל אלף ושבע מאות על פקדת ישראל מעבר לירדן
31 מערבה לכל מלאכת יהוה ולעבדת המלך׃ לחברוני יריה הראש לחברוני לתלדתיו
לאבות בשנת הארבעים למלכות דויד נדרשו וימצא בהם גבורי חיל ביעזיר גלעד׃
32 ואחיו בני חיל אלפים ושבע מאות ראשי האבות ויפקידם דויד המלך על הראובני
והגדי וחצי שבט המנשי לכל דבר האלהים ודבר המלך׃

27,א ובני ישראל למספרם ראשי האבות ושרי האלפים והמאות ושטריהם המשרתים
את המלך לכל דבר המחלקות הבאה והיצאת חדש בחדש לכל חדשי השנה
המחלקת האחת עשרים וארבעה אלף׃
2 על המחלקת הראשונה לחדש הראשון ישבעל בן זבדיאל ועל מחלקתו
4·3 עשרים וארבעה אלף׃ מן בני פרץ הראש לכל שרי הצבאות לחדש הראשון׃ ועל
מחלקת החדש השני אלעזר בן דודי האחוחי ועל מחלקתו מקלות הנגיד ועל
ה מחלקתו עשרים וארבעה אלף׃ שר הצבא השלישי לחדש השלישי בניהו בן יהוידע
6 הכהן ראש ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלף׃ הוא בניהו גבור השלשים ועל
7 השלשים ועל מחלקתו עמיזבד בנו׃ הרביעי לחדש הרביעי עשהאל אחי יואב
8 וזבדיה בנו אחריו ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלף׃ החמישי לחדש החמישי
9 השר שמהות היזרחי ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלף׃ הששי לחדש הששי

24,26.כה מיכה שמור: אחי מיכה יִשִּׁיה לבני ישיה זכריהו: בני מְרָרִי מחלי ומושי וגם
28.27 יַעֲזִיָּהו בנו: בני מְרָרִי לְיַעֲזִיָּהו בנו ושהם וזכור ועברי: למחלי אלעזר ולא
ל.29 היה לו בנים: לקיש בני קיש ירחמאל: ובני מושי מחלי וַעֶדר וירימות:
31 אלה בני הלוים לבית אבתיהם | ויפִּילו גם הם גורלות לְעֻמַּת אחיהם בני
אהרן לפני דויד המלך וצדוק ואחימלך וראשי האבות לכהנים וללוים אבות
הראש לעמת אחיו הקטן:

25,א וַיַּבְדֵּל דויד ושרי הצבא לעבדה לבני אסף והימן וידותון הַנִּבְּאִים בכִנֹּרות
2 בנבלים ובמצִלְתים ויהי מספרם אנשי מלאכה לעבדתם: לבני אסף זכור ויוסף
3 ונתניה ואֲשַׂרְאֵלה בני אסף על יד אסף הַנִּבָּא על ידי המלך: לידותון בני
ידותון גדליהו וּצְרִי וישעיהו ושמעי חשביהו ומתִּתְיהו ששה על ידי אביהם
4 ידותון הַנִּבָּא בכנור על הדות והלל ליהוה: לְהימן בני הימן בֻּקִּיָּהו מתניהו
עֻזִּיאל שְׁבוּאֵל וירימות חנניה חֲנָני אליאתה גִדלתי ורממתי עזר יָשְׁבְּקָשָׁה מלותי
ה הותיר מחזִיאות: כל אלה בנים להימן חזה המלך בדברי האלהים להרים קרן
6 ויתן האלהים להימן בנים ארבעה עשר ובנות שלוש: כל אלה על ידי אביהם
בשיר בית יהוה במצלתַּים נבלים וכִנֹּרות לעבדת בית האלהים על ידי המלך אסף
7 וידותון והימן: ויהי מספרם עם אחיהם מְלֻמְּדֵי שיר ליהוה כל המבין מאתַים
8 שמונים ושמנה: ויפילו גורלות משמרת לְעֻמַּת כקטֹן כגדול מבין עם תלמיד:
9 ויצא הגורל הראשון לאסף ליוסף הוא ואחיו ובניו שנים עשר
לגדליהו השני הוא ואחיו ובניו שנַים עשר:
י השלִשי לזכור בניו ואחיו שנים עשר:
11 הרביעי לִיִצְרי בניו ואחיו שנים עשר:
12 החמישי לנתניהו בניו ואחיו שנים עשר:
13 הששי לְבֻקִּיָּהו בניו ואחיו שנים עשר:
14 השבִעי לִישַׂרְאֵלה בניו ואחיו שנים עשר:
טו השמיני לישעיהו בניו ואחיו שנים עשר:
16 התשיעי למתניהו בניו ואחיו שנים עשר:
17 העשירי לִשְׁמְעִי בניו ואחיו שנים עשר:
18 עשתי עשר לעֲזַרְאֵל בניו ואחיו שנים עשר:
19 השנים עשר לחשביה בניו ואחיו שנים עשר:
כ השלשה עשר לשובאל בניו ואחיו שנים עשר:
21 הארבעה עשר למתִּתְיהו בניו ואחיו שנים עשר:
22 החמשה עשר לירֵמות בניו ואחיו שנים עשר:
23 הששה עשר לחנניהו בניו ואחיו שנים עשר:
24 השבעה עשר לְיָשְׁבְּקָשָׁה בניו ואחיו שנים עשר:
כה השמונה עשר לחֲנָני בניו ואחיו שנים עשר:
26 התשעה עשר למלותי בניו ואחיו שנים עשר:
27 העשרים לאליתה בניו ואחיו שנים עשר:
28 האחד ועשרים להותיר בניו ואחיו שנים עשר:
29 השנַים ועשרים לגִדלתי בניו ואחיו שנים עשר:
ל השלשה ועשרים למחזִיאות בניו ואחיו שנים עשר:
31 הארבעה ועשרים לרוממתי עזר בניו ואחיו שנים עשר:

26,2.א למחלְקות לשערים לְקָרְחִים משֶׁלֶמְיָהו בן קרא מן בני אֲבִיאסף: ולמשלמיהו

בני לַעְדן הראש יחיאל וְזֵתָם ויואל שלשה׃ בני שמעי שלמֹות וחזיאל והרן 23,9.8
שלשה אלה ראשֵׁי האבות לַלְעְדָּן׃ ובני שמעי יַחַת זִינָא וִיעוּשׁ ובריעה אלה בני י
שמעי ארבעה׃ ויהי יַחַת הראש וזיזה השני וִיעוּשׁ ובריעה לא הרבו בנים ויהיו 11
לבית אב לִפְקֻדָּה אֶחָת׃
בני קְהָת עמרם יצהר חברון ועזיאל ארבעה׃ בני עמרם אהרן ומשה ויבדל 13.12
אהרן להקדישו קדש קדשים הוא ובניו עד עולם להקטיר לפני יהוה לְשָׁרְתוֹ
ולברך בשמו עד עולם׃ ומשה איש האלהים בניו יקראו על שבט הלוי׃ בני טו.14
משה גרשום ואליעזר׃ בני גרשום שְׁבוּאֵל הראש׃ ויהיו בני אליעזר רחביה 17.16
הראש ולא היה לאליעזר בנים אחֵרים ובני רחביה רבו למעלה׃ בני יצהר שְׁלֹמִית 18
הראש׃ בני חברון יריהו הראש אמריה השני וְיַחֲזִיאֵל השלישי ויקמעם הרביעי׃ 19
בני עזיאל מיכה הראש וְיִשִּׁיָּה השני׃ כ
בני מְרָרִי מחלי ומושי בני מחלי אלעזר וקיש׃ וימת אלעזר ולא היו לו בנים 22.21
כי אם בנות וישאום בני קיש אחיהם׃ בני מושי מחלי ועדר וירֵמות שלושה׃ 23
אלה בני לוי לבית אבותיהם ראשי האבות לפקודיהם במספר שמות לְגֻלְגְּלֹתָם 24
עֹשֵׂה המלאכה לעבדת בית יהוה מבן עשרים שנה ומעלה׃ כי אמר דויד הניח כה
יהוה אלהי ישראל לעמו וישכן בירושלם עד לעולם׃ וגם ללוים אין לָשֵׂאת את 26
המשכן ואת כל כליו לעבדתו׃ כי בדברי דויד האחרונים המה מספר בני לוי 27
מבן עשרים שנה ולמעלה׃ כי מעמדם ליד בני אהרן לעבודת בית יהוה על 28
החצרות ועל הלשכות ועל טָהֳרַת לכל קדש ומעשה עבדת בית האלהים׃ וללחם 29
המערכת ולסלת למנחה ולרקיקי המצות ולמחבת וְלַמֻּרְבֶּכֶת ולכל משורה ומדה׃
ולעמד בבקר בבקר להדות ולהלל ליהוה וכן לערב׃ ולכל העלות עלות ליהוה ל.31
לשבתות לחדשים ולמעדים במספר כמשפט עליהם תמיד לפני יהוה׃ ושמרו את 32
משמרת אהל מועד ואת משמרת הקדש ומשמרת בני אהרן אחיהם לעבדת בית
יהוה׃

ולבני אהרן מחלקותם בני אהרן נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר׃ וימת נדב 24,2.א
ואביהוא לפני אביהם ובנים לא היו להם ויכהנו אלעזר ואיתמר׃ ויחלקם דויד 3
וצדוק מן בני אלעזר ואחימלך מן בני איתמר לפקדתם בעבדתם׃ וימצאו בני 4
אלעזר רבים לראשי הגברים מן בני איתמר ויחלקום לבני אלעזר ראשים לבית
אבות ששה עשר ולבני איתמר לבית אבותם שמונה׃ ויחלקום בגורלות אלה עם ה
אלה כי היו שרי קדש ושרי האלהים מבני אלעזר ומבני איתמר׃ ויכתבם שמעיה 6
בן נתנאל הסופר מן הלוי לפני המלך והשרים וצדוק הכהן ואחימלך בן אֶבְיָתָר
וראשי האבות לכהנים וללוים בית אב אחד אָחֻז לאיתמר ואָחֻז אָחֻז לאלעזר׃
ויצא הגורל הראשון ליהויריב לידעיה השני׃ לחרם השלישי לשערים הרבעי׃ 8.7
למלכיה החמישי למימן הששי׃ להקוץ השבעי לאביה השמיני׃ לישוע התשעי 11-9
לשכניהו העשרי׃ לאלישיב עשתי עשר ליקים שנים עשר׃ לחפה שלשה עשר 13.12
לְיֶשֶׁבְאָב ארבעה עשר׃ לבלגה חמשה עשר לאמר ששה עשר׃ לחזיר שבעה טו.14
עשר להפצץ שמונה עשר׃ לפתחיה תשעה עשר ליחזקאל העשרים׃ ליכין אחד 17.16
ועשרים לגמול שנים ועשרים׃ לדליהו שלשה ועשרים למעזיהו ארבעה ועשרים׃ 18
אלה פקדתם לעבדתם לבוא לבית יהוה כמשפטם ביד אהרן אביהם כאשר 19
צוהו יהוה אלהי ישראל׃
ולבני לוי הנותרים לבני עמרם שובאל לבני שובאל יחדיהו׃ לרחביהו לבני כ.21
רחביהו הראש יִשִּׁיָּה׃ ליצהרי שלמות לבני שלמות יחת׃ ובני חֶבְרוֹן יריהו 23.22
הראש אמריהו השני עֻזִּיאֵל השלישי יקמעם הרביעי׃ בני עֻזִּיאֵל מיכה לבני 24

21 דויד ■ל ארנן תנה לי מקום הגרן ואבנה בו מזבח ליהוה בכסף מלא תנהו לי
23 ותעצר המגפה מעל העם: ויאמר ארנן אל דויד קח לך ויעש אדני המלך הטוב
בעיניו ראה נתתי הבקר לעלות והמורגים לעצים והחטים למנחה הכל נתתי:
24 ויאמר המלך דויד לארנן לא כי קנה אקנה בכסף מלא כי לא אשא אשר לך ליהוה
כה.26 והעלות עולה חנם: ויתן דויד לארנן במקום שקלי זהב משקל שש מאות: ויבן
שם דויד מזבח ליהוה ויעל עלות ושלמים ויקרא אל יהוה ויענהו באש מן השמים
27 על מזבח העלה: ויאמר יהוה למלאך וישב חרבו ■ל נדנה:
29.28 בעת ההיא בראות דויד כי ענהו יהוה בגרן ארנן היבוסי ויזבח שם: ומשכן
ל יהוה אשר עשה משה במדבר ומזבח העלה בעת ההיא בבמה בגבעון: ולא יכל
דויד ללכת לפניו לדרש אלהים כי נבעת מפני חרב מלאך יהוה:
22,א ויאמר דויד זה הוא בית יהוה האלהים וזה מזבח לעלה לישראל:

2 ויאמר דויד לכנוס את הגרים אשר בארץ ישראל ויעמד חצבים לחצוב אבני
3 גזית לבנות בית האלהים: וברזל לרב למסמרים לדלתות השערים ולמחברות הכין
4 דויד ונחשת לרב אין משקל: ועצי ארזים לאין מספר כי הביאו הצידנים והצרים
ה עצי ארזים לרב לדויד: ויאמר דויד שלמה בני נער ורך והבית לבנות ליהוה
להגדיל למעלה לשם ולתפארת לכל הארצות אכינה נא לו ויכן דויד לרב לפני
מותו:
7.6 ויקרא לשלמה בנו ויצוהו לבנות בית ליהוה אלהי ישראל: ויאמר דויד
8 לשלמה בנ[Q] אני היה עם לבבי לבנות בית לשם יהוה אלהי: ויהי עלי דבר
יהוה לאמר דם לרב שפכת ומלחמות גדלות עשית לא תבנה בית לשמי כי דמים
9 רבים שפכת ארצה לפני: הנה בן נולד לך הוא יהיה איש מנוחה והניחותי לו
מכל אויביו מסביב כי שלמה יהיה שמו ושלום ושקט אתן על ישראל בימיו:
י הוא יבנה בית לשמי והוא יהיה לי לבן ואני לו לאב והכינותי כסא מלכותו
11 על ישראל עד עולם: עתה בני יהי יהוה עמך והצלחת ובנית בית יהוה אלהיך
12 כאשר דבר עליך: אך יתן לך יהוה שכל ובינה ויצוך על ישראל ולשמור את
13 תורת יהוה אלהיך: אז תצליח אם תשמור לעשות את החקים ואת המשפטים
14 אשר צוה יהוה את משה על ישראל חזק ואמץ אל תירא ואל תחת: והנה בעניי
הכינותי לבית יהוה זהב ככרים מאה אלף וכסף אלף אלפים ככרים ולנחשת
טו ולברזל אין משקל כי לרב היה ועצים ואבנים הכינותי ועליהם תוסיף: ועמך לרב
16 עשי מלאכה חצבים וחרשי אבן ועץ וכל חכם בכל מלאכה: לזהב לכסף ולנחשת
ולברזל אין מספר קום ועשה ויהי יהוה עמך:
18.17 ויצו דויד לכל שרי ישראל לעזר לשלמה בנו: הלא יהוה אלהיכם עמכם
והניח לכם מסביב כי נתן בידי את ישבי הארץ ונכבשה הארץ לפני יהוה ולפני
19 עמו: עתה תנו לבבכם ונפשכם לדרוש ליהוה אלהיכם וקומו ובנו את מקדש
יהוה האלהים להביא את ארון ברית יהוה וכלי קדש האלהים לבית הנבנה
לשם יהוה:

23,2.א ודויד זקן ושבע ימים וימלך את שלמה בנו על ישראל: ויאסף את כל שרי
3 ישראל והכהנים והלוים: ויספרו הלוים מבן שלשים שנה ומעלה ויהי מספרם
4 לגלגלתם לגברים שלשים ושמנה אלף: מאלה לנצח על מלאכת בית יהוה עשרים
ה וארבעה אלף ושטרים ושפטים ששת אלפים: וארבעת אלפים שערים וארבעת
אלפים מהללים ליהוה בכלים אשר עשיתי להלל:
7.6 ויחלקם דויד מחלקות לבני לוי לגרשון קהת ומררי: לגרשני לעדן ושמעי:

20,2 את רבה ויהרסה׃ ויקח דויד את עטרת מלכם מעל ראשו וימצאה משקל ככר
3 זהב ובה אבן יקרה ותהי על ראש דויד ושלל העיר הוציא הרבה מאד׃ ואת
העם אשר בה הוציא וישם במגרה ובחריצי הברזל ובמגזרות וכן יעשה דויד
לכל ערי בני עמון וישב דויד וכל העם ירושלם׃
4 ויהי אחרי כן ותהי עד מלחמה בגבי עם פלשתים אז הכה סבכי החשתי
את ספי מילידי הרפאים ויכנעו׃
ה ותהי עוד מלחמה את פלשתים ויך אלחנן בן יעיר את לחמי אחי גלית
הגתי ועץ חניתו כמנור ארגים׃
6 ותהי עוד מלחמה בגת ויהי איש מדה ואצבעתיו שש ושש עשרים וארבע
7 וגם הוא נולד להרפא׃ ויחרף את ישראל ויכהו יהונתן בן שמעא אחי דויד׃
8 אל נולדו להרפא בגת ויפלו ביד דויד וביד עבדיו׃

21,2.א ויעמד שטן על ישראל ויסת את דויד למנות את ישראל׃ ויאמר דויד אל
יואב ואל שרי העם לכו ספרו את ישראל מבאר שבע ועד דן והביאו אלי ואדעה
3 את מספרם׃ ויאמר יואב יוסף יהוה על עמו כהם מאה פעמים הלא אדני המלך
4 כלם לאדני לעבדים למה יבקש זאת ■דני למה יהיה לאשמה לישראל׃ ודבר
ה המלך חזק על יואב ויצא יואב ויתהלך בכל ישראל ויבא ירושלם׃ ויתן יואב את
מספר מפקד העם אל דויד ויהי כל ישראל אלף אלפים ומאה אלף איש שלף
6 חרב ויהודה ארבע מאות ושבעים אלף איש שלף חרב׃ ולוי ובנימן ל■ פקד
בתוכם כי נתעב דבר המלך את יואב׃
8.7 וירע בעיני האלהים על הדבר הזה ויך את ישראל׃ ויאמר דויד אל האלהים
חטאתי מאד אשר עשיתי את הדבר הזה ועתה העבר נא את עוון עבדך כי
נסכלתי מאד׃
9.י וידבר יהוה אל גד חזה דויד לאמר׃ לך ודברת אל דויד לאמר כה אמר
11 יהוה שלוש אני נטה עליך בחר לך אחת מהנה ואעשה לך׃ ויבא גד אל דויד
12 ויאמר לו כה אמר יהוה קבל לך׃ אם שלוש שנים רעב ואם שלשה חדשים נספה
מפני צריך וחרב אויביך ואם היות שלשת ימים חרב יהוה ודבר בארץ ומלאך
יהוה משחית בכל גבול ישראל ועתה ראה מה אשיב את שלחי דבר׃
13 ויאמר דויד אל גד צר לי מאד אפלה נא ביד יהוה כי רבים רחמיו מאד
14 וביד אדם אל אפל׃ ויתן יהוה דבר בישראל ויפל מישראל שבעים אלף איש׃
טו וישלח האלהים מלאך לירושלם להשחיתה ובהשחית ראה יהוה וינחם על הרעה
ויאמר למלאך המשחית רב עתה הרף ידך ומלאך יהוה עמד עם גרן ארנן
היבוסי׃
16 וישא דויד את עיניו וירא את מלאך יהוה עמד בין הארץ ובין השמים
וחרבו שלופה בידו נטויה על ירושלם ויפל דויד והזקנים מכסים בשקים על
17 פניהם׃ ויאמר דויד אל האלהים הלא אני אמרתי למנות בעם ואני הוא אשר
חטאתי והרע הרעותי ואלה הצאן מה עשו יהוה אלהי תהי נא ידך בי ובבית
אבי[α]׃
18 ומלאך יהוה אמר אל גד לאמר לדויד כי יעלה דויד להקים מזבח ליהוה
21.19 בגרן ארנן היבסי׃ ויעל דויד בדבר גד אשר דבר בשם יהוה׃[β] ויבא דויד עד
22 ארנן ויבט ארנן וירא את דויד ויצא מן הגרן וישתחו לדויד אפים ארצה׃ ויאמר

(α) 21,17 ובעמך לא למגפה

(β) כ וישב ארנן וירא את המלאך וארבעת בניו עמו מתחבאים וארנן דש חטים׃

18,6 בארם עשרים ושנים אלף איש׃ וישם דויד ״נציבים״ בארם דרמשק ויהי ארם
7 לדויד עבדים נשאי מנחה ויושע יהוה לדויד בכל אשר הלך׃ ויקח דויד את
8 שלטי הזהב אשר היו על עבדי הד״ד״עזר ויביאם ירושלם׃ ומטבחת .... ערי
הד״ד״עזר לקח דויד נחשת רבה מאד בה עשה שלמה את ים הנחשת ואת
העמודים ואת כלי הנחשת׃
9 וישמע תעו מלך חמת כי הכה דויד את כל חיל הד״ד״עזר מלך צובה׃
י וישלח את ״ה״דורם בנו אל המלך דויד לשאול לו לשלום ולברכו על אשר נלחם
בהד״ד״עזר ויכהו כי איש מלחמות תעו היה הד״ד״עזר וכל כלי זהב וכסף ונחשת׃
11 גם אתם הקדיש המלך דויד ליהוה עם הכסף והזהב אשר נשא מכל הגוים
מאדום וממואב ומבני עמון ומפלשתים ומעמלק׃
13.12 ו״בש״ו״ב״ו״ ‹› הכה את אדום בגיא המלח שמונה עשר אלף׃ וישם באדום
נציבים ויהיו כל אדום עבדים לדויד ויושע יהוה את דויד בכל אשר הלך׃
טו.14 וימלך דויד על כל ישראל ויהי עשה משפט וצדקה לכל עמו׃ ויואב בן
16 צרויה על הצבא ויהושפט בן אחילוד מזכיר׃ וצדוק בן אחיטוב ²ו⁴אביתר ³בן
17 ²אבימלך כהנים וש״ו״שא סופר׃ ובניהו בן יהוידע על הכרתי והפלתי ובני דויד
הראשנים ליד המלך׃
19,2.א ויהי אחרי כן וימת נחש מלך בני עמון וימלך ״חנון״ בנו תחתיו׃ ויאמר דויד
אעשה חסד עם חנון בן נחש כי עשה אביו עמי חסד וישלח דויד מלאכים
3 לנחמו על אביו ויבאו עבדי דויד אל ארץ בני עמון אל חנון לנחמו׃ ויאמרו
שרי בני עמון לחנון המכבד דויד את אביך בעיניך כי שלח לך מנחמים הלא
4 בעבור לחקר ²ולרגל ²ולהפך הארץ באו עבדיו אליך׃ ויקח חנון את עבדי דויד
ה ויגלחם ויכרת את מדויהם בחצי עד המפשעה וישלחם׃ וילכו ויגידו לדויד על
האנשים וישלח לקראתם כי היו האנשים נכלמים מאד ויאמר המלך שבו בירחו
עד אשר יצמח זקנכם ושבתם׃
6 ויראו בני עמון כי התבאשו עם דויד וישלח חנון ובני עמון אלף ככר כסף
7 לשכר להם מן ארם נהרים ומן ארם מעכה ומצובה רכב ופרשים׃ וישכרו להם
שנים ושלשים אלף רכב ואת מלך מעכה ואת עמו ויבאו ויחנו לפני מידבא ובני
עמון נאספו מעריהם ויבאו למלחמה׃
9.8 וישמע דויד וישלח את יואב ואת כל ״צ״בא הגבורים׃ ויצאו בני עמון ויערכו
י מלחמה פתח העיר והמלכים אשר באו לבדם בשדה׃ וירא יואב כי היתה פני
11 המלחמה אליו פנים ואחור ויבחר מכל בחור בישראל ויערך לקראת ארם׃ ואת
12 יתר העם נתן ביד אב״י״שי אחיו ויערכו לקראת בני עמון׃ ויאמר אם תחזק ממני
13 ארם והיית לי לתשועה ואם בני עמון יחזקו ממך והושעתיך׃ חזק ונתחזקה בעד
14 עמנו ובעד ערי אלהינו ויהוה הטוב בעיניו יעשה׃ ויגש יואב והעם אשר עמו
טו לפני ארם למלחמה וינוסו מפניו׃ ובני עמון ראו כי נס ארם ‹מפני יואב› וינוסו
גם הם מפני אב״י״שי אחיו ויבאו העירה ויבא יואב ירושלם׃
16 וירא ארם כי נגפו לפני ישראל וישלחו מלאכים ויוציאו את ארם אשר מעבר
17 הנהר ושופך שר צבא הד״ד״עזר לפניהם׃ ויגד לדויד ויאסף את כל ישראל ויעבר
18 הירדן ויבא ״ח״י״למה״ ‹› ויערך דויד לקראת ארם מלחמה וילחמו עמו׃ וינס ארם
מלפני ישראל ויהרג דויד מארם שבעת אלפים רכב וארבעים אלף איש רגלי
19 ואת שופך שר הצבא המית׃ ויראו עבדי הד״ד״עזר כי נגפו לפני ישראל וישלימו
עם דויד ויעבדהו ולא אבה ארם להושיע את בני עמון עוד׃
20,א ויהי לעת תשובת השנה לעת צאת המלכים וינהג יואב את חיל הצבא
וישחת את ארץ בני עמון ויבא ויצר את רבה ודויד ישב בירושלם ויך יואב

16,43 וכלי שיר האלהים ובני ידותון לשער: וילכו כל העם איש לביתו ויסב דויד לברך
את ביתו:

17,א ויהי כאשר ישב דויד בביתו ויאמר דויד אל נתן הנביא הנה אנכי יושב
2 בבית הארזים וארון ברית יהוה תחת יריעות: ויאמר נתן אל דויד כל אשר
בלבבך עשה כי האלהים עמך:
4.3 ויהי בלילה ההוא ויהי דבר אלהים אל נתן לאמר: לך ואמרת אל דויד
ה עבדי כה אמר יהוה לא אתה תבנה לי הבית לשבת: כי לא ישבתי בבית מן
היום אשר העליתי את ישראל עד היום הזה ואהיה מתהלך באהל ובמשכן:
6 בכל אשר התהלכתי בכל ישראל הדבר דברתי את אחד שפטי ישראל אשר
7 צויתי לרעות את עמי לאמר למה לא בניתם לי בית ארזים: ועתה כה תאמר
לעבדי לדויד כה אמר יהוה צבאות אני לקחתיך מן הנוה מן אחרי הצאן להיות
8 נגיד על עמי ישראל: ואהיה עמך בכל אשר הלכת ואכרית את כל אויביך
9 מפניך ועשיתי לך שם כשם הגדולים אשר בארץ: ושמתי מקום לעמי ישראל
ונטעתיהו ושכן תחתיו ולא ירגז עוד ולא יוסיפו בני עולה לבלתו כאשר בראשונה:
י ולמימים אשר צויתי שפטים על עמי ישראל והכנעתי את כל אויביך ואגד לך
11 בית יבנה לך יהוה: והיה כי מלאו ימיך ללכת עם אבתיך והקימותי את זרעך
12 אחריך אשר יהיה מבניך והכינותי את מלכותו: הוא יבנה לי בית וכננתי את
13 כסאו עד עולם: אני אהיה לו לאב והוא יהיה לי לבן וחסדי לא אסיר מעמו
14 כאשר הסירותי מאשר היה לפניך: והעמדתיהו בביתי ובמלכותי עד העולם וכסאו
טו יהיה נכון עד עולם: ככל הדברים האלה וככל החזון הזה כן דבר נתן
אל דויד:
16 ויבא המלך דויד וישב לפני יהוה ויאמר מי אני יהוה אלהים ומי ביתי כי
17 הביאתני עד הלם: ותקטן זאת בעיניך אלהים ותדבר על בית עבדך למרחוק
18 . . . . יהוה אלהים: מה יוסיף עוד דויד אליך לדבר
19 ואתה את עבדך ידעת: יהוה בעבור עבדך וכלבך עשית את כל הגדולה הזאת
כ להדיע את כל הגדלות: יהוה אין כמוך ואין אלהים זולתך בכל אשר שמענו
21 באזנינו: ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ אשר הלך האלהים לפדות לו עם
22 לשום לך שם גדלות ונראות לגרש מפני עמך גוי ואלהיו: ותתן את
23 עמך ישראל לך לעם עד עולם ואתה יהוה היית להם לאלהים: ועתה יהוה
הדבר אשר דברת על עבדך ועל ביתו יאמן עד עולם ועשה כאשר דברת:
24 ויגדל שמך עד עולם לאמר יהוה צבאות אלהי ישראל אלהים לישראל ובית דויד
כה עבדך נכון לפניך: כי אתה אלהי גלית את אזן עבדך לבנות לו בית על כן מצא
26 עבדך להתפלל לפניך: ועתה יהוה אתה הוא האלהים ותדבר על עבדך הטובה
27 הזאת: ועתה הואלת לברך את בית עבדך להיות לעולם לפניך כי אתה יהוה
ברכת ומברך לעולם:

18,א ויהי אחרי כן ויך דויד את פלשתים ויכניעם ויקח את גת ובנתיה מיד
3.2 פלשתים: ויך את מואב ויהיו מואב עבדים לדויד נשאי מנחה: ויך דויד את
4 הדדעזר מלך צובה חמתה בלכתו להציב ידו בנהר פרת: וילכד דויד ממנו אלף
רכב ושבעת אלפים פרשים ועשרים אלף איש רגלי ויעקר דויד את כל הרכב
ה ויותר ממנו מאה רכב: ויבא ארם דרמשק לעזור להדדעזר מלך צובה ויך דויד

(α) 17,21 אשר פדית ממצרים

16 ואליאב ובנָיהו ועֹבד אדם ויִעיאל בכלי נבלים ובכנֹרות ואסף במצלתַים משמיע׃
6 ובנָיהו ויחזיאל הכהנים בחצֹצרות תמיד לפני ארון ברית האלהים׃
7 ביום ההוא אז נתן דויד בראש להדות ליהוה ביד אסף ואחיו׃

8 הודו ליהוה קראו בשמו
הודיעו בעמים עלילֹתיו׃
9 שירו לו זמרו לו
שיחו בכל נפלאותיו׃
י התהללו בשם קדשו
ישמח לב מבַקשי יהוה׃
11 דרשו יהוה ועזו
בקשו פניו תמיד׃
12 זכרו נפלאֹתיו אשר עשה
מֹפתיו ומשפטי פיהו׃
13 זרע ישראל ·עֲבָדוֹ·
בני יעקב בחיריו׃
14 הוא יהוה אלהינו
בכל הארץ משפטיו׃
טו ·זֹכְרוּ· לעולם בריתו
דבר צוה לאלף דור׃
16 אשר כרת את אברהם
ושבועתו ליצחק׃
17 ויעמידהָ ליעקב לחק
לישראל ברית עולם׃
18 לאמר לך אתן ארץ כנען
חבל נחלתכם׃
19 בהיותכם מתי מספר
כמעט וגרים בה׃
כ ויתהלכו מגוי אל גוי
וממלכה אל עם אחר׃
21 לא הנית לאיש לעָשְקם
ויוכח עליהם מלכים׃
22 אל תגעו במשיחי
ובנביאי אל תָּרֵעו׃
23 שירו ליהוה כל הארץ
16 בשרו מיום אל יום ישועתו׃
24 ספרו בגוים את כבודו
בכל העמים נפלאותיו׃
כה כי גדול יהוה ומהֻלל מאד
ונורא הוא על כל אלהים׃
26 כי כל אלהי העמים אלילים
ויהוה שמים עשה׃
27 הוד והָדָר לפניו
עז וחֶדְוה במקמו׃
28 הבו ליהוה משפחות עמים
הבו ליהוה כבוד ועז׃
29 הבו ליהוה כבוד שמו
שאו מנחה ובאו לפניו
השתחוו ליהוה בהדרת קדש׃
ל חילו מלפניו כל הארץ
אף ת·כּוֹ·ן תבל בל תמוט׃
31 ישמחו השמים ותגֵל הארץ
ויאמרו בגוים יהוה מָלָךְ׃
32 ירעם הים ומלואו
יעלץ השדה וכל אשר בו׃
33 אז ירננו עצי היער מלפני יהוה
כי בא לשפוט את הארץ׃
34 הודו ליהוה כי טוב
כי לעולם חסדו׃
לה ואִמרו הושיענו אלהי ישענו
וקַבצנו והצילנו מן הגוים
להדות לשם קדשך
להשתבֵּח בתהלתך׃
36 ברוך יהוה אלהי ישראל
מן העולם ועד העלם
ויאמרו כל העם אמן והלל ליהוה׃

37 ויעזב שם לפני ארון ברית יהוה לאסף ולאחיו לשָרת לפני הארון תמיד
38 לדבר יום ביומו׃ ועֹבד אדם ·ואח·י·ו· ששים ושמונה ועבד אדם בן ידיתון וחסה
39 לשערים׃ ואת צדוק הכהן ואחיו הכהנים לפני משכן יהוה בבמה אשר בגבעון׃
מ להעלות עֹלות ליהוה על מזבח העלה תמיד לבקר ולערב ולכל הכתוב בתורת
41 יהוה אשר צוה על ישראל׃ ועמהם הימן וידותון ושאָר הברורים אשר נקבו
42 בשמות להודות ליהוה כי לעולם חסדו׃ ועמהם ◇ חצֹצרות ומצלתַים למשמיעים

את קול הצעדה בראשי הבכאים אז תצא במלחמה כי יצא האלהים לפניך 14
להכות את מחנה פלשתים׃ ויעש דויד כאשר צוהו האלהים ויכו את מחנה 16
פלשתים מגבעון ועד גזרה׃ ויצא שם דויד בכל הארצות ויהוה נתן את פחדו על 17
כל הגוים׃

ויעש לו בתים בעיר דויד ויכן מקום לארון האלהים ויט לו אהל׃ 15,א
אז אמר דויד לא לשאת את ארון האלהים כי אם הלוים כי בם בחר יהוה 2
לשאת את ארון האלהים ולשרתו עד עולם׃
ויקהל דויד את כל ישראל אל ירושלם להעלות את ארון יהוה אל מקומו 3
אשר הכין לו׃ ויאסף דויד את בני אהרן ואת הלוים׃ לבני קהת אוריאל השר ה.4
ואחיו מאה ועשרים׃ לבני מררי עשיה השר ואחיו מאתים ועשרים׃ לבני גרשם 7.6
יואל השר ואחיו מאה ושלשים׃ לבני אליצפן שמעיה השר ואחיו מאתים׃ לבני 9.8
חברון אליאל השר ואחיו שמונים׃ לבני עזיאל עמינדב השר ואחיו מאה י
ושנים עשר׃
ויקרא דויד לצדוק ולאביתר הכהנים וללוים לאוריאל עשיה ויואל שמעיה 11
ואליאל ועמינדב׃ ויאמר להם אתם ראשי האבות ללוים התקדשו אתם ואחיכם 12
והעליתם את ארון יהוה אלהי ישראל אל הכינותי לו׃ כי למבראשונה לא אתם 13
פרץ יהוה אלהינו בנו כי לא דרשנהו כמשפט׃ ויתקדשו הכהנים והלוים להעלות 14
את ארון יהוה אלהי ישראל׃ וישאו בני הלוים את ארון האלהים כאשר צוה טו
משה כדבר יהוה בכתפם במטות עליהם׃
ויאמר דויד לשרי הלוים להעמיד את אחיהם המשררים בכלי שיר נבלים 16
וכנרות ומצלתים משמיעים להרים בקול שמחה׃ ויעמידו הלוים את הימן בן 17
יואל ומן אחיו אסף בן ברכיהו ומן בני מררי אחיהם איתן בן קישיהו׃ ועמהם 18
אחיהם המשנים זכריהו ויעזיאל ושמירמות ויחיאל ועני אליאב ובניהו
ומעשיהו ומתתיהו ואליפלהו ומקניהו ועבד אדם ויעיאל השערים׃ והמשררים 19
הימן אסף ואיתן במצלתים נחשת להשמיע׃ וזכריה ועזיאל ושמירמות ויחיאל כ
ועני ואליאב ומעשיהו ובניהו בנבלים על עלמות׃ ומתתיהו ואליפלהו ומקניהו 21
ועבד אדם ויעיאל בכנרות על השמינית לנצח׃ וכנניהו שר הלוים שר 22
המשא כי מבין הוא׃ וברכיה ואלקנה שערים לארון׃ ושבניהו ויושפט ונתנאל 24.23
ועמשי וזכריהו ובניהו ואליעזר הכהנים מחצצרים בחצצרות לפני ארון האלהים
ועבד אדם ויחיה שערים לארון׃
ויהי דויד וזקני ישראל ושרי האלפים ההלכים להעלות את ארון ברית יהוה כה
מן בית עבד אדם בשמחה׃ ויהי בעזר האלהים את הלוים נשאי ארון ברית יהוה 26
ויזבחו שבעה פרים ושבעה אילים׃ ודויד מכרבל במעיל בוץ וכל הלוים הנשאים 27
את הארון והמשררים וכנניה שר המשא המשררים ועל דויד אפוד בד׃ וכל 28
ישראל מעלים את ארון ברית יהוה בתרועה ובקול שופר ובחצצרות ובמצלתים
משמעים בנבלים וכנרות׃ ויהי ארון ברית יהוה בא עד עיר דויד ומיכל בת 29
שאול נשקפה בעד החלון ותרא את המלך דויד מרקד ומשחק ותבז לו
בלבה׃
ויביאו את ארון האלהים ויציגו אתו בתוך האהל אשר נטה לו דויד ויקריבו 16,א
עלות ושלמים לפני האלהים׃ ויכל דויד מהעלות העלה והשלמים ויברך את העם 2
בשם יהוה׃ ויחלק לכל איש ישראל מאיש ועד אשה לאיש ככר לחם ואשפר 3
ואשישה׃ ויתן לפני ארון יהוה מן הלוים משרתים ולהזכיר ולהודות ולהלל ליהוה 4
אלהי ישראל׃ אסף הראש ומשנהו זכריה יעיאל ושמירמות ויחיאל ומתתיה ה

12 יששכר יודעי בינה לעתים לדעת מה יעשה ישראל ראשיהם מאתים וכל אחיהם
33 על פיהם׃ מזבלון יוצאי צבא ערכי מלחמה בכל כלי מלחמה חמשים אלף ולעדר
34 בלא לב ולב׃ ומנפתלי שרים אלף ועמהם בצנה וחנית שלשים ושבעה אלף׃
לה.36 ומן הדני ערכי מלחמה עשרים ושמונה אלף ושש מאות׃ ומאשר יוצאי צבא
37 לערך מלחמה ארבעים אלף׃ ומעבר לירדן מן הראובני והגדי וחצי שבט מנשה
בכל כלי צבא מלחמה מאה ועשרים אלף׃
38 כל אלה אנשי מלחמה עדרי מערכה בלבב שלם באו חברונה להמליך את
39 דויד על כל ישראל וגם כל שרית ישראל לב אחד להמליך את דויד׃ ויהיו שם
מ עם דויד ימים שלושה אכלים ושותים כי הכינו להם אחיהם׃ וגם הקרובים אליהם
עד יששכר וזבלון ונפתלי מביאים לחם בחמורים ובגמלים ובפרדים ובבקר מאכל
קמח דבלים וצמוקים ויין ושמן ובקר וצאן לרב כי שמחה בישראל׃

א.2,13 ויועץ דויד עם שרי האלפים והמאות לכל נגיד׃ ויאמר דויד לכל קהל ישראל
אם עליכם טוב ומן יהוה אלהינו נפרצה נשלחה על אחינו הנשארים בכל ארצות
3 ישראל ועמהם הכהנים והלוים בערי מגרשיהם ויקבצו אלינו׃ ונסבה את ארון
4 אלהינו אלינו כי לא דרשנהו בימי שאול׃ ויאמרו כל הקהל לעשות כן כי ישר
ה הדבר בעיני כל העם׃ ויקהל דויד את כל ישראל מן שיחור מצרים ועד לבוא
6 חמת להביא את ארון האלהים מקרית יערים׃ ויעל דוד וכל ישראל בעלתה אל
קרית יערים אשר ליהודה להעלות משם את ארון האלהים יהוה יושב הכרובים
7 אשר נקרא ‹שמו› שם׃ וירכיבו את ארון האלהים על עגלה חדשה מבית אבינדב
8 ועזא ואחיו נהגים בעגלה׃ ודויד וכל ישראל משחקים לפני האלהים בכל עז
9 ובשירים ובכנרות ובנבלים ובתפים ובמצלתים ובחצצרות׃ ויבאו עד גרן כידן
י וישלח עזא את ידו לאחז את הארון כי שמטו הבקר׃ ויחר אף יהוה בעזא ויכהו
11 על אשר שלח ידו על הארון וימת שם לפני אלהים׃ ויחר לדויד כי פרץ יהוה
12 פרץ בעזא ויקרא למקום ההוא פרץ עזא עד היום הזה׃ ויירא דויד את האלהים
13 ביום ההוא לאמר היך אביא אלי את ארון האלהים׃ ולא הסיר דויד את הארון
14 אליו אל עיר דויד ויטהו אל בית עבד אדם הגתי׃ וישב ארון האלהים עם
בית עבד אדם בביתו שלשה חדשים ויברך יהוה את בית עבד אדם ואת כל
אשר לו׃

א,14 וישלח חירם מלך צר מלאכים אל דויד ועצי ארזים וחרשי קיר וחרשי
2 עצים לבנות לו בית׃ וידע דויד כי הכינו יהוה למלך על ישראל כי נשא למעלה
מלכותו בעבור עמו ישראל׃
4.3 ויקח דויד עוד נשים בירושלם ויולד דויד עוד בנים ובנות׃ ואלה שמות
ה הילודים אשר היו לו בירושלם שמוע ושובב נתן ושלמה׃ ויבחר ואלישוע ‹› ׃ ‹›
7.6 ונפג ויפיע׃ ואלישמע ובעלידע ואליפלט׃
8 וישמעו פלשתים כי נמשח דויד למלך על כל ישראל ויעלו כל פלשתים לבקש
י.9 את דויד וישמע דויד ויצא לפניהם׃ ופלשתים באו ויפשטו בעמק רפאים׃ וישאל
דויד באלהים לאמר האעלה על פלשתים ונתתם בידי ויאמר לו יהוה עלה
11 ונתתים בידך׃ ויעלו בבעל פרצים ויכם שם דויד ויאמר דויד פרץ האלהים את
12 אויבי בידי כפרץ מים על כן קראו שם המקום ההוא בעל פרצים׃ ויעזבו שם
את אלהיהם ויאמר דויד וישרפו באש׃
14.13 ויסיפו עוד פלשתים ויפשטו בעמק׃ וישאל עוד דויד באלהים ויאמר לו
טו האלהים לא תעלה אחריהם ‹›סב מעליהם ובאת להם ממול הבכאים׃ ויהי כשמעך

הכֵּרֵתִי נשא כלי יואב בן צרויה׃ עירא היִּתְרִי גָרֵב היִּתְרִי׃ אוריה החתי זָבָד II,41.מ
בן אחלָי׃ עדינא בן שיזא הראובני ראש לראובני ועל שלשים׃ חנן בן מעכה 43.42
ויושפט המִתְנִי׃ עזיא העשתרָתי שמע ויעואל בני חותם הערֹעֵרי׃ ידיעֲאל בן 44.מה
שִׁמְרִי ויוחא אחיו התיצי׃ אליאל המחוִמי וירִיבַי ויושַׁוְיה בני אלנעם ויִתְמה 46
המואבי׃ אליאל ועובד ויעשיאל המצביה׃ 47

ואלה הבאים אל דויד לציקלַג עוד עצור מפני שאול בן קיש והמה בגבורים I2,א
עזרי המלחמה׃ נשקי קשת מַיְמִינִים ומשמִאלים באבנים ובחצים בקשת מאחי 2
שאול מבנימן׃ הראש אחיעזר ויואש בני שמָעה הגבעתי ויזואל ופלט בני 3
עזמות וברָכה ויהוא הענתתי׃ וישמעיה הגבעוני גבור בשלשים ועל השלשים 4
וירמיה ויחזיאל ויוחנן ויוזבד הגדֵרתי׃ אלעוזי וירימות ובעליה ושמריהו ושפטיהו ה
החריפי׃ אלקנה וישִּׁיהו ועזַרְאל ויועֶזר וישָׁבְעם הקָרְחים׃ ויועאלה וזבדיה בני 7.6
ירחם מן הגדור׃
ומן הגדי נבדלו אל דויד למצד מדברה גברי החיל אנשי צבא למלחמה 8
ערכי צנה ורמח ופני אריה פניהם וכצבאים על ההרים למַהר׃ עזר הראש עבדיה 9
השני אליאב השלישי׃ מִשמנה הרביעי ירמיה החמשי׃ עַתַּי הששי אליאל השבִעי׃ 11.י
יוחנן השמיני אלזבד התשיעי׃ ירמיהו העשירי מַכְבַּנַּי עשתי עשר׃ אלה מבני גד 14-12
ראשי הצבא אחד למאה הקטן והגדול לאלף׃ אלה הם אשר עברו את הירדן טו
בחדש הראשון והוא ממלא על כל גדותיו ויבריחו את כל העמקים למזרח
ולמערב׃
ויבאו מן בני בנימן ויהודה עד לַמְצָד לדויד׃ ויצא דויד לפניהם ויען ויאמר 17.16
להם אם לשלום באתם אלי לעזרני יהיה לי עליכם לבב ליחד ואם לרמותַני לצרי
בלא חמס בכפי יֵרא אלהי אבותינו ויוכַח׃ ורוח לבשה את אבישי ראש השלושים 18

לך דויד ועִמך בן ישי
שלום שלום לך ושלום לעזרך
כי עזרך אלהיך

ויקַבלם דויד ויתנם בראשי הגדוד׃
וממנשה נפלו על דויד בבאו עם פלשתים על שאול למלחמה ולא עזרֻם 19
כי בעצה שלְחֻהו סרני פלשתים לאמר בראשינו יפול אל אדניו שאול׃ בלכתו כ
אל ציקלג נפלו עליו ממנשה עדנַח ויוזבד וִידיעֲאל ומיכאל ויוזבד ואליהוא וצלתי
ראשי האלפים אשר למנשה׃ והמה עזרו עם דויד על הגדוד כי גבורי חיל כֻּלם 21
ויהיו שרים בצבא׃ כי לעת יום ביום יבאו על דויד לעזרו עד למחנה גדול 22
כמחנה אלהים׃

ואלה מספרי ראשי החלוץ לצבא באו על דויד חברונה להָסֵב מלכות שאול 23
אליו כפי יהוה׃ בני יהודה נשאי צנה ורמח ששת אלפים ושמנה מאות חלוצי 24
צבא׃ מן בני שמעון גבורי חיל לצבא שבעת אלפים ומאה׃ מן בני הלוי ארבעת 26.כה
אלפים ושש מאות׃ ויהוידע הנגיד לאהרן ועמו שלשת אלפים ושבע מאות׃ 27
וצדוק נער גבור חיל ובית אביו שרים עשרים ושנים׃ ומן בני בנימן אחי שאול 29.28
שלשת אלפים ועד הנה מרביתם שמרים משמרת בית שאול׃ ומן בני אפרַים ל
עשרים אלף ושמונה מאות גבורי חיל אנשי שמות לבית אבותם׃ ומֵחצי מטה 31
מנשה שמונה עשר אלף אשר נקבו בשמות לבוא להמליך את דויד׃ ומבני 32

10,13 וימת שאול במעלו אֲשר מעל ביהוה על דבר יהוה אשר לא שמר וגם
14 לשאול באוב לדרוש: ולא דרש ביהוה וימיתהו וַיַּסֵּב את המלוכה לדויד בן ישי:

11,2.א ויקבצו כל ישראל אל דויד חברונה לאמר הנה עצמך ובשרך אנחנו: גם
תמול גם שלשום גם בהיות שאול מלך אתה המוציא והמביא את ישראל ויאמר
יהוה ◦ לך אתה תרעה את עמי את ישראל ואתה תהיה נגיד על ◦ ישראל:
3 ויבאו כל זקני ישראל אל המלך חברונה ויכרת להם דויד ברית בחברון
לפני יהוה וימשחו את דויד למלך על ישראל כדבר יהוה ביד שמואל:
ה.4 וילך ·המלך· ו·אנשיו· ירושלם היא יבוס ושם היבוסי ישבי הארץ: ויאמרו
ישבי יבוס לדויד לא תבוא הנה וילכד דויד את מְצֻדת ציון היא עיר דויד:
6 ויאמר דויד כל מַכֵּה יבוסי בראשונה יהיה לראש ולשר ויעל בראשונה יואב בן
8.7 צרויה ויהיל ראש: וישב דויד במְצָד על כן קראו לו עיר דויד: ויבן העיר מסביב
9 מן המִלוא ועד הסביב ויואב יחיה את שְׁאָר העיר: וילך דויד הלוך וגדול ויהוה
צבאות עמו:

י ואלה ראשי הגברים אשר לדויד המתחזקים עמו במלכותו עם כל ישראל
11 להמליכו כדבר יהוה על ישראל: ואלה ·שמות· הגבורים אשר לדויד ישבע‹ל› בן
חכמוני ראש השלוש‹ה› הוא עורר את חניתו על שלש מאות חלל בפעם אחת:
13.12 ואחריו אלעזר בן דוד‹י› האחותי הוא בשלושה הגברים: הוא היה עם דויד בפַּס
דַּמים והפלשתים נאספו שם למלחמה ותהי חלקת השדה מלֵאה שעורים והעם
14 נסו מפני פלשתים: ויתיצב· בתוך החלקה ויציל‹ה› ויך· את פלשתים ויושע
יהוה תשועה גדולה:
טו וירדו שלושה מן השלושים ראש על הצֻּר אל דויד אל מ‹צ›ד‹ת› עדֻלם ומחנה
16 פלשתים חֹנה בעמק רפאים: ודויד אז במצודה ונציב פלשתים אז בבית לחם:
18.17 ויתאַו דויד ויאמר מי ישקני מים מבור בית לחם אשר בשער: ויבקעו השלשה
במחנה פלשתים וישאבו מים מבור בית לחם אשר בשער וישאו ויבִאו אל דויד
19 ולא אבה דויד לשתותם וינסך אתם ליהוה: ויאמר חלילה לי מאלהי מעשות
זאת הֲדם האנשים האלה אשתה בנפשותם כי בנפשותם הביאום ולא אבה
לשתותם אלה עשו שלשת הגבורים:
כ ואב‹י›שי אחי יואב הוא היה ראש השלוש‹ם› והוא עורר את חניתו על
21 שלש מאות חלל ולו‹א› שם בשלוש‹ם›: מן השלוש‹ם› ‹ב›שְּׁנַיִם נכבד ויהי להם לשר
22 ועד השלשה לא בא: בנָיה בן יהוידע ‹› איש חיל רב פעלים מן קַבְצְאל הוא
הכה את שני ·בני· אריאל ‹מ›מואב והוא ירד והכה את הארי בתוך הבור ביום
23 השלג: והוא הכה את האיש המצרי איש מִדה חמש באמה וביד המצרי
חנית כמנור ארגים וירד אליו בשבט ויגזל את החנית מיד המצרי ויהרגהו
כה.24 בחניתו: אלה עשה בנָיהו בן יהוידע ולו שם בשלוש‹ם› הגברים: מן השלושים
הנו נכבד הוא ואל השלשה לא בא וישימהו דויד על משמעתו:
27.26 וגבורי החיָלים עשהאֵל אחי יואב אלחנן בן דודו מבית לחם: שמ‹ה›ות
29.28 ה‹ח›רו‹ד›י חֶלץ ה‹פ›לֹ‹ט›י: ע‹י›רא בן עִקֵּשׁ התקועי אביעֶזר הענְּתותי: סִבְּכַי החֻשתי
ל.31 ‹צ›לְ‹מ›וֹן האחוחי: מַהְרַי הנטֹפתי חֵלד בן בענה הנטופתי: אתי בן ריבַי מגבעת
33.32 בני בנימן בנָיה הפרעתני: ‹ה›דַי מנחלי גָעַשׁ אביאל הערבתי: עזמות הב‹ח›ור‹י›מי
לה.34 אליַחְבא השעלבני: ·בני· ‹י›שֵׁן הג‹ז›ונ‹י› יונתן בן ש‹מ›ה ההרָרי: אחיאָם בן ש‹ר›ר
37.36 ההרָרי אליפל‹ט› בן אור: חֵפר המ‹כ›ֵ‹ר›תי ‹א›ֱליָעם בֶּן אֲחִ‹י›תֹפֶל ה‹ג›לני: חֶצְרו
39.38 הכרמלי ‹נ›ערי ‹בן› אזבי: יואל ·בן· נתן מִבחר ‹ב›ָנ‹י› הַ‹ג›ָ‹ד›י: צלק העמוני נחרַי

ושלום בן קורא בן אֶבְיָסף בן קרח ואחיו לבית אביו הקרחים על מלאכת 9,19
העבדה שמרי הסִפִּים לאהל ואבתיהם על מחנה יהוה שמרי המבוא: ופינחס בן כ
אלעזר נגיד היה עליהם לפנים יהוה עמו: זכריה בן מְשֶׁלֶמְיָה שער פתח לאהל 21
מועד: כֻּלָּם הברורים לשערים בספים מאתַים ושנים עשר המה בחצריהם התיחשם 22
המה יסד דויד ושמואל הראה באֱמֻנתם: והם ובניהם על השערים לבית יהוה 23
לבית האהל למשמרות: לארבע רוחות יהיו השערים מזרח ימה צפונה ונגבה: 24
ואחיהם בחצריהם לבוא לשבעת הימים מעת אל עת עם אלה: כי באמונה המה כה.26
ארבעת גברי השערים
‹[ו]מִן› הלוים []היו על הלשכות ועל האצרות בית האלהים: וסביבות בית 27
האלהים ילינו כי עליהם משמרת והם על המפתֵּחַ ולבקר לבקר: ומהם על כלי 28
העבדה כי במספר יביאום ובמספר יוציאום: ומהם מְמֻנִּים על הכֵּלִים ועל 29
כל כלי הקדש ועל הסלת והיין והשמן והלבונה והבשמים: ומן בני הכהנים ל
רקחי המִּרְקַחַת לבשמים: ומַתִּתְיָה מן הלוים הוא הבכור לשַׁלֻּם הַקָּרְחִי באמונה 31
על מעשה החבִתּים: ומן בני הַקְּהָתִי מן אחיהם על לחם המערכת להכין 32
שַׁבַּת שבת:
ואלה המשררים ראשי אבות ללוים בלשכת פטורים כי יומם ולילה עליהם 33
במלאכה: אלה ראשי האבות ללוים לתלדותם ראשים אלה ישבו בירושלם: 34
ובגבעון ישבו אבי גבעון יעיאל ושם אשתו מעכה: ובנו הבכור עבדון וצור לה.36
וקיש ובעל ונר ונדב: וגדור ואחְיו וזכריה ומִקְלוֹת: ומקלות הוליד את שִׁמְאָם 38.37
ואף הם נגד אחיהם ישבו בירושלם עם אחיהם: ונר הוליד את ‹אבנר› וקיש 39
הוליד את שאול ושאול הוליד את יהונתן ואת מלכי שוע ואת אבינדב ואת
אשבעל: ובן יהונתן מרי בעל ומרי בעל הוליד את מיכה: ובני מיכה פיתן מ.41
ומלך ותַחְרֵעַ ואחז: ואחז הוליד את יַעְדָּה ויעדה הוליד את עלמת ואת עזמות ואת 42
ואת זִמְרִי וזמרי הוליד את מוצא: ומוצא הוליד את בִּנְעָא ורָפָיה בנו אלעשה 43
בנו אָצֵל בנו: ולאצל ששה בנים ואלה שמותם עזריקם ‹בִּכְרוּ› וישמעאל ושְׁעַריה 44
ועבדיה וחנן ‹. . . .› אלה בני אָצֵל:

ופלשתים נלחמו בישראל וינס איש ישראל מפני פלשתים ויפלו חללים בהר 10,א
גלבע: ויַּדְבְּקוּ פלשתים אחרי שאול ואחרי בניו ויכו פלשתים את יונתן ואת 2
אבינדב ואת מלכי שוע בני שאול: ותכבד המלחמה עַל שאול וימצאֻהו המורים 3
בקשת ויָּחֶל מן היורים: ויאמר שאול אֶל נשא כליו שלף חרבך ודקרני בה פן 4
יבאו הערלים האלה והתעללו בי ולא אבה נשא כליו כי ירא מאד ויקח שאול
את החרב ויפל עליה: וירא נשא כליו כי מת שאול ויפל גם הוא על החרב ה
וימת: וימת שאול ושלשת בניו וכל ביתו יחדו מתו: ויראו כל איש ישראל אשר 7.6
בעמק כי נסו ‹איש ישראל› וכי מתו שאול ובניו ויעזבו עריהם וינסו ויבאו
פלשתים וישבו בהם:
ויהי ממחֳרת ויבאו פלשתים לפשט את החללים וימצאו את שאול ואת בניו 8
נפלים בהר גלבע: ויפשיטֻהו וישאו את ראשו ואת כליו וישלחו בארץ פלשתים 9
סביב לבשר את עצביהם ואת העם: וישימו את כליו בית אלהיהם ואת גֻּלְגָּלְתּוֹ י
‹הֹ›קְעוּ ‹בחומת› בית ‹שְׁאָן›: וישמעו ‹אליו ישבי› יָבֵיש גלעד את כל אשר עשו 11
פלשתים לשאול: ויקומו כל איש חיל וישאו את גופת שאול ואת גופת בניו 12
ויביאום יבישה ויקברו את עצמותיהם תחת האֵלה ביבֵש ויצומו שבעת ימים:

8,2.א ובנימן הוליד את בלע בכרו אַשְׁבֵּל השני ואחרח השלישי׃ נוחה הרביעי
4.3 ורָפָא החמישי׃ ויהיו בנים לבלע אדר וגרא ואביהוד׃ ואבישוע ונעמן ואחוח׃
6.ה וגרא ושפופן וחורם׃ ואלה בני אֵחוד אלה הם ראשי אבות ליושבי גבע ויגלום
8.7 אל מָנחת׃ ונעמן ואחיה וגרא הוא הגלם והוליד את עֻזא ואת אחִיחֻד׃ ושחרים
9 הוליד בשדה מואב מן שִׁלְחו אתם חושים ואת בערא נשיו׃ ויולד מן חדש אשתו
י את יובב ואת צִביא ואת מישא ואת מלכם׃ ואת יעוץ ואת שכיה ואת מרמה
12.11 אלה בניו ראשי אבות׃ ומֵחֻשים הוליד את אביטוב ואת אלפעל׃ ובני אלפעל
עבר ומִשְׁעם ושמר הוא בנה את אונו ואת לֹד ובנתיה׃
13 ובְרִעה ושמע המה ראשי האבות ליושבי אילון המה הבריחו את יושבי גת׃
16-14 ואחיהם אלפעל ששק וירמות׃ וזבדיה וערד ועדר׃ ומיכאל וִישְׁפה ויוחא בני
19-17 בריעה׃ וזבדיה ומשלם וחִזְקי וחבר׃ וישמרי ויזליאה ויובב בני אלפעל׃ ויקים
כ-22 וזכרי וזבדי׃ ואליעני וצִלְּתַי ואליאל׃ ועדָיה ובראיה ושִׁמְרָת בני שִׁמְעִי׃ וישפן
כה-23 ועבד ואליאל׃ ועבדון וזכרי וחנן׃ וחנניה ועילם וענתתיה׃ ויפדיה ופניאל בני
28-26 ששק׃ ושמשרי ושחריה ועתליה׃ ויערשיה ואליה וזכרי בני ירחם׃ אלה ראשי
אבות לתלדותם ראשים אלה ישבו בירושלם׃
ל.29 ובגבעון ישבו אבי גבעון יעיאל ושם אשתו מעכה׃ ובנו הבכור עבדון וצור וקיש
32.31 ובעל ונר ונדב׃ וגדור ואחיו וזכר ומִקְלות׃ ומקלות הוליד את שִׁמְאה ואף
33 המה נגד אחיהם ישבו בירושלם עם אחיהם׃ ונר הוליד את אבנר וקיש הוליד
את שאול ושאול הוליד את יהונתן ואת מלכי שוע ואת אבינדב ואת אשבעל׃
לה.34 ובן יהונתן מרי בעל ומרי בעל הוליד את מיכה׃ ובני מיכה פיתון ומלך
36 ותארע ואחז׃ ואחז הוליד את יהועדה ויהועדה הוליד את עָלמת ואת עזמות
37 ואת זִמְרי וזמרי הוליד את מוצא׃ ומוצא הוליד את בִּנְעא רָפָה בנו אלעשה
38 בנו אצל בנו׃ ולאצל ששה בנים ואלה שמותם עזריקם בכרו וישמעאל ושְׁעריה
39 ועבדיה וחנן ... כל אלה בני אצל׃ ובני עֵשק אחיו אולם בכורו יעוש השני
מ ואליפלט השלשי׃ ויהיו בני אולם אנשים גבורי חיל דרכי קשת ומרבים בנים ובני
בנים מאה וחמשים כל אלה מבני בנימן׃

9,א וכל ישראל התיחשו והנם כתובים על ספר מלכי ישראל ויהודה הָגְלו לבבל
2 במעלם׃ והיושבים הראשנים אשר באחֻזתם בעריהם ישראל הכהנים הלוים
3 והנתינים׃ ובירושלם ישבו מן בני יהודה ומן בני בנימן ומן בני אפרים ומנשה׃
ה.4 עותַי בן עמיהוד בן עמרי בן אִמְרי בן בני מן בני פרץ בן יהודה׃ ומן השילני
7.6 עשָׂיה הבכור ובניו׃ ומן בני זרח יעואל ואחיהם שש מאות ותשעים׃ ומן בני
8 בנימן סלוא בן מְשֻׁלם בן הודויה בן הסְנָאה׃ ויבְנִיה בן ירחם ואלה בן עֻזי
9 בן מִכְרי ומשֻׁלם בן שפטיה בן רעואל בן יבְנִיה׃ ואחיהם לתלדותם תשע מאות
וחמשים וששה כל אלה אנשים ראשי אבות לבית אבתיהם׃
י.11 ומן הכהנים ידעיה ויהויריב ויכין׃ ועזריה בן חלקיה בן משֻׁלם בן צדוק בן
12 מְריות בן אחיטוב נגיד בית האלהים׃ ועדָיה בן ירחם בן פשחור בן מלכיה
13 ומעשַׂי בן עדיאל בן יחזֵרה בן משֻׁלם בן משלמית בן אִמֵּר׃ ואחיהם ראשים
לבית אבותם אלף ושבע מאות וששים גבורי חֵיל מלאכת עבודת בית האלהים׃
טו.14 ומן הלוים שמעיה בן חשוב בן עזְריקם בן חשביה מן בני מְרָרי׃ ובקבקר
16 חֶרש וגָלל ומתניה בן מיכא בן זכרי בן אסף׃ ועבדיה בן שמעיה בן גלל בן
17 ידותון וברֶכְיה בן אסא בן אלקנה היושב בחצרי נטופתי׃ והשערים שלום ועקוב
18 וטלמן ואחימן ואחיהם שלום הראש׃ ועד הנה בשער המלך מזרחה המה
השערים למחנות בני לוי׃

7,2.א וְלִבְנֵי יששכר תולע ופואה ישוב ושמרון ארבעה׃ ובני תולע עֻזי ורפָיה
ויריאל ויחמי ויבשם ושמואל ראשים לבית אבותם לתולע גבורי חַיִל לתלדותם
3 מספרם בימי דויד עשרים ושנַים אלף ושש מאות׃ ובני עֻזי יזרחיה ובני יזרחיה
4 מיכאל ועבדיה ויואל ישִׁיה חמשה ראשים כֻּלם׃ ועליהם לתלדותם לבית אבותם
ה גדודי צבא מלחמה שלשים וששה אלף כי הרבו נשים ובנים׃ ואחיהם לכל
משפחות יששכר גבורי חֲיָלים שמונים ושבעה אלף התיחשם לכל׃

7.6 בני בנימן בלע ובֶכר וידיעֲאל שלשה׃ ובני בלע אֶצְבון וְעֻזי ועזיאל וירימות
ועירי חמשה ראשי בית אבות גבורי חֲיָלים והתיחשם עשרים ושנַים אלף ושלשים
8 וארבעה׃ ובני בֶכר זמירה ויועש ואליעזר ואליועֵני ועמרי ויְרֵמות ואביה וענתות
9 ועָלמת כל אלה בני בכר׃ והתיחשם לתלדותם ראשי בית אבותם גבורי חיל
י עשרים אלף ומאתים׃ ובני ידיעֲאל בִּלְהָן ובני בלהן יעיש ובנימן ואֵהוד וכנַענה
11 וזיתן ותרשיש ואחישחר׃ כל אלה בני ידיעֲאל לראשי האבות גבורי חֲיָלים שבעה
12 עשר אלף ומאתַים יצאי צבא למלחמה׃ ושפים וחפים בני עיר חשים בני אחר׃

13 בני נפתלי יחציאל וגוני ויֵצר ושלום בני בלהה׃

טו.14 בני מנשה[a] אשר ילדה פילגשו הארַמיה ילדה את מכיר אבי גלעד׃ ומכיר
לקח אשה . . . . מעכה . . . . ותהינה
16 לצלָפְחד בנות׃ ותלד מעכה אשת מכיר בן ותקרא שמו פרש ושם אחיו שרש
18.17 ובניו אולם ורקם׃ ובני אולם בדן אלה בני גלעד בן מכיר בן מנשה׃ ואחתו
19 המלכת ילדה את איש הוד ואת אביעזר ואת מחלה׃ ויהיו בני שמידע אחיָן
ושכם ולקחי ואניעם׃

כ.21 ובני אפרַים שותלח וברד בנו ותחת בנו ואלעדה בנו ותחת בנו׃ וזבד בנו
ושותֻלח בנו וְעֵזר ואלעד והרגום אנשי גת הנולדים בארץ כי ירדו לקחת את
23.22 מקניהם׃ ויתאבל אפרַים אביהם ימים רבים ויבאו אחיו לנַחמו׃ ויבא אל אשתו
24 ותהר ותלד בן ויקרא את שמו בריעה כי ברעה היתה בביתו׃ ובתו שאֱרה ותבן
כה את בית חורון התחתון ואת העליון ואת אֻזֵּן שאֱרה׃ ורֶפח בנו ורשף ותֶלח בְּנוֹ
28-26 ותַחן בנו׃ לַעְדן בנו עמיהוד בנו אלישמע בנו׃ נון בנו יהושֻׁע בנו׃ ואֲחֻזתם
ומשבותם ביתאל ובנתיה ולמזרח נעֲרן ולמערב גזר ובנתיה ושכם ובנתיה עד
29 עיה ובנתיה׃ ועל ידי בני מנשה בית שאָן ובנתיה תעְנָך ובנתיה מגִדו ובנותיה
דור ובנותיה באלה ישבו בני יוסף בן ישראל׃

ל.31 בני אשֵׁר יִמְנה וישְׁוה וישְׁוי ובריעה ושֶׂרח אחותם׃ ובני בריעה חבר ומלכיאל
32 הוא אבי ברזית׃ וחבר הוליד את יַפְלט ואת שֹׁמֵר ואת חותם ואת שועא
34.33 אחותם׃ ובני יַפְלט פָּסַךְ ובִמְהל ועשְׁוָת אלה בני יפלט׃ ובני שמר אחי ורָהְגה
לה.36 וחֻבה וארם׃ ובן הלם אחיו צופח וימנע ושֶׁלש ועמל׃ בני צופח סוח וחַרְנֶפר
38.37 ושועל ובֵרי ויִמְרה׃ בצר והוד ושַׁמא ושלשא ויִתְרָן ובאֵרא׃ ובני יתר יפֻנּה
מ.39 ופִסְפא וַאֲרא׃ ובני עֻלא אָרח וחניאל ורִצְיא׃ כל אלה בני אשֵׁר ראשי בית
האבות ברורים גבורי חֲיָלים ראשי הנשיאים והתיחשם בצבא במלחמה מספרם
אנשים עשרים וששה אלף׃

(a) 7,14 אשריאל

6,22.21 בן עמשי: בן אלקנה בן יואל בן עזריה בן צפניה: בן תחת בן אסיר בן אביסף
23 בן קרח: בן יצהר בן קהת בן לוי בן ישראל:
כה.24 ואחיו אסף העמד על ימינו אסף בן ברכיהו בן שמעא: בן מיכאל בן
28-26 מעשיה בן מלכיה: בן אתני בן זרח בן עדיה: בן איתן בן זמה בן שמעי: בן
יחת בן גרשם בן לוי:
ל.29 ובני מררי אחיהם על השמאול איתן בן קישי בן עבדי בן מלוך: בן חשביה
32.31 בן אמציה בן חלקיה: בן אמצי בן בני בן שמר: בן מחלי בן מושי בן מררי
בן לוי:
34.33 ואחיהם הלוים נתונים לכל עבודת משכן בית האלהים: ואהרן ובניו
מקטירים על מזבח העולה ועל מזבח הקטרת לכל מלאכת קדש הקדשים ולכפר
על ישראל ככל אשר צוה משה עבד האלהים:
לה.36 ואלה בני אהרן אלעזר בנו פינחס בנו אבישוע בנו: בקי בנו עזי בנו
38.37 זרחיה בנו: מריות בנו אמריה בנו אחיטוב בנו: צדוק בנו אחימעץ בנו:
39 ואלה מושבותם לטירותם בגבולם לבני אהרן למשפחת הקהתי כי להם היה
מ.41 הגורל: ויתנו להם את חברון בארץ יהודה ואת מגרשיה סביבתיה: ואת שדה
42 העיר ואת חצריה נתנו לכלב בן יפנה: ולבני אהרן נתנו את עיר המקלט את
43 חברון ואת לבנה ואת מגרשיה ואת יתר ואת אשתמע ואת מגרשיה: ואת חילן
44 ואת מגרשיה את דבר ואת מגרשיה: ואת עשן ואת מגרשיה ואת יטה ואת
מה מגרשיה ואת בית שמש ואת מגרשיה: וממטה בנימן את גבעון ואת מגרשיה
ואת גבע ואת מגרשיה ואת עלמת ואת מגרשיה ואת ענתות ואת מגרשיה כל
עריהם שלש עשרה עיר במגרשיהם:
46 ולבני קהת הנותרים למשפחתם ממטה אפרים וממטה דן וממחצית
47 מטה מנשה בגורל ערים עשר: ולבני גרשום למשפחותם ממטה יששכר וממטה
48 אשר וממטה נפתלי וממטה מנשה בבשן ערים שלש עשרה: לבני מריר
למשפחותם ממטה ראובן וממטה גד וממטה זבלון בגורל ערים שתים עשרה:[α]
52.51 ולמשפחות בני קהת ויהי ערי גורלם ממטה אפרים: ויתנו להם את עיר
53 המקלט את שכם ואת מגרשיה בהר אפרים ואת גזר ואת מגרשיה: ואת יקמעם
54 ואת מגרשיה ואת בית חורון ואת מגרשיה: ואת אילון ואת מגרשיה ואת גת
נה רמון ואת מגרשיה: וממחצית מטה מנשה את תענך ואת מגרשיה ואת בלעם
56 ואת מגרשיה למשפחת בני קהת הנותרים: לבני גרשום למשפחתם מחצי
מטה מנשה את גולן בבשן ואת מגרשיה ואת עשתרות ואת מגרשיה:
58.57 וממטה יששכר את קשיון ואת מגרשיה את דברת ואת מגרשיה: ואת ראמות
59 ואת מגרשיה ואת עין גנים ואת מגרשיה: וממטה אשר את משאל ואת
ס מגרשיה ואת עבדון ואת מגרשיה: ואת חלקת ואת מגרשיה ואת רחב ואת
61 מגרשיה: וממטה נפתלי את קדש בגליל ואת מגרשיה ואת חמות ואת מגרשיה
ואת קריתים ואת מגרשיה:
62 לבני מררי הנותרים ממטה זבלון את רמון ואת מגרשיה את תבור ואת
63 מגרשיה: ומעבר לירדן ירחו למזרח הירדן ממטה ראובן את בצר במדבר ואת
64 מגרשיה ואת יהצה ואת מגרשיה: ואת קדמות ואת מגרשיה ואת מיפעת ואת
סה מגרשיה: וממטה גד את ראמות בגלעד ואת מגרשיה ואת מחנים ואת מגרשיה:
66 ואת חשבון ואת מגרשיה ואת יעזיר ואת מגרשיה:

(α) 6,ג.49 ויתנו בני ישראל ללוים את הערים ואת מגרשיהם: ויתנו בגורל ממטה בני יהודה וממטה בני שמעון וממטת בני בנימן את הערים האלה אשר יקראו אתהם בשמות:

ישישי בן יח‹ד›ו בן בוז: אחי בן עבדיאל בן גוני ראש לבית אבותם: וישבו טו.5,16
בגלעד בבשן ובבנותיה ובכל מגרשי ‹שרון› ע‹ד› תוצאותם: כלם התיחשו בימי 17
יותם מלך יהודה ובימי ירבעם מלך ישראל:
בני ראובן וגדי וחצי שבט מנשה מן בני חיל אנשים נשאי מגן וחרב ודרכי 18
קשת ולמודי מלחמה ארבעים וארבעה אלף ושבע מאות וששים יצאי צבא:
ויעשו מלחמה עם ההגריאים ויטור ונפיש ונודב: ויעזרו עליהם וינתנו בידם כ.19
ההגריאים וכל שעמהם כי לאלהים זעקו במלחמה ונעתור להם כי בטחו בו:
וישבו מקניהם גמליהם חמשים אלף וצאן מאתים וחמשים אלף וחמורים אלפים 21
ונפש אדם מאה אלף: כי חללים רבים נפלו כי מהאלהים המלחמה וישבו 22
תחתיהם עד הגלה:

ובני חצי שבט מנשה ישבו בארץ מבשן עד בעל חרמון ושניר והר חרמון 23
המה רבו: ואלה ראשי בית אבותם ‹ו›עפר וישעי ואליאל ועזריאל וירמיה והו‹ד›ו‹י›ה 24
ויחדיאל אנשים גבורי חיל אנשי שמות ראשים לבית אבותם: וימעלו באלהי כה
אבתיהם ויזנו אחרי אלהי עמי הארץ אשר השמיד אלהים מפניהם: ויער אלהי 26
ישראל את רוח פול מלך אשור ואת רוח תלגת פלנסר מלך אשור ויגלם לראובני
ולגדי ולחצי שבט מנשה ויביאם לחלח וחבור והרא ונהר גוזן עד היום הזה:

בני לוי גרשון קהת ומררי: ובני קהת עמרם יצהר וחברון ועזיאל: ובני 29-27
עמרם אהרן ומשה ומרים ובני אהרן נדב ואביהו‹א›‹ד› אלעזר ואיתמר: אלעזר הוליד ל
את פינחס פינחס הליד את אבישוע: ואבישוע הוליד את בקי ובקי הוליד את 31
עזי: ועזי הוליד את זרחיה וזרחיה הוליד את מריות: מריות הוליד את אמריה 33.32
ואמריה הוליד את אחיטוב: ואחיטוב הוליד את צדוק וצדוק הוליד את אחימעץ: 34
ואחימעץ הוליד את עזריה ועזריה הוליד את יוחנן: ויוחנן הוליד את עזריה(α): לה.36
ויולד עזריה את אמריה ואמריה הוליד את אחיטוב: ואחיטוב הוליד את צדוק 38.37
וצדוק הוליד את שלום: ושלום הוליד את חלקיה וחלקיה הוליד את עזריה: 39
ועזריה הוליד את שריה ושריה הוליד את יהוצדק: ויהוצדק הלך בהגלות יהוה מ.41
את יהודה וירושלם ביד נבכדנאצר:
בני לוי גרשם קהת ומררי: ואלה שמות בני גרשום לבני ושמעי: ובני קהת א-6,3
עמרם ויצהר וחברון ועזיאל: בני מררי מחלי ומשי ואלה משפחות הלוי 4
לאבתיהם:
לגרשום לבני בנו יחת בנו זמה בנו: יואח בנו עדו בנו זרח בנו יאתרי ה.6
בנו: בני קהת עמינדב בנו קרח בנו אסיר בנו: אלקנה בנו ואביסף בנו ואסיר 8.7
בנו: תחת בנו אוריאל בנו עזיה בנו ושאול בנו: ובני אלקנה עמשי ואחימות: י.9
אלקנה בנו ‹› צ‹ו›פי בנו ו‹ת›ח‹ו› בנו: אליאב בנו ירחם בנו אלקנה בנו ‹שמואל 12.11
בנו›: ובני שמואל הבכר ‹יואל› ו‹ה›שני ‹›אביה: בני מררי מחלי לבני בנו שמעי 14.13
בנו עזה בנו: שמעא בנו חגיה בנו עשיה בנו: טו
ואלה אשר העמיד דויד על ידי שיר בית יהוה ממנות הארון: ויהיו משרתים 17.16
לפני משכן אהל מועד בשיר עד בנות שלמה את בית יהוה בירושלם ויעמדו
כמשפטם על עבודתם: ואלה העמדים ובניהם מבני הקהתי הימן המשורר בן 18
יואל בן שמואל: בן אלקנה בן ירחם בן אליאל בן ‹ת›ח‹ו›: בן צ‹ו›ף בן אלקנה בן מחת כ.19

(α) 5,36 הוא אשר כהן בבית אשר בנה שלמה בירושלם

טו 4,16 ובני כלב בן יפנה עירו ואלה ונעם ובני אלה וקנז: ובני יהללאל זיף
17 וזיפה תיריא ואשראל: ובני עזרה יתר ומרד ועפר וילון ותהר הוליד את
18 מרים ואת שמי ואת ישבח אבי אשתמע: ואשתו היהדיה ילדה את ירד אבי גדר
ואת חבר אבי שוכו ואת יקותיאל אבי זנוח ואלה בני בתיה בת פרעה אשר
19 לקח מרד * * * * *: ובני אשת הודיה אחות נחם אבי קעילה הגרמי ואשתמע
כ המעכתי: ובני שימון אמנון ורנה בן חנן ותולון ובני ישעי זוחת ובן זוחת
* * * * *:

21 בני שלה בן יהודה ער אבי לכה ולעדה אבי מרשה ומשפחות בית עבדת
22 הבץ לבית אשבע: ויוקים ואנשי כזבא ויואש ושרף אשר בעלו למואב וישבו
23 בית לחם והדברים עתיקים: המה היוצרים וישבי נטעים וגדרה עם המלך במלאכתו
ישבו שם:

כה 24 בני שמעון נמואל וימין יכין זרח שאול: שלם בנו מבשם בנו משמע
26.27 בנו: ובני משמע המואל בנו זכור בנו שמעי בנו: ולשמעי בנים ששה עשר
ובנות שש ולאחיו אין בנים רבים וכל משפחתם לא הרבו עד בני יהודה:
28-ל וישבו בבאר שבע ומולדה וחצר שועל: ובבלהה ובעצם ובתולד: ובבתואל
31 ובחרמה ובצקלג: ובבית מרכבות ובחצר סוסים ובבית בראי ובשערים אלה
32 עריהם עד מלך דויד | וחצריהם: בעיטם ועין רמון ותכן ועשן ערים ארבע:
33 וכל חצריהם אשר סביבות הערים האלה עד בעל זאת מושבתם והתיחשם
להם:
לה 34 ומשובב וימלך ויושה בן אמציה: ויואל ויהוא בן יושביה בן שריה בן
36.37 עשיאל: ואליועני ויעקבה וישוחיה ועשיה ועדיאל וישימיאל ובניה: וזיזא בן שפעי
38 בן אלון בן ידיה בן שמרי בן שמעיה: אלה הבאים בשמות נשיאים במשפחותם
39 ובית אבותיהם פרצו לרוב: וילכו למבוא גרר עד למזרח הגיא לבקש מרעה
מ לצאנם: וימצאו מרעה שמן וטוב והארץ רחבת ידים ושקטת ושלוה כי מן חם
41 הישבים שם לפנים: ויבאו אלה הכתובים בשמות בימי יחזקיהו מלך יהודה ויכו
את אהליהם ואת המעונים אשר נמצאו שמה ויחרימם עד היום הזה וישבו
42 תחתיהם כי מרעה לצאנם שם: ומהם מן בני שמעון הלכו להר שעיר אנשים
43 חמש מאות ופלטיה ונעריה ורפיה ועזיאל בני ישעי בראשם: ויכו את שארית
הפלטה לעמלק וישבו שם עד היום הזה:

א 5 ובני ראובן בכור ישראל כי הוא הבכור ובחללו יצועי אביו נתנה בכרתו
2 לבני יוסף בן ישראל ולא להתיחש לבכרה: כי יהודה גבר באחיו ולנגיד ממנו
3.4 והבכרה ליוסף: בני ראובן בכור ישראל חנוך ופלוא חצרון וכרמי: בני כרמי
ה 6 שמעיה בנו גוג בנו שמעי בנו: מיכה בנו ראיה בנו בעל בנו: בארה בנו אשר
7 הגלה תלגת פלנאסר מלך אשר הוא נשיא לראובני: ואחיו למשפחתיו בהתיחש
8 לתלדותם הראש יעיאל וזכריהו: ובלע בן עזז בן שמע בן יואל הוא יושב בערער
9 ועד נבו ובעל מעון: ולמזרח ישב עד לבוא מדברה למן הנהר פרת כי מקניהם
י רבו בארץ גלעד: ובימי שאול עשו מלחמה עם ההגראים ויפלו בידם וישבו
באהליהם על כל פני מזרח לגלעד:

11.12 ובני גד לנגדם ישבו בארץ הבשן עד סלכה: יואל הראש ושפם המשנה
13 ויעני ושפט בבשן: ואחיהם לבית אבותיהם מיכאל ומשלם ושבע ויורי ויעכן
14 וזיע ועבר שבעה: אלה בני אביחיל בן חורי בן ירוח בן גלעד בן מיכאל בן

2,נ.49 ו‹ת›לד שַׁעַף אבי מדמנה את שְׁוָא אבי מכבֵּנא ואבי גִבְעא ובת כָלֵב עכסה׃ אלה
היו בני כלב׃

51 בנ‹י› חור בכור אפרתה שובל אבי קִרְית יערים׃ שלמא אבי בית לחם חָרֵף
52 אבי בית גדר׃ ויהיו בנים לשובל אבי קִרְית יערים ‹רְאָ›ה חצי הַמָּנַחְתִּ‹י›׃
53 ומשפחות קִרְית יערים היתרי והפותי והשֻׁמתי והמִּשרעי מאלה יצאו הַצָּרְעתי
54 והאשתְּאֻלי׃ בני שַׁלְמא בית לחם ונטופתי עטרות בית יואב וחצי המנחתי הַצָּרְעִי׃
נה ומשפחות סופרים ישבו יַעְבֵץ תרעתים שִׁמְעתים שוכתים המה הקינים הבאים
מחַמַּת אבי בית רֵכָב׃

3,א ואלה היו בני דויד אשר נולד לו בחברון הבכור אמנן לאחינֹעם היזרעאלית
2 ‹ה›שני ‹כלאב› לאביגיל הכרמלית׃ השלשי ‹›אבשלום בן מעכה בת תלמַי מלך
3 גשור הרביעי אדניה בן חַגִּית׃ החמישי שפטְיה לאביטל הששי יִתְרְעָם לעגלה
4 אשתו׃ ששה נולד לו בחברון וימלך שם שבע שנים וששה חדשים ושלשים
ה ושלוש שנה מלך בירושלם׃ ואלה נ‹ו›לְדו לו בירושלם שִׁמְעא ושובב ונתן ושלמה
8-6 ארבעה לבת ‹שֶׁוַע› בת עמיאל׃ וִיבְחר ואליש‹ו›ע ‹› ׃ ‹› ונפג ויפיע׃ ואלישמע
9 ו‹בְעֶ›לידע ואליפלט ש‹בְ›עה׃ כל בני דויד מלבד בני פילגשים ותמר אחותם׃
11.י ובן שלמה רחבעם אביה בנו אסא בנו יהושפט בנו׃ יורם בנו אחזיהו בנו
13.12 יואש בנו׃ אמציהו בנו עזריה בנו יותם בנו׃ אחז בנו חזקיהו בנו מנשה בנו׃
טו.14 אמון בנו יאשיהו בנו׃ ובני יאשיהו הבכור יוחנן השני יהויקים השלשי צדקיהו
16 הרביעי שלום׃ ובני יהויקים יכניה בנו צדקיה בנו׃
18.17 ובני יכניה ‹ה›אסִּר שְׁאלתיאל בנו׃ ומלכירם ופדָיה ושנאַצַּר יקמְיה הושָׁמע
19 ונדבְיה׃ ובני ‹שאלתיאל› זְרֻבבל ושמעי ובנ‹י› זרבבל משֻׁלם וחננְיה ושְׁלֹמית
21.כ אחותם׃ וחשֻׁבה ואהל וּבֶרֶכְיה וחסדְיה יושב חסד חמש׃ ובנ‹י› חנניה פלטיה
22 וישעיה בנ‹ו› רפָיה בנ‹ו› ארְנָן בנ‹ו› עבדיה בנ‹ו› שכניה ‹בנו›׃ ובן‹› שכניה
23 שמעיה ובני שמעיה חטוש וי‹ו›אל ובריח ונעריה ושפט ‹****› ששה׃ וב‹ני› נעריה
24 אליועיני וחזקיה ועזְריקם שלשה׃ ובני אליועיני הו‹ד›וְ‹י›הו ואלישיב ופלָיה ועקוב
ויוחנן ודלָיה וענָני שבעה׃

4,א בני יהודה פרץ חצרון וכ‹ל›בַ‹י› וחור ושובל׃
2 וראָיה בן שובל הליד את יַחת ויחת הליד את אחומַי ואת להד אלה
משפחות הַצָּרְעתי׃
3 ואלה ‹בני› ‹חור› אבי עיטם יזרעֶאל וְיִשְׁמא וידבש ושם אחותם הַצְּלֶלְפוני׃
4 ופנואל אבי גדר ועזר אבי חושה אלה בני חור בכור אפרתה אבי בית
לחם׃
6.ה ולאשחור אבי תקוע היו שתי נשים חֶלְאה ונערה׃ ותלד לו נערה את אחֻזם
7 ואת חֵפר ואת תימני ואת האֲחַשְׁתרי אלה בני נערה׃ ובני חֶלְאה צרת ‹ו›צחר
9.8 ואֶתְנן׃ וקוץ הוליד את ענוב ואת הצֹּבֵבה ומשפחת אחַרְחֵל בן הרם׃ ויהי יַעְבֵץ
י נכבד מאחיו ואמו קראה שמו יעבץ לאמר כי ילדתי בעֹצב׃ ויקרא יעבץ לאלהי
ישראל לאמר אם ברך תברכני והרבית את גבולי והיתה ידך עמי ועשית . . . .
לבלתי עצבי ויבא אלהים את אשר שאל׃
12.11 וכלוב אחי שוחה הוליד את מחיר הוא אבי אֶשְׁתון׃ ואשתון הוליד את בית
13 רָפא ואת פָּסֵח ואת תחנה אבי עיר נחש אלה אנשי רֵכה׃ ובני קְנַז עָתְניאל
14 ושְׂרָיה ובני עתניאל חתַת׃ ומעונתי הוליד את עָפְרה ושְׂרָיה הוליד את יואב אבי
גיא חרשים כי חרשים היו׃

I,52.51b הדד ושם עירו פעו אלופי אדום אלוף תמנע אלוף עלוה אלוף יתת: אלוף
54.53 אהליבמה אלוף אלה אלוף פינן: אלוף קנז אלוף תימן אלוף מבצר: אלוף מגדיאל
אלוף עירם אלה אלופי אדום:

2,2.א אלה בני ישראל ראובן שמעון לוי ויהודה יששכר וזבלון: דן יוסף ובנימן
3 נפתלי גד ואשר: בני יהודה ער ואונן ושלה שלושה נולד לו מבת שוע הכנענית
4 ויהי ער בכור יהודה רע בעיני יהוה וימיתהו: ותמר כלתו ילדה לו את פרץ ואת
6.ה זרח כל בני יהודה חמשה: בני פרץ חצרון וחמואל: ובני זרח זבדי ואיתן
7 והימן וכלכל ודרדע כלם חמשה: ובני כרמי עכר עוכר ישראל אשר מעל בחרם:
8 ובני איתן עזריה:
9.י ובני חצרון אשר נולד לו את ירחמאל ואת רם ואת כלובי: ורם הוליד את
11 עמינדב ועמינדב הוליד את נחשון נשיא בני יהודה: ונחשון הוליד את שלמא
13.12 ושלמא הוליד את בעז: ובעז הוליד את עובד ועובד הוליד את ישי: וישי הוליד
14 את בכרו את אליאב ואבינדב השני ושמעא השלישי: נתנאל הרביעי רדי החמישי:
16.טו אצם הששי דויד השבעי: ואחיתיהם צרויה ואביגיל ובני צרויה אבישי ויואב
17 ועשהאל שלשה: ואביגיל ילדה את עמשא ואבי עמשא יתר הישמעאלי:
18 וכלב בן חצרון לקח את עזובה אשה ויולד את יריעות ואלה בניה
19 ישר ושובב וארדון: ותמת עזובה ויקח לו כלב את אפרת ותלד לו את חור:
21.כ וחור הוליד את אורי ואורי הוליד את בצלאל: ואחר בא חצרון אל בת מכיר
22 אבי גלעד והוא לקחה והוא בן ששים שנה ותלד לו את שגוב: ושגוב הוליד
23 את יאיר ויהי לו עשרים ושלוש ערים בארץ הגלעד: ויקח גשור וארם את חות
יאיר מאתם את קנת ואת בנותיה ששים עיר כל אלה בני מכיר אבי גלעד:
24 ואחר מות חצרון בא כלב אפרתה ואשת חצרון אביה ותלד לו את אשחור
אבי תקוע:
26.כה ויהיו בני ירחמאל בכור חצרון הבכור רם ו . . . . וארן ואצם אחיה: ותהי
27 אשה אחרת לירחמאל ושמה עטרה היא אם אונם: ויהיו בני רם בכור ירחמאל
29.28 מעץ וימין ועקר: ויהיו בני אונם שמי וידע ובני שמי נדב ואבישור: ושם אשת
ל אבישור אביהיל ותלד לו את אחבן ואת מוליד: ובני נדב סלד ואפרים וימת
32.31 סלד לא בנים: ובני אפרים ישעי ובני ישעי ששן ובני ששן אחלי: ובני ידע
33 אחי שמי יתר ויונתן וימת יתר לא בנים: ובני יונתן פלת וזזא אלה היו בני
ירחמאל:
34.לה ולא היה לששן בנים כי אם בנות ולששן עבד מצרי ושמו ירחע: ויתן ששן
36 את בתו לירחע עבדו לאשה ותלד לו את עתי: ועתי הליד את נתן ונתן הוליד
38.37 את זבד: וזבד הוליד את אפלל ואפלל הוליד את עובד: ועובד הליד את יהוא
39.מ ויהוא הליד את עזריה: ועזריה הליד את חלץ וחלץ הליד את אלעשה: ואלעשה
41 הליד את ססמי וססמי הליד את שלום: ושלום הוליד את יקמיה ויקמיה הליד
את אלישמע:
42 ובני כלב אחי ירחמאל מרשה בכרו הוא אבי זיף ובני מרשה אבי
44.43 חברון * * * * * * * * *: ובני חברון קרח ותפח ורקם ושמע: ושמע הוליד את רחם
46.מה אבי ירקעם ורקם הוליד את שמי: ובן שמי מעון ומעון אבי בית צור: ועיפה
47 פילגש כלב ילדה את חרן ואת מוצא ואת גזז וחרן הליד את־גזז: ובני יהדי רגם
48 ויותם וגרשן ופלט ועיפה ושעף: פילגש כלב מעכה ילדה שבר ואת תרחנה:

(α) 1,51a.נb ושם אשתו מהיטבאל בת מטרד בת מי זהב: וימת הדד ויהיו

דברי הימים

I,4-א אדם שת אנוש: קינן מה‹לֲ›לאל ירד: חנוך מתושלח למך: נח שם
חם ויפת:
6.ה בני יפת גמר ומגוג ומדי ויון ותֻבל ומשך ותירס: ובני גמר אשכנז
7 ו‹ר›יפת ותוגרמה: ובני יון אלישה ותרשיש◦ כתים ורודנים:
9.8 בני חם כוש ומצרים פוט וכנען: ובני כוש סבא וחוילה וסבתא
י ורעמא וסבתכא ובני רעמה שבא ודדן: וכוש ילד את נמרוד הוא
החל להיות גבור ‹ציד› בארץ:ᵅ
27-24 ‹בני› שם ארפכשד שלח: עבר פלג רעו: שרוג נחור תרח: ◦ אברהם:
29.28 בני אברהם יצחק וישמעאל: אלה תולדתם בכור ישמעאל נביות וקדר
31.ל ואדבאל ומבשם: משמע ודומה משא חדד ותימא: יטור נפיש וקדמה אלה הם
32 בני ישמעאל: ובני קטורה פילגש אברהם ילדה את זמרן ויקשן ומדן ומדין
33 וישבק ושוח ובני יקשן שבא ודדן: ובני מדין עיפה ועפר וחנוך ואבידע ואלדעה
34.לה כל אלה בני קטורה: ויולד אברהם את יצחק בני יצחק ‹3›י‹עקב› ²ו‹1›עשו: בני
36 עשו אליפז רעואל ויעוש ויעלם וקרח: בני אליפז תימן ואומר ‹צפי› וגעתם קנז
38.37 ותמנע ועמלק: בני רעואל נחת זרח שמה ומזה: ובני שעיר לוטן ושובל וצבעון
39.מ וענה ודישן ואצר ו‹ר›ישן: ובני לוטן חורי וה‹י›מם ואחות לוטן תמנע: בני שובל
41 על‹י›ן ומנחת ועיבל ‹שפי› ואונם ובני צבעון איה וענה: בני ענה דישון ובני דישון
42 חמ‹ד›ן ואשבן ויתרן וכרן: בני אצר בלהן וזעון יעקן בני דישון עוץ וארן:

44.43 ואלה ‹מלכיהם›ᵝ בלע בן בעור ושם עירו דנהבה: וימת בלע וימלך תחתיו
46.מה יובב בן זרח מבצרה: וימת יובב וימלך תחתיו חושם מארץ התימני: וימת חושם
47 וימלך תחתיו הדד בן ב‹ד›ד המכה את מדין בשדה מואב ושם עירו . . . .: וימת
48 הדד וימלך תחתיו שמלה ממשרקה: וימת שמלה וימלך תחתיו שאול מרחבות
49.נ הנהר: וימת שאול וימלך תחתיו בעל חנן בן עכבור: וימת בעל חנן וימלך תחתיו

(α) I,12.11 ומצרים ילד את לודיים ואת ענמים ואת להבים ואת נפתחים: ואת פתרסים ואת כסלחים
14.13 ▯ ואת כפתרים ‖[אשר יצאו משם פלשתים]‖: וכנען ילד את צידון בכרו ואת חת: ואת
16.טו היבוסי ואת האמרי ואת הגרגשי: ואת החוי ואת הערקי ואת הסיני: ואת הארודי ואת
הצמרי ואת החמתי:
18.17 בני שם עילם ואשור וארפכשד ולוד וארם ו‹בני ארם› עוץ וחול וגתר ומש‖: וארפכשד
19 ילד את שלח ושלח ילד את עבר: ולעבר ילד שני בנים שם האחד פלג כי בימיו נפלגה
21.כ הארץ ושם אחיו יקטן: ויקטן ילד את אלמודד ואת שלף ואת חצר‹מו›ת ואת ירח: ואת
23.22 הדורם ואת אוזל ואת דקלה: ואת עיבל ואת אבימאל ואת שבא: ואת אופיר ואת חוילה
ואת יובב כל אלה בני יקטן:
(β) 43 המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך לבני ישראל

THEOLOGY LIBRARY
SCHOOL OF THEOLOGY
AT CLAREMONT
CALIFORNIA

Explanation of the Colors

AS TO the colors, DARK RED (*e. g.* א,2,25-33) indicates older sources of the Chronicler not extant in the canon of the OT; while LIGHT RED (*e. g.* א,1,5-9) marks sections derived from passages preserved in our present OT (especially Genesis, Samuel, and Kings). OVERLINING calls attention to modifications of the parallel document at the hands of the Chronicler or of the Midrashic source from which he compiled his work. In cases (*e. g.* ב,6,11) where the overlining is omitted although the text appears to be at variance with the parallel document, the latter must be emended to conform with Chronicles. DARK BLUE (*e. g.* א,4,21-23) distinguishes subsequent additions, and LIGHT BLUE (*e. g.* א,2, 18-24) is used for additions still later than the dark blue passages.

List of Contributors

Genesis: C. J. Ball (London).
Exodus: Herbert E. Ryle (Cambridge).
Leviticus: S. R. Driver and H. A. White (Oxford).
Numbers: J. A. Paterson (Edinburgh).
5 Deuteronomy: Geo. A. Smith (Glasgow).
Joshua: W. H. Bennett (London).
Judges: Geo. F. Moore (Andover).
Samuel: K. Budde (Strassburg).
Kings: B. Stade (Giessen) and F. Schwally (Strassburg).
10 Isaiah: T. K. Cheyne (Oxford).
Jeremiah: C. H. Cornill (Königsberg).
Ezekiel: C. H. Toy (Cambridge, Mass.).
Hosea: A. Socin (Leipzig).
Joel: Francis Brown (New York).
15 Amos: John Taylor (Winchcombe).
Obadiah: Andrew Harper (Melbourne).
Jonah: Friedrich Delitzsch (Breslau).
Micah: J. F. McCurdy (Toronto).
Nahum: Alfred Jeremias (Leipzig).
Habakkuk: W. H. Ward (New York). 20
Zephaniah: E. L. Curtis (New Haven).
Haggai: G. A. Cooke (Oxford).
Zechariah: W. R. Harper (Chicago).
Malachi: C. G. Montefiore and I. Abrahams (London).
Psalms: J. Wellhausen (Göttingen). 25
Proverbs: A. Müller* and E. Kautzsch (Halle).
Job: C. Siegfried (Jena).
Song of Songs: Russell Martineau (London).
Ruth: C. A. Briggs (New York).
Lamentations: M. Jastrow, Jr. (Philadelphia).† 30
Ecclesiastes: Paul Haupt (Baltimore).
Esther: T. K. Abbott (Dublin).
Daniel: A. Kamphausen (Bonn).
Ezra: } H. Guthe (Leipzig).
Nehemiah: } 35
Chronicles: R. Kittel (Breslau).

---

* Died September 12th 1892.

† Professor A. Kuenen who had agreed to do the book died December 10th 1891.

BS1342 .K5 1895
Bible. O.T. Chronicles. Hebrew. 1895.
The books of the Chronicles /

18375

BS
1342
K5
1895

THEOLOGY LIBRARY
SCHOOL OF THEOLOGY AT CLAREMONT
CLAREMONT, CALIFORNIA

18375